

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE ZA ROK 2020

**Krajský úřad Plzeňského kraje
Odbor sociálních věcí**

Zpracovala:

Ing. Pavlína Kučerová
krajský protidrogový koordinátor
koordinátor prevence kriminality

Schválil/a:

Mgr. Filip Zapletal
vedoucí odboru sociálních věcí
Krajského úřadu Plzeňského kraje

Ing. Dagmar Steinbachová
vedoucí oddělení sociálních služeb

Dne: 31. 5. 2021

1	OBCNÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE).....	3
1.1	OBYVATELSTVO	4
1.2	NEZAMĚSTNANOST.....	4
1.3	POČET VYPACENÝCH SOCIÁLNÍCH DÁVEK ZÁVISLÝCH NA VÝŠI PŘÍJMU ZA ROK 2020.....	5
2	KRIMINALITA V PLZEŇSKÉM KRAJI.....	5
2.1	SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY	6
2.2	INFORMACE KE STŘEDISKŮM PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY (PMS) V PŮSOBNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	7
2.3	INFORMACE Z ODBORU ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A SPORTU	8
3	SITUACE NA DROGOVÉ SCÉNĚ	8
3.1	ZHODNOCENÍ SÍTĚ SLUŽEB.....	8
4	KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY.....	14
4.1	INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	14
4.1.1	<i>Krajské</i>	14
4.1.2	<i>Místní</i>	14
4.2	HLAVNÍ ZAMĚŘENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	15
4.3	HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY KRAJE.....	15
4.4	VÝZNAMNÉ AKTIVITY OBLASTI PROTIDROGOVÉ POLITIKY NA KRAJSKÉ I MÍSTNÍ ÚROVNI.....	15
5	FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY.....	16
5.1	ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ SLUŽEB PRO UŽIVATELE NÁVYKOVÝCH LÁTEK A OSOBY OHROŽENÉ PROBLÉMOVÝM HRÁČTVÍM.....	16
5.1.1	<i>Způsob financování služeb krajem</i>	16
5.1.2	<i>Způsob financování služeb ze strany obcí</i>	16
6	SLUŽBY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM NÁVYKOVÝCH LÁTEK, PROBLÉMOVÝM HRÁČŮM A OSOBÁM ZÁVISLOSTÍ OHROŽENÝM	17
7	ANALÝZA PROTIDROGOVÉ POLITIKY NA ÚZEMÍ PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	20
7.1	CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENCE A TERAPIE, O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ CPPT, O.P.S.)	20
7.1.1	<i>K-centrum, kontaktní a poradenské služby, CPPT, o.p.s. (KC)</i>	20
7.1.2	<i>Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s. (TP)</i>	20
7.1.3	<i>Program následné péče, CPPT, o.p.s. (SNP)</i>	21
7.1.4	<i>Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.p.s. (OSP)</i>	22
7.1.5	<i>Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s. (OSP)</i>	22
7.2	POINT 14, Z.Ú. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ POINT 14, Z.Ú.).....	23
7.2.1	<i>Sředisks následné péče, POINT 14, z.ú. (SNP)</i>	23
7.2.2	<i>Terénní program, POINT 14, z.ú. (TP)</i>	24
7.2.3	<i>Kontaktní centrum, POINT 14, z.ú. (KC)</i>	24
7.3	STŘEDISKO KŘESŤANSKÉ POMOCI PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SKP PLZEŇ).....	25
7.3.1	<i>Terapeutická komunita Vršiček (TK)</i>	25
7.4	SPOLEK ULICE PLZEŇ (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ SPOLEK ULICE PLZEŇ)	25
7.4.1	<i>Substituční centrum Plzeň (OSP)</i>	25
7.4.2	<i>Terénní program Ulice (TP)</i>	26
7.5	KOTEC O.P.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ KOTEC O.P.S.)	27
7.5.1	<i>K-centrum Tachov (KC)</i>	27
7.5.2	<i>Terénní drogový program Tachovsko a Střibsko (TP)</i>	27
7.6	NETWORK EAST-WEST, Z.S. (INFORMACE POSKYTNUTY ORGANIZACÍ NETWORK EAST-WEST, Z.S.)	27
7.6.1	<i>Terénní program CENTRUM JANA (TP):</i>	27
7.7	POROVNÁNÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ VZTAHUJÍCÍ SE K PROGRAMU PODPORY PROJEKTŮ PROTIDROGOVÉ PREVENCE V PLZEŇSKÉM KRAJI	28

1 Obecná charakteristika kraje (demografické a socioekonomické ukazatele)

Plzeňský kraj se rozprostírá na jihozápadě České republiky. Sousedí na severozápadě s Karlovarským, na severu s Ústeckým, na severovýchodě se Středočeským a na východě s Jihočeským krajem. Nejdlejší hranici má na jihozápadě se SRN (Bavorskem). Velmi výhodná je poloha regionu mezi hlavním městem Prahou a zeměmi západní Evropy. Svou rozlohou je Plzeňský kraj třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo. Na celkovém počtu obyvatel České republiky se podílí 5,4 %. Po Jihočeském kraji je druhým nejřidčeji zalidněným krajem v České republice. Sídlní struktura kraje je nevyvážená - na metropolitní Plzeň navazuje drobná venkovská struktura. Schází města střední velikosti. Typickým rysem území je vysoký počet malých sídel. Katastrální území obcí do 2.000 tisíc obyvatel tvoří více než 4/5 rozlohy kraje a žije v nich přes 30 % obyvatelstva.

Údaje o rozloze a obyvatelstvu Plzeňského kraje: rozloha 7.649 km², počet obyvatel 591.041, počet obcí s rozšířenou působností 15, počet obcí s pověřeným obecním úřadem 35, počet obcí 501, průměrná hrubá mzda 34.513 Kč.

Přírodním centrem regionu už od doby svého vzniku je Plzeň. Město Nová Plzeň bylo založeno na příkaz českého krále Václava II. roku 1295 na soutoku řek Radbuzy, Mže, Úhlavy a Úslavy. Od počátku se stalo důležitým obchodním střediskem na významné křižovatce cest do Norimberka a Řezna. Průmyslový a technologický rozmach Plzně začíná v polovině 19. století. Postupně se zařazuje mezi nejvýznamnější města státu. V současnosti je Plzeň čtvrtým největším městem v Česku. Sídlní zde Západočeská univerzita a biskupství. Kromě Plzně plní funkci center města Klatovy, Domažlice, Tachov, Rokycany. Vzhledem k nízké hustotě zalidnění mají význam i malá města jako jsou například Sušice, Stříbro, Plasy, Kralovice, Horšovský Týn, Přeštice, Nepomuk aj.

Plzeňský kraj se vyznačuje rozmanitými přírodními podmínkami. Tato pestrost je podmíněna především reliéfem. Dominantním přírodním fenoménem je pásmo pohraničních pohoří na jihozápadě (Šumava a Český les) a Plzeňská kotlina na severovýchodě kraje. Ostatní území kraje tvoří pahorkatiny Plzeňská pahorkatina a část Brdské vrchoviny. Členíme-li Plzeňský kraj podle hlavních vodních toků, největší část tvoří povodí Berounky - historické Plzeňsko, Kralovicko, Tachovsko, Domažlicko, Rokycansko a část Klatovska. K povodí horní Otavy patří Sušicko a zbytek Klatovska. Na území se nachází řada maloplošných chráněných území. Pro zachování rozmanitosti krajiny jsou vyhlášeny přírodní parky. Plzeňský kraj patří mezi průměrně ekonomicky rozvinuté kraje v ČR, na tvorbě HDP České republiky se podílí cca 5,5 %. V podílu tvorby HDP na obyvatele zaujímá v porovnání s ostatními kraji páté místo, a to především díky vysoké ekonomické výkonnosti města Plzně, která dle odhadů vytváří téměř dvě třetiny celkového HDP Plzeňského kraje.

Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, výroba a distribuce energií, hutnictví. Společnosti s účastí zahraničního kapitálu představují cca 3,4 % podíl na celkovém počtu průmyslových podniků v kraji, což dvojnásobně převyšuje celorepublikový průměr.

V Plzeňském kraji působí tři vysoké školy, Západočeská univerzita, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Metropolitní univerzita. Tyto školy vysokou kvalitou výuky a zaměřením vyučovaných oborů přitahují studenty nejen z Plzeňska, ale i z jiných regionů ČR a zahraničí.

Plzeňský kraj zaujímá strategicky významnou polohu ve spojení východ-západ Evropy. Největší význam na území kraje má silniční doprava. Dopravní síť v regionu má výrazné radiální uspořádání a město Plzeň je významným dopravním uzlem. Poloha Plzeňského kraje je také významná pro rozvoj cestovního ruchu. K hlavním cílovým skupinám klientů cestovního ruchu patří občané SRN a v rámci domácího cestovního ruchu pravidelně se vracející obyvatelé větších měst ČR. Největší počet zahraničních turistů přichází do Plzeňského kraje z Německa přes hraniční přechody Rozvadov, Folmava a Železná Ruda. Sousedství Bavorska, jednoho z nejvyspělejších regionů EU s podobnými přírodními podmínkami, vyvolává potřebu zmiřování přeshraničních socio-ekonomických rozdílů před vstupem do EU. Města a obce příhraničních území na české a německé straně vytváří dva Euroregiony: Šumava - Bavorský les - Mühlviertel a Egrensis. V rámci přípravy systému regionální politiky v ČR ve vazbě na plánovaný vstup do EU bylo v souladu se zákonem o podpoře regionálního rozvoje vytvořeno 8 statistických jednotek území NUTS II, které jsou složeny ze dvou až tří krajů. Plzeňský kraj vytváří územní jednotku NUTS II Jihozápad spolu s Jihočeským krajem. Návštěvníci a obyvatelé Plzeňského kraje mohou využít nejen mnoha kulturních zařízení, jako jsou divadla, kina, galerie, muzea, hrady a zámky, ale také výborných podmínek pro sport - v létě pro turistiku a cykloturistiku, v zimě pak pro sjezdové i běžecké lyžování.

Plzeňský kraj je jedním ze čtrnácti samosprávných krajských celků. Jejich vznik a činnost jsou od roku 2000 důležitým prvkem veřejné správy v České republice. Kraje jsou samosprávné celky, to znamená, že je nespravuje stát, ale zvolené zastupitelstvo daného kraje. To by mělo přinést občanům kraje větší kontrolu nad jeho činností a více možností ovlivňovat dění na území, na kterém žijí. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Kraj jako instituce má velmi podobnou strukturu jako město či obec. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích je nejvyšším rozhodujícím orgánem krajské zastupitelstvo. Zastupitelstvo Plzeňského kraje se skládá ze 45 členů (počet zastupitelů je stanoven podle počtu obyvatel kraje). Zastupitelé ze svého středu zvolili hejtmana kraje, hlavního představitele, který kraj navenek reprezentuje a je oprávněn jeho jménem jednat. Jeho pozice v kraji odpovídá zhruba pozici starosty či primátora ve městě či obci. Zastupitelstvo dále volilo radu kraje (svou funkcí odpovídá radě města či obecní radě), která připravuje podklady pro rozhodování zastupitelstva nebo sama rozhoduje v dílčích záležitostech. Rada Plzeňského kraje je devítičlenná (počet členů je také stanoven podle počtu obyvatel kraje). Jedním z orgánů kraje je krajský úřad. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad plní úkoly samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a napomáhá činnosti výborů a komisí. Funkce krajského úřadu jsou vymezeny v § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje, zařazení do krajského úřadu. Krajský úřad se člení na odbory a oddělení. Od začátku roku 2003 vstoupila na území České republiky v platnost další etapa reformy veřejné správy. Zanikly okresní úřady, místo nich byly výkonem státní správy pověřeny tzv. obce s rozšířenou působností. Kromě Plzně, která je statutárním městem od roku 1990, vykonává státní správu v Plzeňském kraji dalších 14 obcí: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice, Tachov.

1.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2018 - 2020

	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem (k 31. 12.)	584.672	589.899	591.041
Muži	290.226	293.394	293.818
Ženy	294.446	296.505	297.223

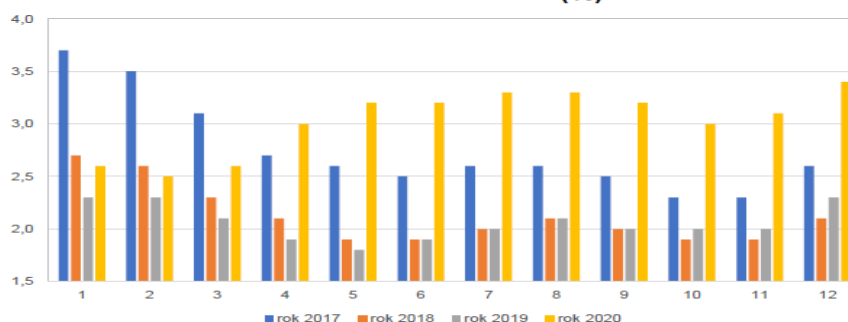
1.2 Nezaměstnanost

Plzeňský kraj je v rámci České republiky na 6. místě v pořadí krajů s nejnižším podílem nezaměstnaných. K 31. 12. 2020 bylo evidováno úřadem práce 13.673 uchazečů o zaměstnání. V rámci Plzeňského kraje dosahuje nejvyššího podílu nezaměstnaných okres Tachov (3,8 %), naopak nejnižší podíl nezaměstnanosti je evidován v okrese Plzeň-jih (2,6 %). K 31. 12. 2020 bylo v Plzeňském kraji 27.764 volných pracovních míst, na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 0,5 uchazeče, z toho nejvíce v okrese Plzeň-sever (0,8) a Klatovy (0,7). Nezaměstnaných absolventů a mladistvých bylo celkem 611, což je 4,5 % z celkového počtu nezaměstnaných. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo celkem 5.049 uchazečů o zaměstnání, tj. 36,9 % všech uchazečů vedených v evidenci. Z celkového počtu nahlášených volných míst bylo 692 vhodných pro osoby se zdravotním postižením (OZP), na jedno volné pracovní místo připadalo 3,2 osob se ZP. Volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé bylo evidováno 7.301, na jedno volné místo připadalo 0,1 uchazečů této kategorie. Prakticky ve všech profesích stále převládá nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Z celkového počtu volných pracovních míst bylo 4.565 míst bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 23.199 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí.

Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti a volných pracovních míst v Plzeňském kraji v letech 2018 - 2020

Ukazatel:	2017	2018	2019	2020
evidovaní uchazeči o zaměstnání	10.517	9.009	9.811	13.673
z toho				
ženy	5.371	4.553	5.045	6.884
absolventi a mladiství	400	409	481	611
uchazeči se zdravotním postižením	2.195	1.775	1.708	2.182
uchazeči s nárokem na P v N	3.951	3.745	4.216	5.049
podíl nezaměstnaných osob v %	2,6	2,1	2,3	3,4
volná pracovní místa	10.396	34.866	37.876	27.764
počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	0,5	0,3	0,3	0,5

Vývoj podílu nezaměstnaných v Plzeňském kraji v letech 2017 - 2020 (%)

1.3 Počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu za rok 2020

Pro potřeby analýzy jsou sčítány následující dávky:

1. dávky hmotné nouze: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc (na úhradu nezbytných nákladů, odůvodněné náklady, úhrn jednorázových výdajů, sociální vyloučení, postižení mimořádnou událostí, újma na zdraví)
2. dávky státní sociální podpory: příspěvek na bydlení.

Přehled celkově vyplacených sociálních dávek v Plzeňském kraji za rok 2020

Dávky hmotné nouze za rok 2020								
KrP Plzeň	Příspěvek	Doplatek	MOP úhr. nezb.	MOP odův.	MOP úhr.	MOP soc.	MOP post.	MOP újma
Domažlice	2.208	421	4	4	3	10	9	9
Klatovy	2.808	1.039	10	18	111	39	15	4
Plzeň - jih	3.248	1.296	6	9	35	19	21	21
Plzeň - město	8.839	4.498	50	23	75	150	39	70
Plzeň - sever	4.622	1.909	16	36	158	33	47	33
Rokycany	3.310	1.538	20	3	37	18	0	8
Sušice	2.080	810	5	0	3	6	5	4
Tachov + Stříbro	3.732	1.446	8	11	18	12	30	5
Celkem	30.847	12.957	119	104	440	287	166	154

Dávky státní sociální podpory a péčovské dávky za rok 2020										
KrP Plzeň	RodP	PByd	PnD	Por.	Pohř.	Odměna pěstouna	PPPD	PÚPD	PZMV	PPUPP
Omažlice	19.299	3.571	11.020	32	14	833	11	1.119	0	2
Klatovy	19.378	3.448	11.675	48	7	731	7	974	0	2
Plzeň - jih	21.864	3.444	10.281	36	9	988	11	1.318	1	5
Plzeň - město	67.768	27.139	33.400	125	36	3.116	34	3.852	3	13
Plzeň - sever	27.798	5.100	13.632	42	22	1.379	12	1.621	0	5
Rokycany	17.278	3.875	8.120	38	8	900	14	1.132	2	4
Sušice	7.703	3.347	7.143	20	8	530	8	788	1	0
Tachov + Stříbro	18.451	4.703	12.560	43	9	1.122	6	1.268	1	6
Celkem	199.539	54.627	107.831	384	113	9.599	103	12.072	8	37

RodP= rodičovský příspěvek; PByd = příspěvek na bydlení; PnD = přídavek na dítě; Por. = porodné; Pohř. = pohřebné; PPPD = příspěvek při převzetí dítěte; PÚPD = příspěvek na úhradu potřeb dítěte; PZMV = příspěvek na zakoupení motorového vozidla; PPUPP = příspěvek při ukončení péčovské péče

Nepojistné sociální dávky (NSD)	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2020
doplatek na bydlení	50.790.498	47.571.820	57.662.782
příspěvek na živobytí	92.236.459	79.419.515	101.464.721
příspěvek na péči	1.506.471.580	1.741.368.007	1.932.148.260
příspěvek na mobilitu	102.556.250	108.769.320	110.251.620
příspěvek na zvl. pomůcku	60.071.160	52.515.515	49.763.792
Celkem (vybrané příspěvky) (Kč)	1.812.125.947	2.029.644.177	2.251.291.175
Celkem (všechny příspěvky) (Kč)	1.815.490.933	2.032.049.426	2.256.799.347

Podpora v nezaměstnanosti (PvN)	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2020
Podpora v nezaměstnanosti (Kč)	376.353.178	433.846.329	622.444.113

Státní sociální podpora (SSP)	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2020
příspěvek na bydlení	211.586.658	193.403.327	193.608.873
přídavek na dítě	98.913.328	89.765.739	86.003.743
rodičovský příspěvek	1.307.694.301	1.291.636.677	2.013.226.031
odměna pěstouna	107.003.091	110.058.485	113.878.713
přísp. na úhradu potřeb dítěte	71.657.619	71.580.918	72.756.520
Celkem (vybrané příspěvky v Kč)	1.796.854.997	1.756.445.146	2.479.473.880
Celkem (všechny příspěvky) (Kč)	1.854.527.087	1.812.164.374	2.534.711.989

Vývoj všech vyplacených dávek (NSD + PvN + SSP)	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2020
Všechny výdaje celkem (Kč)	4.046.371.198	4.278.060.129	5.413.955.449

2 Kriminalita v Plzeňském kraji

V roce 2020 evidovali policisté v Plzeňském kraji celkem 8.996 trestných činů, což je oproti roku 2019 o 1.328 případů méně. Byl tak zaznamenán, stejně jako v celé České republice, pokles kriminality. Z celkového počtu se podařilo objasnit 4.005 trestných činů. Škoda trestnou činností způsobena byla vyčíslena na 1.019.692.000 Kč. Na statistických výstupech kriminality se projevila koronavirová pandemie, která byla spojena s mnoha omezujícími nařízeními a opatřeními. Nepatrný podíl má na poklesu kriminality i novelizace trestního zákoníku, kdy u některých trestných činů došlo ke změně hranice výše škody z 5.000 Kč na 10.000 Kč. Vyhledávání a následné objasnění trestné činnosti je pro policisty na území Plzeňského kraje jedním ze stěžejních úkolů. Ředitel Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje plk. Ing. Mgr. Jaroslav Vild k tomu uvedl následující: „Jednou z hlavních priorit letošního roku pro nás bude **drogová problematika**. V této souvislosti je pro nás také důležitá oblast silničního provozu, a to řízení motorových vozidel pod vlivem omamných a psychotropních látek. Dále nemůžeme podceňovat ani problematiku migrace, které se budeme rovněž v následujícím období věnovat.“ Celková trestná činnost má klesající trend, stejně tak jako v letech předešlých se pachatelé nejvíce dopouštěli majetkové trestné činnosti, v roce 2020 v počtu 4.416 (pokles oproti roku 2019 o 560), převládají krádeže prosté (2.332 případů, pokles o 152) a krádeže vloupáním (1.370 případů, pokles o 244).

V roce 2020 bylo evidováno 667 skutků násilné trestné činnosti, což je o 97 případů méně než v roce 2019 (764). Mezi nejčastěji evidovanou trestnou činností patřily případy úmyslného ublížení na zdraví (172), nebezpečné vyhrožování (130) a loupeže (68). Nárůst v počtu skutků byl zaznamenán u zvláště závažného zločinu vraždy, kterých bylo evidováno 10, v 6 případech sehrály roli osobní vztahy, v 7 se jednalo o kvalifikaci vraždy ve stádiu pokusu a ve 3 šlo o dokonání trestný čin. Z celkového počtu, vyjma 1 případu, byly všechny objasněny. V posledním případě, který byl kvalifikován jako zvláště závažný zločin vraždy ve stádiu pokusu, kriminalisté vedou prověřování s podezřelou osobou. V roce 2020 bylo evidováno celkem 172 případů mravnostního charakteru, což činí nárůst oproti roku 2019 o 30 případů. Nejčastěji se kriminalisté zabývali případy znásilnění a pohlavního zneužívání, v obou

těchto třídách evidovali ve shodném počtu po 41 případech. Hospodářská kriminalita zaznamenala pokles oproti roku 2019 (1.145) případů o 322 případů v počtu 823, z toho evidovali policisté nejčastěji trestný čin podvod, a to v počtu 184 případů. V oblasti ostatní a zbývající kriminality byl hojně zastoupen trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání v 809 případech. V této kategorii je např. i ohrožení pod vlivem návykové látky, který je z uvedeného období vykázán v 599 případech, rovněž je sem řazen trestný čin zanedbání povinné výživy v počtu 433 případů.

V rámci porovnání jednotlivých územních odborů a Městského ředitelství policie Plzeň lze konstatovat, že jako každoročně nejvíce trestných činů evidovali policisté v Plzni. Plzeň je v rámci kraje nejvíce zatížena kriminogenními faktory a je zde velká fluktuace obyvatel. V Plzni policisté evidovali 4.362 případů. Tento počet představuje bezmála polovinu veškeré evidované trestné činnosti v Plzeňském kraji. Co se týká recidivy, tak právě na území města Plzně bylo opakovaně stíháno 793 osob, které se již v minulosti dopustily trestné činnosti. Tato skutečnost je opět dána tím, že v krajském městě je vysoká koncentrace osob a anonymní prostředí. Naopak nejméně skutků evidovali policisté na územním odboru Rokycany, a to v počtu 598 případů.

V roce 2020 bylo na území Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje odhaleno celkem 16 pěstíren konopí a 5 varen metamfetaminu (v roce 2019 se jednalo o 27 pěstíren konopí a 11 varen).

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje - porovnání kriminality

Porovnání kriminality	Rok	Plzeňský kraj	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-venkov	Rokycany	Tachov
Násilná kriminalita	2018	793	70	95	364	138	70	56
	2019	764	56	76	329	147	68	88
	2020	667	44	79	292	126	49	77
Mravnostní kriminalita	2018	161	20	26	55	23	11	26
	2019	142	7	18	52	32	13	20
	2020	172	21	12	62	39	12	26
Krádeže vloupáním	2018	1.309	110	91	670	225	75	138
	2019	1.614	49	103	989	307	75	91
	2020	1.370	57	147	771	212	85	98
Krádeže prosté	2018	2.682	143	158	1.760	252	116	253
	2019	2.484	125	253	1.560	285	115	146
	2020	2.332	114	200	1.427	301	123	167
Majetkové činy celkem	2018	4.825	306	348	2.926	550	233	462
	2019	4.976	245	453	3.063	662	255	298
	2020	4.416	233	418	2.617	576	257	315
Ostatní kriminalita	2018	1.428	126	162	635	249	104	152
	2019	1.478	143	201	593	276	114	151
	2020	1.417	163	167	532	290	97	168
Zbývající kriminalita	2018	1.565	196	261	459	324	118	207
	2019	1.819	220	289	584	365	144	217
	2020	1.501	178	206	485	327	121	184
Hospodářská kriminalita	2018	1.150	136	173	502	173	77	89
	2019	1.145	151	199	436	182	78	99
	2020	823	114	94	374	127	62	52
Celková kriminalita	2018	9.923	854	1.065	4.942	1.457	613	992
	2019	10.324	822	1.236	5.057	1.664	672	873
	2020	8.996	753	976	4.362	1.485	598	822

Trestný čin	2020	2019	rozdíl
Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů (§ 283 TZ)	129	184	- 55
Šíření toxikomanie (§ 287 TZ)	0	2	-2
Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedů (§ 284 TZ)	33	43	-10
Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedů (§ 286 TZ)	4	4	0
Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285 TZ)	7	5	+2

Data o vybraných druzích přestupků v Plzeňském kraji

Data o všech uvedených přestupcích byla dodána pouze Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje. Za rok 2020 bylo zjištěno 25.900 přestupků, z toho proti veřejnému pořádku a občanskému soužití 4.472 přestupků a 6.516 proti majetku..

Druh	přestupky - abs. počet			index na 10 tis. obyv.			
	2019	2020	změna 2019/2020	2019	2020	změna 2019/2020 (index)	změna 2019/2020 (%)
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	4.755	4.472	- 283	80,77	75,66	-5,11	-6,33
Proti majetku	6.809	6.516	- 293	115,66	110,23	-5,43	-4,69

2.1 Sociálně vyloučené lokality

Společnost GAC spol. s r. o. od ledna 2014 do března 2015 v návaznosti na zmapování sociálně vyloučených lokalit z roku 2006 zpracovala projekt Analýza sociálně vyloučených lokalit v České republice. Tento výzkumný projekt, jehož zadavatelem bylo MPSV, řešil GAC ve spolupráci s odborníky z Přírodovědecké fakulty UK a jeho výstupem je interaktivní mapa kumulující množství demografických charakteristik a jiných informací o sociálně vyloučených lokalitách s možností pravidelné aktualizace dat. Tato mapa je jedním z hlavních výstupů výzkumného projektu Ministerstva práce a sociálních věcí - Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, který byl realizován společností GAC spol. s r. o. MPSV k realizaci tohoto projektu dodává: „Projekt si kladl za cíl identifikovat a popsat sociálně vyloučené lokality a porovnat jejich stav s rokem 2006, kdy se realizovalo první velké mapování. Cílem bylo vyhodnotit vývoj a změny v rozmístění sociálně vyloučených lokalit od stavu zachyceného původní Analýzou a Mapou do současnosti s ohledem na aktuální či očekávaný vznik nových lokalit, možný zánik stávajících či změnu jejich charakteru co do počtu obyvatel, velikosti a kvality života v nich. Stojíme na prahu nového období využívání prostředků z Evropského sociálního fondu, který se stal díky objemu poskytnutých financí i svým zaměřením zásadním zdrojem pro podporu sociálního začleňování, zaměstnatelnosti, ale i vzdělávání. To s sebou nese potřebu aktuálních a komplexních informací o vývoji a charakteru sociálního vyloučení v ČR. Pro efektivní využití peněz dostupných pro období 2014 - 2020 hodláme využít nově získané informace a nastavit výzvy pro předkládání projektů v souladu s výstupy nové Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR. Doufáme, že i tato Mapa a informace v ní obsažené budou praktickým nástrojem a podkladem pro klíčové aktéry zabývající se problematikou sociálního

vyločení, kteří budou připravovat projekty“. Agentura pro sociální začleňování připravuje Metodiku pro posouzení rozsahu sociálního vyloučení v území. Nová metodika připravovaná ASZ má ambice nahradit tzv. Gabalovu zprávu, která už je dle mnohých odborníků neaktuální. Gabalova zpráva používá často nestejné parametry, např. sociálně vyloučená lokalita (dále jen „SVL“) někdy představuje jeden dům, zatímco někdy celé sídliště. Tyto nepřesnosti by v nové metodice, která postupuje striktně dle kvantitativních údajů, měly odpadnout. Metodika počítá se vznikem indexu zatížení. Tento index bude každoročně aktualizován. Cílem metodiky je na základě kvantitativních dat sledovat míru sociálního vyloučení v obcích pravidelně s tím, že výstupem bude 13 zpráv o aplikaci metodiky ve všech krajích s výjimkou hl. m. Prahy. Postup metodiky bude následující. V prvním kroku dojde k měření pěti indikátorů (příspěvek na živobytí, příspěvek na bydlení, exekuce, dlouhodobá nezaměstnanost a předčasné odchody ze základních škol). V druhém kroku dojde k určení tzv. prahových hodnot indikátorů a v posledním kroku se počítá s převedením dat na body. Výsledkem bude mapa ČR, kde budou jednotlivé územní celky barevně odlišené a bude tedy na první pohled jasné, v kterých oblastech je míra sociálního vyloučení vyšší.

Přehled sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji 2020

název obce (tučně vyznačeny ORP)	počet SVL	počet obyvatel v SVL
Bezděkov (ORP Klatovy)	1	27
Bělá nad Radbuzou (ORP Domažlice)	1	50
Bor (ORP Tachov)	2	30
Dlažov (ORP Klatovy)	1	40
Domažlice	1	35
Drahotín (ORP Domažlice)	1	36
Holýšov (ORP Stod)	1	20
Horní Bříza (ORP Nýřany)	1	112
Chlumčany (ORP Přeštice)	1	60
Klatovy	2	60
Merklín (ORP Přeštice)	1	20
Mírkov (ORP Horšovský Týn)	1	30
Nemanice (ORP Domažlice)	1	50
Nýřany	2	140
Poběžovice (ORP Domažlice)	1	60

název obce (tučně vyznačeny ORP)	počet SVL	počet obyvatel v SVL
Poděvousy (ORP Horšovský Týn)	1	20
Přímda (ORP Tachov)	2	100
Rokycany	3	230
Rybník (ORP Domažlice)	1	2
Semněvice (ORP Horšovský Týn)	1	30
Semošice (ORP Horšovský Týn)	1	20
Staňkov (ORP Horšovský Týn)	2	40
Staré Sedliště (ORP Tachov)	2	280
Stříbro	1	50
Tachov	1	30
Třemošná (ORP Nýřany)	1	60
Velký Malahov (ORP Horšovský Týn)	1	50
Všeruby (ORP Nýřany)	2	100
Zbůch (ORP Nýřany)	1	50

2.2 Informace ke střediskům Probační a mediační služby (PMS) v působnosti Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji sídlí pět středisek Probační a mediační služby (v Rokycanech, Domažlicích, Klatovech, Tachově a v Plzni), celkem v nich pracuje 27 zaměstnanců. Další 2 zaměstnanci pracují v plzeňském středisku a zajišťují oblast EMS - elektronického monitorovacího systému (zajištění a sledování výkonu trestu domácího vězení). PMS byla zřízena k 1. 1. 2001. V přípravném řízení a řízení před soudem pracuje s pachatelem i poškozeným, dojednávají možnosti řešení vzniklého konfliktu, vč. náhrady škody. Ve výkonovacím řízení provádí dohled a kontrolu nad plněním alternativních trestů (např. obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění s dohledem, domácí vězení, trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce) a současně kontroluje plnění uložených povinností a omezení (např. užívání návykových látek, apod.). Mimo práce s pachateli trestných činů se PMS věnuje také poškozeným (obětem trestných činů dle Zákona č. 45/2013, o obětech trestných činů), je zde k dispozici přímo poradce pro oběti. Poskytuje jim podporu a informační servis, kontakty na potřebné instituce a odborníky, pomáhá např. uzavírat dohody o náhradě škody apod. Ve všech fázích trestního řízení nabízí PMS také možnost mediace (mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu mezi poškozeným a pachatelem za účasti třetí osoby). PMS spolupracuje s širokou škálou nestátních neziskových organizací, státních institucí, odborných lékařů apod. Za zmínku stojí spolupráce s organizací Člověk v tísni, o.p.s. a organizací ARTEDA, z.s., které poskytují probační a resocializační programy pro dospělé i mladistvé, dále organizací Spolek Ulice Plzeň, která zajišťuje testování pachatelů na přítomnost drog a Centrum protidrogové prevence a terapie, které poskytuje program pro drogově závislé odsouzené. V oblasti mládeže pracuje PMS jak s mladistvými, tak s dětmi mladšími 15 let. Ve výkonovacím řízení především provádí dohled. Nejčastějšími výchovnými opatřeními, která PMS navrhuje v přípravném řízení, jsou společensky prospěšné činnosti (ve prospěch neziskových organizací) a účast v probačních akreditovaných programech. Ve všech střediscích se na pravidelných setkáních multidisciplinárních týmů pro mládež scházejí odborníci na práci s rizikovou mládeží z řad PMS, Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, dále např. ze střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny apod. V níže uvedeném přehledu je výčet nejčastějších činností Probační a mediační služby v posledních třech letech (jedná se o součty nových případů pěti středisek PMS působících v Plzeňském kraji):

DOSPĚLÍ: Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudem:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení, předjednání možnosti obecně prospěšných prací a trestu domácího vězení)	Náhrada vazby dohledem
2018	517	49
2019	476	73
2020	403	47

DOSPĚLÍ: Práce ve výkonovacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Obecně prospěšné práce	Podmíněné odsouzení s dohledem	Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem	Domácí vězení	Příprava podkladů pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody
2018	429	431	92	15	24
2019	462	374	113	27	24
2020	497	330	133	12	1

MLÁDEŽ (mladiství a děti mladší 15 let): Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudem:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení) - mladiství i děti mladší 15 let	Náhrada vazby dohledem
2018	113	1
2019	73	1
2020	98	3

MLÁDEŽ (mladiství a děti mladší 15 let): Práce ve výkonovacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Trestní opatření obecně prospěšné práce	Trestní opatření podmíněné odsouzení s dohledem a výchovné opatření dohled probačního úředníka	Domácí vězení	Dohled probačního úředníka (dětí mladší 15 let)
2018	12	15	1	10
2019	8	10	0	3
2020	14	4 TO POD, 6 VO POD	0	4

V Plzni se nachází jediná věznice Plzeňského kraje. V současné době je ve věznici kapacita 1.204 osob a věznice je, co se týče ubytovací kapacity, největším vězeňským zařízením v České republice. Nelze zjistit, kolik propuštěných zůstává v Plzni, i když mají jinou adresu trvalého bydliště. Věznice v rámci preventivně osvětové činnosti spolupracuje mj. s Centrem protidrogové prevence a terapie, o.p.s., zejména v sociální rehabilitaci uživatelů drog po propuštění na svobodu. Věznice zajišťuje výkon vazby u obviněných mužů a v důvodných případech i žen, včetně mladistvých pro Krajský soud Plzeň a okresní soudy Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov. Věznice Plzeň je profilována jako věznice s ostrahou. Jsou zde rovněž zřízena oddělení s ostrahou se středním stupněm zabezpečení, oddělení s ostrahou s vysokým stupněm zabezpečení, oddíl specializovaný pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek, oddělení se zvýšenou ostrahou a oddíl specializovaný pro výkon trestu odsouzených trvale pracovní nezařaditelných.

2.3 Informace z odboru školství, mládeže a sportu

Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň, Částkova 78 - má detašované pracoviště v každém okrese. Údaje o poskytovaných službách lze nalézt ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020 (dále jen Výroční zpráva) zveřejněné na portálu Plzeňského kraje www.plzensky-kraj.cz. Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, Karlovarská 67 - má odloučené pracoviště - středisko výchovné péče - v Domažlicích a Plzni. Střediska volného času (SVČ) - v Plzeňském kraji funguje celkem 21 SVČ, z toho 6 zřizovaných Plzeňským krajem, 14 zřízených obcemi a Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Plzeň. Bližší informace lze nalézt ve Výroční zprávě a na www.plzensky-kraj.cz. Zájmová a sportovní činnost - nabídka SVČ je doplněna mimo jiné i školními družinami a kluby. Plzeňský kraj vyhláší od roku 2003 dotační titul na podporu volnočasových aktivit. Cílem programu je rozšířit a podpořit provoz klubů v organizacích pracujících s dětmi a mládeží zřizovaných Plzeňským krajem, obcemi, církvemi, občanskými sdruženími a jinými subjekty, dále pak podpořit volnočasové aktivity v současných i v nově vzniklých klubech na území celého Plzeňského kraje, přednostně však v oblastech, které dosud nejsou dostatečně pokryty činností zařízení pro zájmové vzdělávání dětí a mládeže. Více informací získáte na www.plzensky-kraj.cz. Plzeňský kraj vyhláší každoročně dotační program zaměřený na podporu preventivních aktivit a výchovy k toleranci. Cílem programu je podpora realizace aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování, zejména programů všeobecné, selektivní a indikované prevence rizikového chování zaměřené na děti a mládež na území Plzeňského kraje, adaptačních pobytů zejména žáků 1. a 6. ročníků základních škol a studentů 1. ročníků středních škol, dále podpora projektů zaměřených na vzdělávání pedagogických pracovníků škol v oblasti primární prevence rizikového chování, specializační studium školních metodiků prevence či supervizi pedagogických sborů.

3 Situace na drogové scéně

3.1 Zhodnocení sítě služeb

Plzeňský kraj, Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje, každoročně vypisuje dotační titul „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Tento titul reaguje na způsob a výši poskytování dotací ústředními orgány organizací realizujícím projekty protidrogové prevence. Realizace dotačního titulu napomáhá k udržení a realizaci projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji. Podpoření jsou realizátoři protidrogových projektů, kteří mají platnou certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek uznávanou Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a podali si žádost na RVKPP o finanční podporu a prostřednictvím poskytovaných služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku. Projekty primární prevence jsou financovány z dotačního titulu OŠMS KÚPK. Plzeňský kraj se snaží o zachování stávající sítě protidrogových služeb, podporuje všechny typy poskytovaných služeb a spolupracuje s obcemi na dofinancování regionálních projektů, které jsou realizovány na území Plzeňského kraje. Výši dotací každoročně stanovuje komise pro rozdělení finančních prostředků, je pořízen Zápis z jednání komise pro rozdělení finančních prostředků v rámci „Programu podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji“. Komise pro rozdělení finančních prostředků také určuje prioritu projektů podle aktuální situace v daném roce, která ovlivňuje konečnou výši dotace na jednotlivé projekty. Pro rok 2020 byly zvýhodněny projekty Terénní program - region. Konkrétní výši dotací následně schvalují Rada a Zastupitelstvo Plzeňského kraje.

K následujícím tématům byly poskytnuty informace za rok 2020 organizacemi zajišťujícími pro Plzeňský kraj protidrogové služby a obcemi Plzeňského kraje, které zaslaly vyjádření (osloveny byly všechny ORP Plzeňského kraje):

Dále v textu bude uváděna zkratka HR materiál/HR služby - jako "Harm Reduction" se označují přístupy snižování či minimalizace poškození drogami u osob, kteří v současnosti drogy užívají a nejsou motivováni k tomu, aby od NL abstinovaly. Hlavní úlohou HR je minimalizace negativních důsledků užívání drog pro uživatele a zároveň ochrana společnosti. Cílem je snižování zdravotních rizik, sociálního poškození a podpora změny životního stylu. HR se snaží minimalizovat, omezit či zmírnit riziko přenosu ohrožujících infekcí, které se šíří sdílením injekčního náčiní a nechráněným pohlavním stykem, jako je HIV/AIDS a hepatitidy B a C, také riziko dalších zdravotních a sociálních komplikací, předávkování a dalších aspektů. HR se provádí buď přímo v terénu (terénní programy, streetwork) nebo v nízkoprahových kontaktních centrech. Edukace zaměřená na snížení zdravotních rizik v rámci užívání NL je samozřejmou součástí těchto programů. Mezi nejnámější postupy používané v HR patří: výměna použitého injekčního náčiní za sterilní, poskytování informací (o možnostech léčby či jiné odborné pomoci), kontaktní (situační) poradenství a edukace o rizicích, důležité je i zaměření na bezpečný sex včetně distribuce kondomů.

• Užívání návykových látek (NL) v obecné populaci, ve školní populaci:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s.: užívání NL ve školní populaci: pervitin 18 případů, konopí 7, alkohol 4, extáze 1 a nadužívání IT technologií a sociálních sítí ve 2 případech.

POINT 14, z.ú.: PP: Z informací od školních metodiků prevence spolupracujících škol se zvýšilo užívání alkoholu u rodičů a dlouhodobá omezení podpořila u žáků ZŠ a SŠ ve vyšší míře rozvoj závislosti na virtuálních drogách (sociální sítě, PC hry).

Město Blovice: V rámci působnosti ORP nebyly zpracovány žádné místní studie či průzkumy. Informace vycházejí pouze ze spolupráce s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. V zájmu nezletilých dětí bylo s jejich drogově závislými rodiči nadále pracováno. Uživatelům byly nabízeny zejména neziskové organizace či centra, do kterých museli dojíždět. O užívání NL ve školní populaci nemá město informace. OSPOD ve spolupráci s PČR řešil oznámení užití NL nezletilým, bylo řešeno v rámci sociálně-právní ochrany dětí.

Město Horažďovice: Drogová scéna od vypuknutí epidemie Covid-19 navenek hodně klidná a uzavřená. Nelze se ale domnívat, že došlo v ORP k úbytku uživatelů NL, kteří se přesunuli do uzavřeného prostoru (domy, byty, ubytovny). V „parku U Hlaváčků“ se v době před zákazem konzumace alkoholu na veřejnosti scházely hloučky mladých lidí, kteří popíjeli alkohol a kouřili marihuanu. Dále docházelo ke schůzkám uživatelů NL v prostoru ve Skateparku na Lipkách, lavičkách v „parku na „Tržišti“, schodech u kina či

parkoviště u smuteční síně. V zákoutích zámeckého „Parkánu“ byly opakovaně nalezeny použité injekční stříkačky. V roce 2020 byl zaznamenán mírný nárůst uživatelů NL u mladistvých (především pervitin, alkohol). U dospělé populace se zvýšil nárůst sociální práce s uživateli NL (především alkohol). Pandemie znemožnila mnoha lidem udržovat sociální kontakty se svým okolím. Trávili více času v izolaci, což vedlo i ke zvýšení závislosti na NL (předpokladem je zvýšení nárůstu i u nelátkové závislosti).

- **Užívání návykových látek v prostředí zábavy, nočního života:**

POINT 14, z.ú.: TP: Realizován projekt Be Safe - intervence v prostředí noční zábavy. Cílem bylo vytvoření bezpečnějšího prostředí pro návštěvníky akcí se zaměřením na minimalizaci rizik spojených s užíváním NL. Pracovníci nabízeli poradenství v oblasti bezpečnějšího užívání NL, bezpečného sexu a individuální poradenství. V případě open - air akcí byla navíc zařízena chill- zóna, kde bylo možné si odpočinout od hluku a byla zde zdarma nabízena voda a vitamíny. V souvislosti s pandemií Covid-19 byl projekt Be Safe realizován 4x, ve spolupráci s 4 promotéry akcí (majiteli klubů), 1x akce klubová, 3x o open - air. Pokračovala spolupráce s promotéry akcí (majiteli klubů) z předchozích let, nově byla navázána spolupráce se 2 sound - systémy. Kontaktováno bylo celkem 190 osob, distribuován byl HR materiál při 106 výkonech (prezervativy, špunty do uší, alternativa užívání NL oproti injekční aplikaci). Individuální poradenství bylo poskytnuto ve 12 výkonech (v 1x IP předléčebné, 11x obecné), informační servis, který se týkal především představení projektu Be Safe a služeb TP, byl poskytnut v 66 výkonech. Jeden účastník využil možnosti screeningového testování na infekční nemoci. Byl evidován rozdíl v druzích užívaných drog dle typu akce a ve věkové skladbě účastníků akcí. Na open - air akcích bylo vyšší procento osob, které užívají spíše nelegální NL, na klubových byl nejčastěji užívanou NL alkohol. Na open - air akcích byl evidentní nižší věkový průměr účastníků a současně vyšší zájem o poskytované služby v rámci projektu Be Safe. Realizace projektu byla dohodnuta v součtu na 7 akcích, ale vzhledem k pandemické situaci se jejich konání zrušilo.

- **Problémové formy užívání návykových látek:**

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Viz srovnávací tabulka pro sledování vývojových trendů v užívání NL klienty KC (evidence je vedena podle látek, které jednotliví klienti označují jako primární):

NL/rok - KC	2016	2017	2018	2019	2020
Pervitin	60 %	56 %	58 %	60 %	57 %
Heroin (včetně preparátů Fentanyl a Vendal Retard)	23 %	25 %	20 %	10 %	11 %
Buprenorfin	1 %	1 %	>1 %	2 %	0 %
THC (zpravidla plus alkohol)	9 %	5 %	2 %	19 %	21 %
Alkohol (zpravidla plus THC nebo léky)	1 %	5 %	12 %	7 %	9 %
Těkavé látky	6 %	8 %	8 %	1 %	2 %
Jiné (LSD, extáze, kokain)	0	0	0	1 %	0 %

KOTEC o.p.s.: TP: Na Tachovsku se tradičně užíval pervitin, konopí a alkohol. TP spolupracoval s 25 klienty, kteří využívali výměnný program. V první vlně koronavirové krize nebyla zaznamenána změna užívání OPL. Klienti zmiňovali zdražení a ztížení přístupu k lékům na výrobu pervitinu, nízkou kvalitu pervitinu. Vzhledem k pokračování krize a ztíženému přístupu zároveň začali klienti vyhledávat jiné typy drog (fentanylové náplasti, kombinace při ředění pervitinu). Trval zájem o alternativní aplikace (kapsle). Dále zmiňovali, že výrobci pervitinu nevyrobí v takovém množství pervitinu a to z důvodu špatné dostupnosti léků v České republice. Spíše se izolují. Zvýšil se počet žen - matek s užíváním OPL, související s testováním na NL v rámci OSPOD, i s problematickým pitím alkoholu. Přesmyk na alkohol byl zaznamenán u většiny klientů (rodičů) vstupujících do testování na OPL. Většina klientů u základní drogy (pervitin) užívala dále i konopí a příležitostně psychofarmaka na ztlumení dojezdů, dále léky předepisované na depresi a úzkosti (antidepresiva, antipsychotika a anestetika - ketamin). Tuto látku v tekuté formě využívali na ředění pervitinu.

Network East-West, z.s.: Uživatelům OPL byly poskytovány sociální služby: TP Centrum JANA - terén a OSP Centrum JANA - poradna. Celkem za obě služby bylo vydáno 13.272 injekčních stříkaček 27 osobám. Dále byl distribuován materiál pro bezpečnější brání (filtry, dezinfekce, náplasti, sterilní vody), materiál pro bezpečnější sex (kondomy, lubrikační gely, menstruační houbičky) a edukační materiál. Klienti využívali sekundárního výměnného programu v terénní či ambulantní službě, měnili injekční stříkačky pro další své známé, kteří nechtěli se službou přijít do kontaktu. Sekundárním výměnným programem bylo vydáno 7.851 injekčních stříkaček (téměř 60 % všech vydaných stříkaček). Drogová scéna na Chodsku stále zůstává velmi uzavřená. Během roku 2020 byl poskytnut HR materiál při 110 setkáních (41 v Centru JANA, 65 v terénu, 4 na privátu). Primární nelegální drogou zůstal pervitin, dále pak THC. Klienti kombinovali tyto látky s dalšími léky jako Tramal, Rivotril, benzodiazepiny. V rámci poskytování služeb Centra JANA - poradna využilo testování na OPL z moči 8 klientů, 5 mužů a 3 ženy. Bylo provedeno celkem 34 testů převážně na přítomnost metamfetaminu, THC a alkoholu. Organizace intenzivně pracovala v rámci e-terénu na Facebooku, kde se snažila kontaktovat klienty známé z terénu a dále tak postupovat v navazování kontaktů nových. Facebookový profil Jana Terén byl založen v roce 2018. V současné době spravuje facebookovou stránku Centrum JANA a facebookový profil Jana Terén. Facebookový profil byl aktivní převážně ve večerních hodinách (podle aktivních přátel na něm). Většinou se klienti ptali pomocí Messenger zpráv v rámci pracovní doby, poté od 19 hodin, pokud potřebovali poradit, domluvit schůzku či výměnu v terénu. Odpověď dostali do 2 hodin.

POINT 14, z.ú.: TP: Službu v roce 2020 využilo celkem 336 uživatelů NL (z toho 301 intravenózních), kteří byli ve službě evidováni pod anonymním kódem, spadali do cílové skupiny TP, kontakty s nimi probíhaly pravidelně. 131 klientů využilo služeb poprvé. Uživatelů nealkoholových drog bylo 323 (nejčastěji primární droga pervitin 247), dále heroin a jiné opiáty (53), kde dominoval rivotril nebo fentanylové náplasti. S opiáty klienti často experimentovali, zdůvodňovali to snížením kvality ostatních NL, zejména pervitinu. Přestože bylo kontaktováno o 51 méně intravenózní uživatelů než roce 2019, výrazně vzrostl výdej injekčních setů o 34.442 ks na 69.854 ks. Se 168 NC osobami (nebyly vedeny pod identifikačním kódem, nespadaly do cílové skupiny, případně se jejich zakázka neslučovala s poskytovanými službami) proběhly většinou jednorázové kontakty. Těmto osobám byl nejčastěji poskytnut výkon informačního servisu a byly odkazovány do dalších odborných sociálních služeb, dle jejich aktuální zakázky. KC: 534 uživatelů NL (z toho 428 intravenózních), primární droga pervitin (412). Během výměnného programu vydáván i další HR materiál (alkoholové tampony, vody, filtry, brčka, alobal, buničina, kondomy). Klienti měli možnost využít menší inzulinové stříkačky (0,5 ml) či větší injekční stříkačky se samostatnými hroty pro aplikaci do tříslel nebo svalů. Dlouhodobě rostl zájem o alternativní aplikaci. Bylo vydáno 2.800 kapslí (o 583 kusů více než v roce 2019).

Spolek Ulice Plzeň: TP: V roce 2020 nebyla v populaci klientů nezaznamenána významná nebo trvalá změna v užívaných NL nebo způsobu jejich užití. Výkyvy na trhu s NL klienti výrazněji nepopisovali a pokud nastal problém s jejich získáním, přecházeli dočasně na jinou NL nebo jejich kombinaci (nejčastěji alkohol a psychofarmaka) ve smyslu „beru, co je“. Z 336 klientů bylo 252 injekčních

uživatelů NL. Užívání podle primárně užívaných látek: pervitin 219 osob, heroin 1, buprenorfin nelegálně 1, opioidy 49, metadon nelegálně 1, alkohol 12, tékavé látky 1, THC 3. Realita ukázala, že většina klientů NL kombinuje a/nebo střídá. Psychofarmaka jako primární drogu neoznačil, i přes jejich rozšířené užívání, nikdo. Pro užívání jiným, než nitrožilním způsobem, byly distribuovány stříkačky využívané pro anální aplikaci, alobal, želatinové kapsle, uhlíkové filtry. Populární vysoce riziková a silně devasující kombinace při užívání byla pervitin + alkohol + psychofarmaka. Snahou bylo významné snížení počtu kontaktů klienta se službou, vzhledem k protipandemickým opatřením, bylo přistoupeno ke zrušení limitů pro výdej HR materiálu. S klienty byla mapována jeho situace (např. počet injekčních setů pro jedno užití NL, počet sekundárních příjemců HR materiálu, apod.), tím byla společně zhodnocena reálná spotřeba do dalšího kontaktu. Klienti tohoto nezneužívali, měli tendenci si říkat o menší, než skutečně potřebné množství. Počet vydaných stříkaček stoupl z 97.380 (2019) na 139.415, tedy o 43 %. Po uplynutí počáteční saturace čistým injekčním materiálem mezi cílovou skupinou, byla návratnost použitého materiálu stabilní. Substituční centrum Plzeň (OSP): Nárůst počtu zájemců o léčbu o 40 % a tím i počtu klientů o 21 %. O léčbu požádalo 52 zájemců, z toho bylo 20 přijato, z toho 10 jako prvokontakt. Prvokontakty se dělily do dvou skupin. Na klienty, kteří byli víceméně sociálně stabilní (stále bydlení, práce), už nezvládali skryté užívání, nechtěli, aby si toho okolí všimlo a pandemie urychlila jejich zájem o léčbu a na nízkoprahové klienty, kteří už přestáli zvládat užívání a celkovou špatnou dostupnost opioidů na trhu. Tato skupina se těžko adaptuje na pravidla programu a bohužel často z programu vypadává. Vzhledem k velkému zájmu o substituční léčbu bylo dosaženo kapacity programu. Primární drogou Vendal retard, mnohem častěji v kombinaci s fentanylovými náplastmi, kdy uživatelé kombinovali látky podle dostupnosti na trhu. Noví zájemci/klienti také udávali jako aktuálně užívanou látku heroin, což bylo zajímavé zjištění, protože se obecně na černém trhu nevyskytuje. Jednalo se o individuální případy se soukromým dodavatelem nebo si klienti jezdili drogu shánět do Prahy.

Město Blovice: Ve spolupráci PCR a OSPOD byla v rámci sociálně-právní agendy řešena spolupráce s rodinou ve 4 případech v souvislosti s užíváním NL (alkohol, marihuana, metamfetamin).

- **Užívání návykových látek ve specifických skupinách:**

KOTEC o.p.s.: TP: V době pandemie byl distribuován hygienický materiál (desinfekce, roušky, respirátory) i na ubytovnách pro cizince. Výměnný program využívali především klienti slovenské národnosti. Začala lépe fungovat práce s klienty online. Klienti, kteří měli motivaci k pravidelnému testování na infekční choroby, předávali informace i ve skupině, ke které nemá TP přístup.

Network East-West, z.s.: V roce 2020 bylo kontaktováno 204 osob (813 kontaktů) z cílových skupin komerčně zneužívané osoby, osoby ohrožené závislostí a osoby s rizikovým způsobem života. Do cílové skupiny uživatelů NL spadalo 27 osob, což je 13 % z celkového počtu. Vlivem pandemie došlo ke snížení kontaktů. Ne všichni uživatelé drog využili výměnného programu. Klientky výměnného programu, které pocházely z prostituční scény, se nepotýkaly pouze s riziky spojenými s užíváním drog, ale i s riziky, které s sebou přináší poskytování placených sexuálních služeb.

POINT 14, z.ú.: KC: Pracovalo se s cizinci, nejčastěji Slováky a s občany dalších zemí Evropy (například Ukrajince a Rusy), kteří nejčastěji využívali služeb výměnného programu a hygienického servisu. Pro snadnější komunikaci byly ve spolupráci s Poradnou pro cizince Diecézní charity Plzeň vytvořeny letáky v ruském, ukrajinském a anglickém jazyce. TP: Pravidelné kontakty s klienty - muži mající sex s muži. Někteří z nich pracují v sex byznysu. Specifika této cílové skupiny jsou v rizikovějším sexu a v častějším střídání partnerů. Ze strany pracovníků TP byla těmto klientům pravidelně nabízena možnost screeningového testování na infekční nemoci a možnost asistenční služby k lékařům při reaktivním výsledku testu, dále byl distribuován HR materiál (zejména prezervativy).

Spolek Ulice Plzeň: TP: Zvýraznily se dosud pozorované problémy u nepojištěných cizinců (nedostatek prostředků nebo motivace pro návrat do domoviny, neléčená onemocnění a zranění, vyhledání ošetření jen v akutních a život ohrožujících situacích - v drtivě většině případů na nesplacitelný dluh, neznalost českého sociálního systému, nárůst nezaměstnanosti, zaměstnání (a na něho navázané bydlení ve firemní ubytovně) v drtivě většině přes pracovní agentury a na DPP, což při ztrátě práce znamenalo okamžitou ztrátu bydlení a mnohdy vedlo k bezdomovectví, prohloubení sociálních a zdravotních potíží, problémového užívání NL. Těmto klientům bylo poskytováno široké spektrum poradenství, doprovody k lékaři nebo do institucí, základní zdravotní ošetření, potravinová a hygienická pomoc, předávány kontakty na další služby. Obecně se po velkou část roku zhoršila dostupnost lékařské péče pro osoby užívající NL a to včetně léčby závislosti, včetně účastníků českého pojištění, což je alarmující. Díky facebookovému profilu a komunikaci přes Messenger se dařilo pronikat i k osobám ze skryté cílové populace.

- **Návykové látky a hazardní hraní v sociálně vyloučených lokalitách (SVL):**

Spolek Ulice Plzeň: TP: Služby poskytovány ve vyloučených lokalitách v Plzni, Klatovech, Rokycanech nejen ve veřejném prostoru, ale i v bydlíšti klientů nebo jejich blízkých. Poskytován byl HR materiál, potravinová a hygienická pomoc, dezinfekce, roušky, respirátory, rukavice, vitamíny a poradenství v mnoha tématech (drogové, zdravotní, právní, sociální, covidové, odkazy na další instituce). Zejména na jaře bylo nutno zastopit uzavřené nebo zásadně omezené služby. Byl zde proveden monitoring, sběr stříkaček.

- **Somatická a psychiatrická komorbidity v souvislosti s užíváním NL, včetně infekčních a dalších onemocnění:**

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: KC: pro cílovou skupinu uživatelů NL byly dostupné testy na HIV/AIDS, HCV, HBV, Syfilis. U dvou klientů vyšel reaktivní test na Syfilis. Podařilo se předání klientů do odborné péče FN Plzeň venerologická klinika a v jednom případě klient využil nabízenou možnost asistence. V roce 2020 se, s ohledem na nastavená protipandemická opatření v ČR, organizace nezapojila do Evropského testovacího týdne HIV. Pro klienty využívající převážně nízkoprahových služeb byl v listopadu připraven týden - Testování bez čekání, kdy byla služba intenzivně nabízena. Ačkoliv byl rok 2020 pro samotné testování na infekční onemocnění provázen častým omezením, byl o tuto službu mezi klienty velký zájem. Pokud byla služba realizována, byla intenzivně klientům nabízena, většinou bez potřeby domluvy termínu. Navýšil se počet provedených testů a počet testovaných klientů. Celkem bylo provedeno 297 vyšetření infekčních onemocnění a dále pak 141 testů v rámci Studie ADI - Covid-19, zde nebyl identifikován žádný pozitivní výsledek. Dařilo se opakované přetestování na infekční onemocnění nízkoprahových klientů KC, dále trval i zájem o testování infekčních nemocí (HIV, Syfilis) u klientů, kteří již o naze HCV věděli.

Orientační test na infekční onemocnění	Počet vyšetření 2019/2020	Reaktivní výsledek 2019/2020	Negativní výsledek 2019/2020
HIV/AIDS	78/94	0/0	78/94
Virová hepatitida C (HCV)	64/82	14/14	50/68
Virová hepatitida B (HBV)	14/29	0/0	14/29
Syfilis	77/92	0/2	77/90
CELKEM	233/297	14/16	219/281

KOTEC o.p.s.: TP: Z celkového počtu 36 klientů 11 absolvovalo testování na infekční onemocnění, HCV, HBV, HIV, syfilis. U 1 klientky byla potvrzena Syfilitida. V případě reaktivního testu na HCV spolupracoval TP s FN Plzeň MUDr. Hejdou. Pro klienty bylo testování dostupné v rámci TP i KC. Objevily se tradičně žilní problémy, otoky, modřiny. Klienti popisovali psychické potíže, deprese spojené se ztíženým přístupem k užívání. Pracovníci TP se více setkávali u klientů s toxickou psychózou.

Network East-West, z.s.: TP: Testování ze žilní krve využilo 11 uživatelů NL, bylo provedeno 13 testů na HCV, 15 na HIV, 15 na Syfilis. Ze stěru děložního čípku pak 3 na kapavku a 3 na chlamydie. Centrum JANA též poskytovala podmínky a informace pro sebetestování pohlavně a krví přenosných infekcí. Podmínky pro anonymní sebetestování jsou nabízeny všem cílovým skupinám.

2020	Provedené testy	Počet testovaných	Počet	Z toho pozitivní
Žilní krev	HIV	68	81	0
	anti HCV	38	41	4
	RPR +TPPA	39	40	0
Rychlé testy	HIV	106	122	0
	anti HCV	106	122	4
	RPR +TPPA	106	122	0
Výtěry vagina cervix	Chlamydia trachomatis	37	39	4
	Kapavka	37	39	0

POINT 14, z.ú.: KC: Screeningové testy na infekční nemoci (HIV, HBV, HCV, Syfilis) využilo 44 klientů (190 testů), 16 reaktivních na HCV. TP: Screeningové testy na infekční nemoci (HIV, HBV, HCV, Syfilis) využilo 36 klientů (158 testů). V rámci léčby HCV byla navázána úzká spolupráce s panem MUDr. Hejdou z hepatologické poradny I. interní kliniky FN Plzeň, který léčbu HCV zajišťuje. Jeden klient ze Sušic, kde TP působí, úspěšně léčbu absolvoval. Služba TP se zapojila do Evropského testovacího týdne HIV. Možnosti nechat se zdarma a anonymně otestovat využilo 6 osob z řad široké veřejnosti.

Spolek Ulice Plzeň: TP: Nárůst počtu klientů s duální diagnózou. Stárne populace klientů, zhoršují se zdravotní i sociální okolnosti, klienti pro špatný zdravotní stav nemohli vykonávat zaměstnání, čerpat pobytové sociální služby, kvůli dluhům vůči městu nedosáhli na sociální bydlení a zároveň ještě nebyli indikováni pro hospitalizaci. Pokud k hospitalizaci došlo, byla nedostatečně efektivní, uživatelé, kteří měli abstinenci syndrom, bez adekvátní medikace, často nedokončili diagnostický a léčebný proces. Řešení organizace spatřuje v modelech (a jejich kombinaci) typu housing first, mokry dům, street medicine, kde by měli klienti potřebné zázemí pro vyřešení své psychické, zdravotní a sociální situace, ev. léčbu závislosti. Běžné komorbidity (kožní infekce, infekce horních cest dýchacích, zápalý plic, pohlavně přenosné choroby, hepatitidy, cévní onemocnění, hmyzí paraziti, poruchy trávení, podvýživa, poruchy menstruačního cyklu, omrzliny, popáleniny, zlomeniny, tržné a řezné rány, depresivní a úzkostné projevy a onemocnění, psychotické stavy a schizofrenie, poruchy spánku, sebepoškozování, suicidální myšlenky a pokusy, posttraumatické stresové poruchy). Poskytnuto bylo poradenství, základní zdravotní ošetření, obvazový materiál, testování na HBV, HCV, HIV, Syfilis (206 testů, 45 klientů), odkazy do adekvátních služeb a institucí, doprovody. V případě reaktivity byli klienti motivováni ke konfirmačním testům u lékaře (HCV 8x, HBV 2x, Syfilis 2x), ev. k léčbě potvrzených onemocnění. OSP: 2 klienti s infekční endokarditidou. V rámci studie NMS ADI - Covid-19 se nechalo otestovat 21 klientů, někteří docházeli na testování pravidelně.

Město Blovice: Dostupnost testování byla v rámci neziskových organizací nejbližší v Plzni, kam klienti museli dojíždět. Z tohoto důvodu bylo testování obtížně zajiřitelné, s ohledem na finanční závislost klientů na dávkách vyplácených ÚP a či dlouhodobé nezaměstnanosti. Nejčastěji se objevující zdravotní komplikace uživatelů úbytek na váze, problémy s pletí a chrupem.

Město Horšovský Týn: Testování UNL zajišťuje pro ORP Horšovský Týn Centrum Jana v Domažlicích (Network East-West, z.s.).

- **Předávkování, včetně smrtelných:**

POINT 14, z.ú.: TP: 3 úmrtí uživatelů NL (klientů TP). Přímá souvislost mezi užíváním NL a úmrtím není ověřena.

Spolek Ulice Plzeň: TP: Evidovány obvyklé situace předávkování. U smrtelných nemá organizace verifikovaná data. Klienti vystupují pod anonymními přezdívkami, a i kdyby byly známy kompletní údaje, není k takovým informacím zákonný přístup.

- **Sociální situace uživatelů návykových látek:**

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: KC: Došlo k navýšení počtu klientů i počtu výkonů. Sociální práce byla velmi žádaná a z velké části byla poptávka vyřízena. Klienti přicházeli převážně s potřebou pomoci při obnově dokladů, hledání zaměstnání, poskytování informací při nástupu na léčbu i substituční léčbu, doprovod k lékaři a pomoc při vyřizování soudních záležitostí, převážně exekucí a žádosti o snížení výživného na děti. Klienti zvýšeně projevovali potřebu naučit se využívat internetové aplikace. Zvýšené obtíže byly zaznamenány při zájmu o pobytovou léčbu. Léčebná zařízení byla v určitých částech roku zcela uzavřena pro příjem nebo ze strany klientů nebylo možné naplnit vstupní požadavky (zejm. podstoupit a financovat PCR test). V roce 2020 využilo sociální práci 136 klientů, z toho 97 mužů a 39 žen. V rámci spolupráce s těmito klienty bylo provedeno 415 výkonů.

KOTEC o.p.s.: TP: Většina klientů řešila ztrátu dokladů (OP, rodný list, kartička pojišťovny). U 15 klientů byla řešena dluhová problematika (především dluhy na výživném přes Úřad práce, na nájemném, půjčce, zdravotní pojištění). Klienti příležitostně pracovali přes pracovní agentury, mezi kterými migrovali. Dlouhodobí uživatelé měli vyřízený příspěvek na živobytí nebo invalidní důchod. Většina klientů k bydlení využívala bývalé garáže, kasárna, zchátralé domy, chaty. V regionu je ztížený přístup k bydlení pro klienty, kteří by mohli čerpat doplatek na bydlení v rámci HN. Klienti, po opuštění práce přes pracovní agenturu, ztrácí možnost bydlení a zůstávají na ulici, kde se jejich situace zhoršuje.

POINT 14, z.ú.: KC: Opakovaná pomoc klientům při hledání práce a bydlení, poskytnuty kontakty k nalezení bydlení, zaměstnání, pomoc s vyplňováním formulářů na ÚP, vč. doprovodu. TP: Klienti kontaktováni na otevřené (parky, střed města, veřejná prostranství a další) i na uzavřené drogové scéně (squaty, byty, ubytovny). Většina šlo o osoby bez domova žijící na ulici či squatech, kterým byla poskytována podpora sociálního začleňování, tj. ukotvení klienta v současném stavu a jeho motivace ke zlepšení zejména nabídkou možnosti asistenční služby (úřady, další odborné institucí, lékaři apod.), kterou využilo 23 klientů ve 45 výkonech.

Spolek Ulice Plzeň: TP: Sociální situace komplikovaná, hlubší propady, méně reálné naděje ke zlepšení. Prodlužovala se příprava na zakázkách klientů a doba potřebná k jejich vyřešení. Navyšoval se počet asistencí do úřadů a případů, kdy se klient nebyl schopen bez pomoci zorientovat ve své situaci a možnostech jejího řešení. Očekáván je nárůst prostituce jako cesty před nebo z chudoby, předlužení. Kapacity dluhového poradenství (např. Člověk v tísni, o.p.s.) byly hluboce pod poptávkou. Problematika ubytoven (tzv. obchod s chudobou) a nekalých praktik prac. agentur situaci dlouhodobě zhoršuje. Přibývalo klientů bez přístřeší, žijících ve stanech, vracích aut. Naprostá nedostupnost sociálního bydlení pro osoby s dluhem vůči městu, i pro rodiče s malými dětmi.

V Klatovech nedostatek potřebných sociálních a/nebo zdravotních služeb (vliv centralizace v Plzni). OSP: Vzhledem k pandemické situaci se zhoršily možnosti na trhu práce. Agentury práce propouštěly, řada klientů přišla o zaměstnání a někteří i o bydlení, které bylo vázáno na práci. Zvýšilo se agenturní zaměstnání, firmy nechtěly přibírat kmenové zaměstnance a radši oslovily agentury práce.

Město Blovice: Dostupnost testování byla obtížně zajištělná. Klienti často dlouhodobě nezaměstnaní či závislí na výplatě dávek hmotné nouze, žijící bezdomoveckým životem.

- **Hazardní hraní:**

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: OSP: Více sázkaři nad hráči automatů, jejichž procento bylo stabilně okolo 25%. Do služby přicházeli také mladí gameři (18 - 23 let). V roce 2020 to byli 3 klienti. Většina klientů jsou muži (32 - 40 let), bývalí sportovci nebo aktivně sportující. Vzdělání klientů bylo převážně středoškolské či vyšší odborné s relativně stabilním zaměstnáním. V insolvenčním řízení nebo v procesu žádosti bylo cca 20% klientů. 80% klientů bylo prvoléčených závislých bez předchozí zkušenosti s institucí s dobou aktivního hráčství 5 a více let. Cca 20% byli klienti, kteří potřebovali doléčování po absolvování pobytové léčby závislosti a klienti, kteří se do služby vrátili po 1- 2 letech abstinence s recidivou rizikového chování. Ambulanci navštěvovaly i ženy - hráčky (30 - 45 let), všechny s obtížemi ve sportovním sázení. Na službu se více obraceli klienti v obtížné sociální situaci s potřebou sociální podpory a vedení (řešení dluhové problematiky, právní poradenství nebo zájem o registr vyloučených hráčů). Vyskytli se dva klienti s kombinovanou závislostí na THC, pervitinu. aj.

Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.s.p. (OSP) - druh hazardu:	2019	2020
Výherní automaty	26 %	28 %
Sportovní sázky (99 % online, nekontrolovatelné sázení přes mobilní telefon)	43 %	56 %
Kombinace více hazardních her (automaty, ruleta, casino, sázky)	31 %	12,5 %
Počítačové hry	N	3,5 %

Město Horažďovice: Platná obecně závazná vyhláška č. 2/2012 o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her zakázáno.

Město Rokycany: Město veřejnou vyhláškou 6/2012 zakázalo provozování výherních automatů na území města.

- **Drogová kriminalita:**

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje: V roce 2020 bylo na území Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje odhaleno celkem 16 pěstíren konopí a 5 varen metamfetaminu (v roce 2019 se jednalo o 27 pěstíren konopí a 11 varen). V oblasti ostatní a zbývající kriminality bylo zastoupeno i ohrožení pod vlivem návykové látky, který je z uvedeného období vykázan v 599 případech.

Město Blovice: V přestupkové agendě byl řešen řidič motorového vozidla, který řídil pod vlivem návykové látky (metamfetamin).

- **Nové trendy a fenomény:**

KOTEC o.p.s.: TP: Byl zaznamenán zvýšený zájem o fentanylové náplasti, opuštění tradičního injekčního užívání pervitinu, vyhledávání jiných alternativních aplikací. Rostla poptávka po kapslích.

- **Vliv dopadů pandemie Covid-19 na situaci v Plzeňském kraji:**

KOTEC o.p.s.: KC, TP: Během pandemie byly služby dále poskytovány, ale v TP byly omezeny na nejzákladnější: výměnný injekční program, informační servis (hlavně o Covid-19 - šíření, ochrana). Organizace se zapojila do studie NMS o dopadu Covid-19 na uživatele NL, kdy se klienti testovali krevními testy na protilátky. Reaktivní výsledek nebyl zaznamenán. Klientům byla poskytována potravinová a materiální pomoc, dezinfekční prostředky, roušky a respirátory. KC: provoz omezen na 2h denně, okamžitá kapacita na 1 klienta. KC poskytovalo jen základní služby, jako např. hygienický a potravinový servis, výměnný injekční program.

Network East-West, z.s.: TP: Vlivem pandemie došlo rapidnímu nárůstu počtu vyměněných injekčních stříkaček a sekundárních výměn a podařilo s klienty navázat lepší a intenzivnější komunikaci především přes Messenger. Klienti se prostřednictvím Facebooku naučili domlouvat na místech výměny v terénu i výměně v Centru JANA (lepší časové a materiální přizpůsobení potřebám klientů). Na FB profilu 108 přátel a 10 sledujících uživatelů, v kontaktu přes aplikaci Messenger s 32 klienty. Pomocí FB byla mapována a zjišťována spokojenost se službou. Organizace se snažila aktivizovat sdílení informací. Vlivem pandemie došlo ke snížení kontaktů. Ne všichni uživatelé drog využili výměnného programu. Klientky výměnného programu, které pocházely z prostituční scény, se nepotýkaly pouze s riziky spojenými s užíváním drog, ale i s riziky, které s sebou přináší poskytování placených sexuálních služeb. V lednu a únoru probíhaly služby v normálu, počty provedených testů odpovídaly předchozím rokům. První vlna opatření však citelně zasáhla do řad klientů, více než 50 % z nich byli cizinci, kteří v době pandemie museli opustit ČR. Zařízení, v nichž se zdržovali, byla uzavřena. Po rozvolnění protiepidemických opatření se poskytování služeb pozvolna navyšovalo, na konci léta byl předpoklad přiblížení se ke stavu před pandemií. Bohužel po druhé vlně opatření lze konstatovat, že nebylo dosaženo počtu plánovaných provedení testů, ani kontaktovaných klientů. Pro přehled je přiložena tabulka s ukazateli z roku 2020 v porovnání s rokem 2019. Je z ní patrné, že nebyl významně neomezen provoz ani připravenost poskytnout klientům služby (viz počet výjezdů do terénu, počet návštěv v erotických klubech). Pokles kontaktovaných klientů a provedených testů jasně dokládá, že opatření se do „výsledků“ za rok 2020 negativně promítla. Poradenství se rovněž potýkalo s úbytkem klientů a s tím souvisejícím poklesem provedených testů na přítomnost drog v moči. Opačný trend byl zaznamenán ve výměnném programu. Došlo k významnému nárůstu o 40 % přijatých a vydaných injekčních stříkaček. Tato zkušenost koresponduje se zprávami z jiných organizací.

Rok	2019	2020
Počet erotických klubů	24	22
Počet tras silniční prostituce	1	1
Počet privátů	3	2
Počet výjezdů do terénu	177	132
Počet návštěv v erotických klubech	303	308
Počet klientů (unikátní ID)	397	204
Počet kontaktů	1 391	813
Balíček SAFER SEX (5x kondom, gel, tampon)	1 234	1 436
Vyměněné injekční stříkačky IN	8 522	12 034
Vyměněné injekční stříkačky OUT	8 936	13 272
Počet klientů odborného poradenství (drogy)	10	8

Rok	2019	2020
Testy na přítomnost drog v moči / slinách	52	34
Počet vyšetřených klientů (unikátní ID)	254	122
Průkaz protilátek proti HIV 1+2	253/1	81/0
Průkaz HBsAg	0/0	3/0
Anti HCV	144/4	41/4
RPR + TPPA	144/0	40/0
N. gonorrhoeae	94/0	39/0
Chlamydia trachomatis	94/2	39/4
Rychlé testy HIV	225/1	122/0
Rychlé testy anti HCV	225/4	122/4
Rychlé testy syfilis	225/2	122/0

POINT 14, z.ú.: PP: : Z důvodu pandemie bylo realizováno minimum preventivních programů v rámci školní docházky. Z informací od školních metodiků prevence spolupracujících škol se zvýšilo užívání alkoholu u rodičů, dlouhodobá omezení podpořily u žáků ZŠ a SŠ ve vyšší míře rozvoj závislosti na virtuálních drogách (sociální sítě, PC hry). TP: Omezený provoz od 16. 3. - 28. 4. 2020, během kterého byly klientům poskytovány základní služby HR ve venkovních prostorách na adrese Husova 14, Plzeň. Pracovníci TP působili v denním stanovém centru Folmavská (humanitární pomoc, sociální práce pro osoby bez přístřeší a uživatele NL; realizátor Magistrát města Plzně). Poskytované služby uzpůsobovali vždy aktuální situaci (např. způsob dopravy do regionálních měst, omezení realizace aktivity „Čistý podchod“ a volnočasových aktivit, realizace projektu Be Safe). Základní služby poskytovány bez omezení, dbáno na zvýšená hygienická opatření. Klientům byly distribuovány bavlněné roušky. SNP: Služby byly v průběhu roku v různé míře omezovány (např. omezení či zákaz návštěv, přesun terapeutické práce do online prostoru) a/nebo nastavovány nová pravidla (především v oblasti používání ochranných prostředků, monitorování zdravotního stavu a desinfekce nevytíženější míst a prostorů). Při přijímání opatření bylo dbáno nařízení a doporučení MZ, MPSV, KHS Plzeňského kraje a APSS. Snahou bylo hledat alternativní možnosti, které by minimalizovaly omezení standardně poskytovaných služeb, zejména přímé práce s klienty. I proto po omezení služeb byla služba schopna reagovat pružněji a v rámci přímé práce s klienty téměř naplnit standardní harmonogram. Opatření se dotkla i kapacity, omezena tak, aby bylo jedno lůžko „karanténní“ a na žádost Plzeňského kraje byl 3 měsíce držen jeden pokoj volný pro krizový případ rozpuštění jiné sociální služby. Pandemie přinesla zkušenosti s tím, co lze a nelze v online prostoru (výhody, nevýhody). Byla zřízena WhatsApp skupina pro online komunikaci s klienty a zvláště i mezi pracovníky, na nějaký čas byla oddělení ambulanti terapeutická skupina od pobytové. Bylo zaznamenáno, že porady, supervize, skupiny mohou fungovat v režimu online a že tým je možno rozdělit na dva mikrotýmy.

Spolek Ulice Plzeň: Od 1. 1. 2020 sídlí organizace a TP na nové adrese, mnoho klientů obnovilo čerpání služeb až po delší době, hledali místo poskytování služby, což se projevilo snížením počtu kontaktů i klientů. V době pandemie bylo snahou neztratit orientaci ve vládních nařízeních, nových poznatcích o nemoci a předávat je klientům i jejich blízkým. Zajištění co nejmenšího omezení služeb co do rozsahu a poskytovaných intervencí. Nabídka byla rozšířena o potravinovou a hygienickou pomoc, roušky, respirátory, dezinfekce, vitamíny, možno čerpat v organizaci pitnou vodu do vlastních přinesených nádob. Služby byly poskytovány i osobám, které nespadaly do cílové populace (s ohledem na nouzový stav). Klientům předávány aktuální informace o fungujících službách. Aktivně a intenzivně se pracovníci podíleli na přípravě i provozování stanového městečka Folmavská pro osoby bez přístřeší, snažili se být všude, kde jsou klienti na pracovníky zvyklí, v začátku pandemie chyběly OPP (dočasně tedy nemožnost poskytování testů). I přesto na začátku covidové paralýzy nebyly rušeny služby byty/squaty, kancelář pro klienty, asistence. Bylo dbáno na pravidla protipandemických opatření, snaha udržovat kontakty co nejkratší, zejména uvnitř budov. Pokaždé při vyhlášení zákazu vycházení byli klienti více skrytí, ne tolik na ulici (úbytek kontaktů na veřejnosti o 63 %, v regionech o cca 30 %). Hlavní příčinou úbytku kontaktů na bytech (o 45 %) bylo uzavření obřího squatu „Karimex“, část klientů odjela do země původu, mimo Plzeň nebo je pracovníci TP nepotkali. I přesto byl navýšen průměrný počet výkonů na kontakt o 23 %. Po provedené analýze bylo zjištěno poskytování více intervencí, než kolik jich bylo zaznamenáno ve výkaznictví. Informační servis a zdravotní ošetření bylo zdvojnásobeno v počtu na kontakt, navýšen počet vydaných injekčních setů o 43 % (zrušen limit na vydávaný HR materiál, zásadní byla reálná spotřeba klienta a dalších osob, kterým souběžně mění, nebo které sekundárně využívají jeho zásoby). Cílem bylo nasycit klienty skutečně potřebným množstvím čistých injekčních stříkaček a dalších parafernálií. Snaha naplnit doporučení odborných společností na doporučené minimum průměrně vydaných stříkaček na klienta a rok, tedy 300 ks (na konci roku to bylo 415/klient). Klienti toto velmi oceňovali, počty žádaných inzulinů nijak nepřeháněli, naopak se snažili zodpovědně zhodnotit potřebu. Celková návratnost byla 83 %, což lze považovat za potvrzení skutečného podzásobení před touto změnou. Nárůst vydaných stříkaček o 43 % oproti roku 2019 při 41 % poklesu kontaktů. V regionálních městech byl nárůst enormní, zde byl TP jedinou službou s výměnou injekčního materiálu. Navýšení počtu vydaných stříkaček umožnil klientům i pracovníkům snížit počet kontaktů, což bylo v pandemii cílem. Žádné zásadní změny v trendech užívání NL u klientů nebyly pozorovány. TP zaznamenal na trase lehký úbytek v počtu kontaktů i klientů patrně vlivem večerních zakazů vycházení. Hlavní změnou v lokální sféře sexbyznysu byl nedostatek zákazníků, ženy ze sexbyznysu mají více finančních potíží. Organizace se zapojila do výzvy k účasti na pilotním programu distribuce Naloxonu a do Studie testování promořenosti pracovníků a klientů Covid-19 (NMS). Klienti projevíli velmi malý zájem, v průběhu se ukázaly testy nespolehlivými, od léta již nebyly nabízeny. Testování všech zaměstnanců, dobrovolníků a stážistů antigenními testy probíhalo každý týden od října. Pro zvládnutí roku 2020 se jako zcela zásadní ukázala stabilita organizace i programu, enormní nasazení pracovníků i dobrovolníků a léta budovaná síť spolupracujících institucí, služeb, lékařů a právníků. A to i díky schůzkám adiktologických služeb (od března online), které organizace pořádala a o které měli zájem i sociální služby s jinými cílovými skupinami. OSP: Došlo k částečnému omezení provozu centra dva měsíce na jaře a dva na podzim. Omezení se týkala pouze výdejní doby, kdy došlo k mírnému rozvolnění. Z důvodu pandemie bylo nutno přerušit edukační skupiny, jinak byly poskytovány všechny služby včetně konzultací face to face, navíc byly nabízeny telefonické či online konzultace, ale o tyto formy klienti nejevili velký zájem. Klientům byly poskytovány ochranné prostředky (materiální pomoc). Na začátku pandemie zaznamenaný velký nárůst zájemců o léčbu, v červnu program přesáhl svoji kapacitu se 43 klienty. Následně byl zaveden pořadník zájemců o substituční léčbu.

Středisko křesťanské pomoci Plzeň: Nedostatek lůžek na detoxifikační jednotce ve FN Plzeň-Lochotín, kam nebyli, v době nouzového stavu klienti, kteří pak měli pokračovat v léčbě v komunitě, vůbec přijímání. Situace řešena prostřednictvím jiných lékařských zařízení. Nejvíce klientů (8) nastoupilo z PN Bohnice, 3 z Detoxu FN Plzeň, 3 z PN Dobruška, 2 z Teen Challenge, další např. z PN Horní Beřkovice, VFN Praha, PN Petrohrad, VN Olomouc aj. Klienty, kteří měli zájem o doléčovací centrum, se dařilo umísťovat do Středisek následné péče. V době pandemie muselo být zrušeno mnoho aktivit probíhajících mimo areál komunity nebo na které přijíždí více lidí (rodinné soboty, rodinné poradenství, Kulturfest, Babylon na plotně, výlety mimo komunitu, dovolenky, návštěvy v komunitě, účast na bohoslužbách apod.). Eliminovaly se cesty k lékařům, volila se doprava klientů služebním vozem spojená s nákupem pro komunitu (předcházení nákazy v prostředcích hromadné dopravy). Investovalo se do ochranných a desinfekčních prostředků pro zaměstnance i klienty, byl pořízen ionizátor vzduchu. Zdůrazňovala se hygiena rukou. Sociální práce (evidence na ÚP, žádosti o dávky HN) probíhala výhradně elektronicky. Omezilo se přímé vzdělávání zaměstnanců, byly zavedeny on-line přenosy.

Město Klatovy: V uplynulém roce poklesl výskyt klientů závislých na NL v ulicích města. V souvislosti s nouzovým stavem klienti zůstávali v bytech. Tuto informaci potvrdil také ve své závěrečné zprávě Spolek Ulice Plzeň. Na straně druhé narostl počet

vyměněných stříkaček téměř o 100 % ve srovnání s předchozím rokem. Zda tento nárůst jednoznačně reagoval na pandemickou situaci, nelze definitivně určit. Lze pouze spekulovat o možném dopadu na psychiku a následném chování a jednání lidí. Město Klatovy oceňuje kontinuální práci TP Spolku Ulice Plzeň i v době nouzového stavu, služba reagovala na situaci v zemi, klientům mimo jiné byly distribuovány roušky, gumové rukavice, dezinfekce, vitamíny, předávány informace ohledně epidemické situace v ČR. Dále u klientů pracovníci TP prováděli screeningové testování na onemocnění Covid-19, u klientů nebyla potvrzena pozitivita.

4 Koordinační protidrogová politika

4.1 Institucionální zajištění

4.1.1 Krajské

Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje je v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na odboru sociálních věcí. V roce 2010 byla agendou protidrogového koordinátora pověřena Ing. Pavlína Kučerová, tel. 377 195 087, 733 698 688, e-mail: pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz. Velikost pracovního úvazku: 0,5, další agenda: koordinátor prevence kriminality. Přímý nadřízený: vedoucí oddělení sociálních služeb Ing. Dagmar Steinbachová.

Krajský protidrogový koordinátor spolupracuje s Výborem pro sociální věci Zastupitelstva Plzeňského kraje při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Zabývá se též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách. Krajský protidrogový koordinátor při získávání informací kooperuje s KHS, ZZS, ÚZIS v Plzni, Psychiatrickou klinikou FN Plzeň, Policií ČR, NPC, Krajským soudem, Krajským státním zastupitelstvím Plzeň a Probační a mediační službou a jinými institucemi. Na základě doporučení MV ČR vznikla v lednu roku 2012 devítičlenná stálá Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje, jejímiž členy je 5 zástupců odboru sociálních věcí KÚPK, 1 zástupce odboru školství, mládeže a sportu KÚPK, 1 zástupce odboru bezpečnosti a krizového řízení KÚPK, 1 zástupce Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a 1 zástupce Probační a mediační služby. Podle potřeby jsou na jednání přizváni další hosté zabývající se danou problematikou. Smyslem fungování Pracovní skupiny PK je zlepšení výměny informací, koordinace aktivit jejich členů a účelné vynakládání finančních prostředků (role v posuzování projektů obcí). V prosinci roku 2016 byla Pracovní skupina prevence kriminality Plzeňského kraje rozšířena o zástupce organizací, které pro Plzeňský kraj zabezpečují protidrogové služby. Na základě tohoto rozšíření došlo ke změně názvu - Pracovní skupina protidrogová a prevence kriminality Plzeňského kraje. Pracovní skupina vytvořila Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2017 - 2020, spolupracuje na každoročním zpracování Bezpečnostní analýzy a Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje, poskytuje konzultace k preventivním opatřením na lokální úrovni, metodickou podporu vzniku programů prevence kriminality měst a obcí, zajišťuje informovanost samospráv na území kraje o bezpečnostní situaci a vhodných preventivních opatřeních, spolupracuje na zpracování hodnocení programů, respektive projektů prevence kriminality obcí a měst. Pracovní skupina se zabývá sekundární a terciární, okrajově i primární drogovou problematikou (alkohol, tabák, nelegální drogy, hazardní hraní, jiné nelátkové závislosti, digitální závislosti, zneužívání léků). Rada Plzeňského kraje neustavila protidrogovou komisi. Počet jednání v roce 2020: 4.

Krajská pracovní skupina primární prevence rizikového chování jednala v roce 2020 7x. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci na jaře 2020 vytvořili členové pracovní skupiny metodický materiál „Návrat dětí do škol“.

4.1.2 Místní

Na patnácti obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje pracují pověřeni pracovníci zajišťující protidrogovou agendu. Pracovní úvazky 0,01 - 0,5. Na Magistrátu města Plzně pracuje protidrogová koordinátorka na pracovní úvazek 0,5.

Název a adresa	Jméno pracovníka	Úvazek	Zařazení ve struktuře obecního úřadu/telefon, e-mail
MěÚ Blovice, Masarykovo nám. 143, 336 01 Blovice	Mgr. Libuše Duníková	0,05	SVZ/371516165 libuse.dunikova@mublovice.cz
MěÚ Domažlice, nám Míru 1, 344 01 Domažlice	Marie Freiová	0,05	OSVZ/379719285 marie.freiova@mesto-domazlice.cz
MěÚ Horažďovice, Mírové nám 1, 341 01 Horažďovice	Mgr. Eva Dušková	0,1	OSVZ/371430532 eduskova@muhorazdovice.cz
MěÚ Horšovský Týn, n. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn	Irena Němcová	0,1	OSV/379415166 i.nemcova@muht.cz
MěÚ Klatovy, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy	Mgr. Renata Moserová, DiS.	0,2	OSVZ/376347257 rmoserova@mukt.cz
MěÚ Kralovice, Manětínská 493, 331 41 Kralovice	Bc. Alena Kučerová, Dis.	0,1	OSVZ/373300203 kucerova.alena@kralovice.cz
MěÚ Nepomuk, nám. A. Němejce 63, 335 01 Nepomuk	Ing. Jaroslav Somolík	0,01	OSVZ/371519738 jaroslav.somolik@urad-nepomuk.cz
MěÚ Nýřany, pracoviště Plzeň, Americká 39, 304 66, Plzeň	Mgr. Eva Pušová	0,2	OSVZ/377168049 eva.pusova@nyrany.cz
Mag. města Plzně, Náměstí Republiky 16, 306 32 Plzeň	Mgr. Andrea Gregorová	0,5	BEZP/378032256 gregorova@plzen.eu
MěÚ Přeštice, Masarykovo nám. 107, 334 01 Přeštice	Bc. Monika Dobrovolná	0,05	OSVZ/379304539 dobrovolna@prestice-mesto.cz
MěÚ Rokycany, Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany	Mgr. Jiří Kruba	0,05	OSZ/371706260 jiri.kruba@rokcany.cz
MěÚ Stod, nám. ČSA 294, 333 01 Stod	Petra Berková, DiS.	0,05	OSVZ/379209445 berkova.p@mestostod.cz
MěÚ Stříbro, Masarykovo nám. 1, 349 01 Stříbro	Mgr. Jana Langová	0,05	SOC/374801170 langova@mustribro.cz
MěÚ Sušice, nám. Svobody 138, 342 01 Sušice	Bc. Ivana Geigerová	0,05	OSVZ/376540198 igeigerova@mususice.cz
MěÚ Tachov, Hornická 1695, 347 01 Tachov	Ing. Marcela Němcová	0,05	OSVZ/374774200 marcela.nemcova@tachov-mesto.cz

Stálá Pracovní skupina prevence kriminality a protidrogová města Plzně, která vznikla v roce 2010, se zabývá řešením aktuální situace v oblasti protidrogové prevence a prevence kriminality na území města Plzně a to na všech třech úrovních - primární, sekundární i terciární. Pracovní skupinu řídí a svolává manažer prevence kriminality a protidrogový koordinátor města Plzně, jehož pozice je v organizační struktuře Magistrátu města Plzně zařazena pod odborem bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení. Členové pracovní skupiny se podíleli na vzniku Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence města Plzně 2016 - 2020, kterou schválilo Zastupitelstvo města Plzně usnesením č. 131 ze dne 14. 4. 2016. Pravidelně se rovněž podílejí na vyhodnocení plnění strategické části Koncepce a její úpravě dle aktuální situace v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence. Členové pracovní skupiny jsou mimo jiné také odborníci v oblasti adiktologie a dalších sociálních služeb a institucí zabývajících se drogovou problematikou. Činnost pracovní skupiny je úzce propojena s činností Komise pro bezpečnost, protidrogové a prevence kriminality Rady města Plzně (KoBePPK RMP). Složení pracovní skupiny: protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality MMP; zástupce: odboru školství, mládeže a tělovýchovy MMP; odboru sociálních služeb MMP; odboru státní sociální péče MMP; sociálního odboru ÚMO Plzeň 1; odboru sociálního ÚMO Plzeň 2; odboru služeb - oddělení sociálních služeb ÚMO Plzeň 3; odboru sociálního ÚMO Plzeň 4; protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality KÚPK; zástupce: odboru školství, mládeže

a sportu KÚPK; Městské policie Plzeň; Policie ČR - Městského ředitelství Plzeň; Probační a mediační služby Plzeň; Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň; DDÚ Plzeň; Psychiatrické kliniky při FN Plzeň - odd. detoxifikace; NNO - Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Spolek Ulice Plzeň, POINT 14, z.ú., Středisko křesťanské pomoci Plzeň, Člověk v tísni, o.p.s.; zástupce škol - ŠMP ZŠ a SŠ; KoBePPK RMP. Pracovní skupina se zabývá problematikou alkoholu, tabáku, nelegálních drog, hazardního hraní, jiných nelátkových drog, digitálních závislostí i zneužíváním léků. Počet jednání v roce 2020: 4.

4.2 Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky Plzeňského kraje

Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2017 - 2020, která byla zpracována Pracovní skupinou protidrogovou a prevence kriminality Plzeňského kraje, obsahuje údaje o protidrogové problematice od roku 2015 (data o finančním zajištění protidrogové politiky od roku 2013). Část koncepce zabývající se protidrogovou prevencí a situací v oblasti protidrogové politiky Plzeňského kraje za daný rok byla sestavena na stejné struktuře jako Výroční zprávy kraje o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje. Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2017 - 2020 schválilo Zastupitelstvo Plzeňského kraje usnesením č. 1382/16 dne 12. 9. 2016, www stránky dokumentu: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/koncepce-prevence-kriminality-a-socialne-patologickych-jevu-plzenskeho-kraje-na-leta-2017-2020>. Koncepce se zabývá problematikou nelegálních drog, hazardního hraní, zneužívání léků a okrajově i problematikou alkoholu, tabáku a digitálních závislostí. Síť sociálních služeb je v Plzeňském kraji definována ve **Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2019 - 2021** a souvisejícím Akčním plánem rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na rok 2020, www stránky dokumentu: <https://socialnisluzby.plzensky-kraj.cz/Article/Details/181>.

Plán primární prevence rizikového chování Plzeňského kraje (2020-2023), schválen Radou Plzeňského kraje usnesením č. 4712/20 ze dne 27. 4. 2020, zveřejněn na: <https://www.plzensky-kraj.cz/plan-primarni-prevence-rizikoveho-chovani-plzensk>, je okrajově zaměřen na problematiku alkoholu i tabáku.

Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence města Plzně 2016 - 2020, schválena dne 14. 4. 2016 usnesením ZMP č. 131, www stránky dokumentu: <https://www.plzen.eu/urad/verejne-dokumenty/koncepcni-dokumenty/koncepcni-dokumenty-mesta-plzne.aspx>, je vytvořena v souladu se strategickými dokumenty v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence - Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2016 - 2020 a Národní strategií protidrogové politiky na období 2010 - 2018. Priority a opatření strategické části byly stanoveny na základě SWOT analýzy v návaznosti na aktuální situaci v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence ve městě Plzni. Koncepce se zabývá problematikou nelegálních drog, alkoholu, tabáku, hazardního hraní, digitálních závislostí a zneužívání léků.

4.3 Hodnocení strategických dokumentů protidrogové politiky kraje

Hodnocení **Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2017 - 2020** probíhá každoročně vypracováním Bezpečnostní analýzy, vč. hlavních bezpečnostních problémů Plzeňského kraje a vypracováním Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje doplněné o Analýzu protidrogové politiky na území Plzeňského kraje.

Pracovní skupina protidrogová a prevence kriminality města Plzně provedla vyhodnocení strategické části za rok 2020 **Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence města Plzně 2016 - 2020**. Vyhodnocení bylo schváleno RMP usnesením č. 108 ze dne 25. 1. 2021.

4.4 Významné aktivity oblasti protidrogové politiky na krajské i místní úrovni

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
XI. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů	OSV KÚPK	Místní protidrogoví koordinátoři	Prezentace služeb, seznámení s novými službami organizací poskytujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby.
Pravidelné schůzky krajské pracovní skupiny PP rizikového chování	OŠMS KÚPK	Odborná veřejnost (metodici prevence v PPP a ostatní poskytovatelé PP)	Koordinace a zkvalitňování primární prevence ve školách a školských zařízeních.
Čistý podchod	POINT 14, z.ú. ve spolupráci s Odborem bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP	Klienti Kontaktního centra, POINT 14, z.ú.	Projekt se snaží o to, aby společnost začala vnímat uživatele NL z pozitivnějšího úhlu pohledu a nejen jako ty, kteří jen využívají peněz daňových poplatníků a nic nedělají. Přínosem projektu je postupné získávání pracovních návyků klientů, jejich motivace k léčbě získáním větší sebedůvěry pomocí pracovní činnosti, kterou vnímají jako aktivum pro společnost.
Evropský týden testování na HIV	SZÚ a připojené organizace poskytující v Plzeňském kraji protidrogové služby	Uživatelé drog, lidé v prostituci, gay komunita a veřejnost s rizikovým způsobem	Zprostředkování screeningových testů na infekční choroby.
Studie ADI - Covid-19	Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády ČR, MZ ČR, NMS pro drogy a závislosti	Poskytovatelé protidrogových služeb a klienti služeb	Testování rychlým testem na detekci protilátek proti SARS-CoV-2 a sběr údajů pomocí dotazníku.
Plzeň „Respektuj 18!“	Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP, Plzeňský Prazdroj, a.s. a CPPT, o.p.s.	Dospělá populace (zejména prodejci alkoholu), děti a mladiství	Projekt zaměřen na snížení tolerance dospělé populace ke konzumaci alkoholu mladistvými a snížení dostupnosti alkoholu mladistvým, doplněna o turnaj ženského fotbalu „ProkopCup, jehož cílem je zapojit do projektu širší veřejnost na základě vrstevnických principů.
Projekt Pijěš. Řídíš. Zabíjíš.	PČR ve spolupráci s OBPKKŘ MMP	Dospělá populace - účastníci silničního provozu	Cílem projektu je prostřednictvím masivní informační kampaně upozornit řidiče na rizika spojená s užíváním alkoholu, posílit jejich odpovědnost a zvýšit bezpečnost v dopravě.
Realita kybersvěta	POINT 14, z.ú. ve spolupráci s PMS, MMP a MVČR	Plzeňský kraj - široká veřejnost	Programy primární prevence zaměřené na bezpečí na internetu a netolismus. Součástí projektu byla výstava vývoje telekomunikačních zařízení a odborné semináře pro dospělé zaměřené na kyberšikanu.

V roce 2020 se konalo XI. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími pro Plzeňský kraj protidrogové služby za přítomnosti krajského protidrogového koordinátora s cílem prohloubit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi poskytujícími protidrogové služby a místními protidrogovými koordinátory. Účast místních protidrogových koordinátorů, stejně tak jako účast zástupců organizací poskytujících protidrogové služby, byla opět téměř stoprocentní. Po prezentaci služeb organizací poskytujících protidrogové služby měli místní protidrogoví koordinátoři možnost ihned a pružně reagovat na

chybějící službu ve svém městě, a to ať již v oblasti primární prevence ve školských zařízeních i mimo ně, v oblasti snižování rizik či v oblasti léčby a resocializace. Tohoto prostoru na diskusi plně využili a pohovořili se zástupcem dané organizace o problémech ve svém městě a společně navrhli řešení chybějící služeb. Setkání se pravidelně účastní všichni členové Pracovní skupiny protidrogové a prevence kriminality Plzeňského kraje za účelem projednání a vyhodnocení i realizace prevence kriminality.

5 Finanční zajištění protidrogové politiky

5.1 Způsob zajištění služeb pro uživatele návykových látek a osoby ohrožené problémovým hráčstvím

5.1.1 Způsob financování služeb krajem

Rada Plzeňského kraje schválila usnesením č. 4133/19 ze dne 18. 11. 2019 vyhlášení „Programu podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2020“ pro realizátory protidrogových projektů v Plzeňském kraji. Žadatelem dotace mohl být pouze subjekt, který má **oprávnění k poskytování sociálních služeb** (rozhodnutí o registraci) dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Rada Plzeňského kraje usnesením č. 4585/20 ze dne 16. 3. 2020 odsouhlasila rozdělení dotací realizátorům protidrogových projektů v Plzeňském kraji a následně Zastupitelstvo Plzeňského kraje usnesením č. 1546/20 ze dne 8. 6. 2020 schválilo přidělení těchto dotací. Program byl podpořen částkou 2.800.000 Kč. Žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace bylo podáno 10 od 5 žadatelů (na 10 projektů). Dotaci obdrželo všech 5 žadatelů (Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Středisko křesťanské pomoci Plzeň, POINT 14, z.ú., Spolek Ulice Plzeň a KOTEC o.p.s.).

Organizace	Název projektu	Druh služby	Dotace v Kč
Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.	Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s.	TP (Terénní program)	129.330
Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.	K-centrum, kontaktní a poradenské služby, CPPT, o.p.s.	KC (Kontaktní centrum)	430.736
Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.	Program následné péče, CPPT, o.p.s.	SNP (Služby následné péče)	350.099
Středisko křesťanské pomoci Plzeň	Terapeutická komunita Vršiček	TK (Terapeutická komunita)	539.248
POINT 14, z.ú.	Terénní program, POINT 14, z.ú.	TP (Terénní program)	285.738
POINT 14, z.ú.	Středisko následné péče, POINT 14, z.ú.	SNP (Služby následné péče)	203.278
POINT 14, z.ú.	Kontaktní centrum, POINT 14, z.ú.	KC (Kontaktní centrum)	292.255
KOTEC o.p.s.	Terénní drogový program Tachovsko a Stříbrsko	TP (Terénní program)	50.566
Spolek Ulice Plzeň	Substituční centrum Plzeň	OSP (Odborné soc. poradenství)	103.076
Spolek Ulice Plzeň	Terénní program Ulice	TP (Terénní program)	415.674
Celkem v Kč			2.800.000

Na základě usnesení RPK č. 4707/20 ze dne 27. 4. 2020 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci titulu „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2020“. Titul byl podpořen částkou 700.000 Kč. Do stanoveného termínu bylo v aplikaci eDotace podáno 49 projektů, z toho 1 projekt byly vyřazen na žádost žadatele. Dotaci/příspěvek obdrželo 45 žadatelů.

Na základě usnesení RPK č. 4708/20 ze dne 27. 4. 2020 a usnesení ZPK č. 1574/20 ze dne 8. 6. 2020 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci titulu „Podpora poskytovatelů primární prevence rizikového chování v Plzeňském kraji v roce 2020“. Titul byl podpořen částkou 1.600.000 Kč. Do stanoveného termínu bylo v aplikaci eDotace podáno 14 projektů, z toho 1 projekt byl vyřazen na žádost žadatele. Dotaci/příspěvek obdrželo 9 žadatelů.

Plzeňský kraj uzavřel smlouvu s Městskou poliklinikou Plzeň, s.r.o., jejímž účelem je zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za rok 2020 bylo z rozpočtové oblasti Zdravotnictví na zajištění poskytování Protialkoholní záchytné stanice Plzeň vyčerpáno 9.990.000 Kč.

5.1.2 Způsob financování služeb ze strany obcí

Město Domažlice spolupracuje s organizací Network East-West, z.s. na realizaci TP a OSP, z „Programu pro poskytování dotací sociální oblast 2020 - registrované sociální služby“ nebyla poskytnuta dotace, neboť o ni nebylo požádáno.

Město Klatovy poskytuje finanční příspěvek na provozní náklady spojené s poskytováním služeb terénní sociální práce v oblasti sekundární a terciární prevence na území města Klatovy. S organizací Spolek Ulice Plzeň byla uzavřena smlouva o poskytnutí finančního příspěvku ve výši 120.000 Kč na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním služby sociální prevence TP pro uživatele návykových, omamných nebo psychotropních látek. Participace obcí v regionu Klatovy (Běšiny, Bezděkov, Bolesiny, Čihaň, Dlažov, Hnačov, Chlistov, Janovice nad Úhlavou, Měčín, Mlýnské Struhadlo, Mochtín, Obytce, Ostřetice, Plánice, Předslav, Švihov, Týnec, Újezd u Plánice, Vrhavěč) na financování v rámci komunitního plánování byla ve výši 42.581 Kč. Obec Nýrsko realizuje TP prostřednictvím organizace POINT 14, z.ú., na projekt byla obcí poskytnuta dotace ve výši 27.000 Kč.

Město Plzeň dlouhodobě a systematicky podporuje program protidrogové politiky. Finanční prostředky na protidrogovou politiku v rámci města Plzně jsou vynakládány na základě rozpočtu města Plzně schváleného Zastupitelstvem města Plzně pro konkrétní rok. Tyto finanční prostředky jsou zahrnuty převážně do rozpočtu odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP. Rozpočet tvoří: Městský program prevence kriminality (MPPK); projekt Bezpečná Plzeň; Komise pro bezpečnost, protidrogová a prevence kriminality RMP (dále jen KoBePPK). V rámci MPPK je každoročně vyhlašován dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb a služeb v oblasti prevence kriminality. Poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence se řídí: interní směrnici MMP QS 61-27 Zásady poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Plzně; pravidly pro poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence; podporování jsou zejména žadatelé s registrovanými sociálními službami. V rámci KoBePPK RMP je každoročně vyhlašován dotační titul pro oblast protidrogové prevence, který se řídí obdobnými pravidly jako dotační titul MPPK. Podporovány jsou zejména projekty: primární prevence s cílovou skupinou dětí a mládeže se zvýšeným rizikem výskytu sociálně patologických jevů; sekundární a terciární prevence drogových závislostí; jiné projekty reagující na aktuální situaci na drogové scéně ve městě Plzni. Služby (PP, TP, KC, OSP, TK, SNP) byly dotovány celkovou částkou 7.119.000 Kč.

Město Preštica spolupracuje s organizací Spolek Ulice Plzeň na realizaci TP, tato služba byla dotována částkou ve výši 20.000 Kč.

Město Rokycany má uzavřenou smlouvu o výkonu TP s organizací Spolek Ulice Plzeň. Smlouva je uzavírána vždy na 3 roky již od roku 2005. Na základě této smlouvy byla poskytnuta organizaci ze strany města dotace ve výši 85.000 Kč.

Město Sušice realizuje TP prostřednictvím organizace POINT 14, z.ú., na projekt byla městem poskytnuta dotace ve výši 75.000 Kč.

Město Tachov spolupracuje s organizací KOTEC o.p.s. na realizaci KC a TP, služby byly dotovány částkou ve výši 66.000 Kč. Organizace také zajišťovala testování na přítomnost NL pro OSPOD, což bylo městem dotováno ve výši 10.000 Kč.

V roce 2020 byly financovány služby těmito ORP Plzeňského kraje: Klatovy: 147.000 Kč TP; Plzeň: 7.119.000 Kč PP, TP, KC, OSP, TK, SNP, AL; Přeštice: 20.000 Kč TP; Rokycany: 85.000 Kč TP; Sušice: 75.000 Kč TP; Tachov: 76.000 Kč TP, KC.

Výdaje z rozpočtu kraje 2020 (v Kč)

Rozp. zdroj/dotační program/titul	Popis	Specifický/obecný titul	Podmínka certifikace	Výdaje NL	Výdaje gambling
Dotační titul „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2020“ (jednoletá podpora)	Dotační titul je vyhlášen s cílem podpory realizace projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji organizacemi, které prostřednictvím poskytovaných služeb pomáhají na území kraje řešit sekundární či terciární drogovou problematiku. Jeho účelem je zabezpečit zdraví, ochranu a bezpečnost jednotlivců, společnosti a majetku před zdravotními, sociálními, ekonomickými škodami a dopady v podobě trestné činnosti, která je s drogami spojena. Podpora v rámci tohoto titulu se vztahuje pouze na základní činnosti poskytované v rámci příslušného druhu sociální služby, jejichž výčet a charakteristiky jsou uvedeny v části třetí, hlavě I, díle 2 až 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.	Dotační titul „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2020“	Ano	2.800.000	0
Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2020; Podpora poskytovatelů PP rizikového chování v Plzeňském kraji v roce 2020 (jednoletá podpora)	Cílem dotačních titulů je podpora realizace aktivit v oblasti PP rizikového chování, zejména programů všeobecné, selektivní a indikované prevence rizikového chování zaměřených na děti a mládež na území Plzeňského kraje, adaptačních pobytů zejména žáků 1. a 6. ročníků ZŠ a studentů 1. ročníků SŠ, dále podpora projektů zaměřených na vzdělávání pedagogických pracovníků škol v oblasti PP rizikového chování, specializační studium školních metodiků prevence či supervizi pedagogických sborů. Prioritou jsou projekty zaměřené na realizaci certifikovaných programů PP rizikového chování ve školách a školských zařízeních.	Specifický - primární prevence rizikového chování 2020	Ne	700.000 (školy) 1.600.000 (poskytovatelé programů - zejm. NNO)	0
Dotace schválené jmenovitě v rozpočtu PK OSV 2020 (jednoletá podpora)	Dorovnání rozpočtu Substitučního centra Plzeň. (Spolek Ulice Plzeň)	Dotace schválené jmenovitě v rozpočtu PK OSV 2020 (jednoletá podpora)	Ne	100.000	0
Individuální dotace OSV 2020 (jednoletá podpora)	Dorovnání rozpočtu: Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.p.s. Adiktologické a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s. (Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.)	Individuální dotace OSV 2020 (jednoletá podpora)	Ne	199.362	199.362
Záchytné stanice 2020 (dvouleté financování)	Zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice.	-	-	9.990.000	0
Celkem: 15.588.724	...			15.389.362	199.362

Výdaje z rozpočtu obcí 2020 (v Kč)

Obce	Popis	Výdaje na protidrogovou politiku	Výdaje na hazardní hraní
Statutární město Plzeň	PP, TP, KC, OSP, TK, SNP, AL	6.620.000	499.000
Ostatní obce Plzeňského kraje	PP, TP, KC, OSP	403.000	0
Celkem: 7.522.000	...	7.023.000	499.000

Výdaje z rozpočtu MPSV 2020 (v Kč)

Finanční prostředky MPSV	Popis	Výdaje na protidrogovou politiku
Celkem:	TP, KC, OSP, SNP, TK	16.120.158

Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu 2019/2020 (v Kč)

Typ služeb/rozpočet kraje, obcí, evropské fondy	Rozpočet kraje	Rozpočty obcí	MPSV	Rozpočet kraje	Rozpočty obcí	MPSV
	2019			2020		
Primární prevence	2.000.000	1.886.000	0	2.300.000	2.024.750	0
Primárně-preventivní programy škol	700.000	505.000	0	700.000	500.000	0
Primárně-preventivní programy NNO	1.300.000	1.381.000	0	1.600.000	1.524.750	0
Harm reduction celkem	1.491.672	2.259.219	8.529.625	1.474.969	1.847.250	8.096.363
Terénní programy	774.476	1.360.219	4.884.921	751.978	1.281.000	4.476.000
Kontaktní centra	717.196	899.000	3.644.704	722.991	566.250	3.620.363
Ambulantní služby	509.599	1.316.637	662.895	601.800	1.506.000	706.852
Ambulantní služby zdravotní (SC)	0	563.000	0	0	583.000	0
Ambulantní služby sociální (gambling; -21 Amb.)	300.000	730.000	0	398.724	0	0
Jiné a nezařazené ambulantní služby (OSP, SC)	209.599	23.637	662.895	203.076	923.000	706.852
Preventivní a léčebné služby ve vězení	120.145	260.000	827.860	129.330	201.000	1.029.898
Rezidenční služby	553.274	977.000	3.080.000	539.248	988.000	3.286.992
Terapeutické komunity	553.274	977.000	3.080.000	539.248	988.000	3.286.992
Služby následná péče	525.310	838.000	2.950.484	553.377	955.000	3.000.053
Následná péče ambulantní	271.124	358.084	1.260.832	263.082	422.948	1.274.197
Následná péče pobytová	254.186	479.916	1.689.652	290.295	532.052	1.725.856
Záchytné stanice a ošetření intoxikovaných osob	9.990.000	0	0	9.990.000	0	0
Prevence drogové kriminality	0	0	0	0	0	0
Koordinace/výzkum/informace	0	0	0	0	0	0
Jiné nezařazené	0	0	0	0	0	0
CELKEM	15.190.000	7.536.856	16.050.864	15.588.724	7.522.000	16.120.158

6 Služby poskytované uživatelům návykových látek, problémovým hráčům a osobám závislosti ohroženým

Programy primární prevence v roce 2020 (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/Programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Charakteristika Aktivit	Počet akcí/osob	Certifikace (Ano/Ne)
Závislost, kybersvět a vztahy; Drogy, vztahy, problémy	POINT 14, z.ú.	VP	Žáci 9. tříd ZŠ a 1. ročníky SŠ a SOU	Dlouhodobý program zaměřený na prevenci rizikového chování	18/205	Ano
„(Ne)bezpečný kybersvět“	POINT 14, z.ú.	SP	2. stupeň ZŠ	Dlouhodobý program zaměřený na prevenci užívání NL	17/170	Ne
Vzdělávací semináře	POINT 14, z.ú.	SP	Dospělí a mladiství	Aktivita zaměřená na různé oblasti rizikového chování	11/158	V rámci VP Ano bez akreditace
Všeobecná primární prevence	CPPT, o.p.s.	VP	Žáci 5. tříd a 2. stupně ZŠ (vč. víceletých gymnázií)	Viz níže	252 výkonů 532 dětí/35 dalších osob	Ano

Selektivní primární prevence	CPPT, o.p.s.	SP	Žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	388 výkonů 322 dětí/37 dalších osob	Ano
Individuální a rodinné poradenství	CPPT, o.p.s.	IP	Děti a dospívající do 18 let, rodiče, zákonní zástupci, blízké osoby	Viz níže	134 výkonů (vč. konzultací po telefonu, e-mailem) 15 klientů/16 dalších os.	Ano
Specializační kurz	CPPT, o.p.s.	VP	Školní metodici prevence, pedagogové	Viz níže	147 hodin vzdělávání 59 klientů	Akreditace MŠMT

* VP - všeobecná prevence, SP - selektivní prevence, IP - indikovaná prevence

CPPT, o.p.s.: **Program všeobecné primární prevence** je zaměřen na prevenci vzniku rizikového chování u třídních kolektivů 2. stupně, bez rozlišení míry rizika. Program je čtyřletý, trvá od 6. do 9. ročníku. V každém školním roce se uskuteční 4 bloky/tematicky orientovaná setkání se třídou. Témata se netýkají pouze NL, ale i dalších sociálních situací a jevů, ve kterých může dojít k ohrožení přirozeného vývoje dítěte. Program je interaktivní, využívá skupinových procesů a dynamiky, předpokladem je aktivní zapojení účastníků. Metody práce se přizpůsobují účastníkům programu/žákům vzhledem k jejich věku, schopnostem a možnostem, dané situaci. Spolupráce je podmíněna objednávkou a upravena smlouvou. Součástí programu je informační a konzultační servis pro pedagogy, popř. rodiče dětí zapojených do programu. **Program selektivní primární prevence** je zaměřen na předcházení vzniku nebo rozvoji konkrétní formy rizikového chování u těch tříd, kde je identifikováno zvýšené ohrožení. Podnět k zahájení programu může vzniknout ze strany školy (nejč. pedagoga, popř. rodiče či dospívajícího), nebo ze strany zaměstnance P-centra. Spolupráce je upravena objednávkou, smlouvou. Program je interaktivní, je zaměřen na konkrétní oblast prevence rizikového chování (zdravé normy ve třídě, vzorce a modely chování, pravidla, vrstevnické vztahy, vztahy k autoritám, atd.) Program zahrnuje intenzivní práci s třídním kolektivem a jejich pedagogem na základě zakázky. Součástí programu je konzultační a informační servis pro pedagoga - nejčastěji třídního učitele. Služba selektivní prevence je poskytována v rámci školní docházky. Programy se přizpůsobují délce vyučování, rozvrhu hodin dané třídy (preferenci některých předmětů oproti preventivnímu programu), prázdninám, volnům. S jedním třídním kolektivem se pracuje cca 2 měsíce, jednotlivé bloky probíhají ideálně v rozsahu 1 setkání za týden. Většina těchto služeb je realizována dvojicí pracovníků - s ohledem na efektivitu práce a náročnost tohoto typu programu. **Konzultační a informační servis** (telefonický, osobní, email): v oblasti primární prevence, týkající se drogové problematiky a dalších forem rizikového chování, případové poradenství (oblast krátkodobého poradenství a krizové intervence, kontakt na návaznou odbornou péči). Konzultace a informační servis pedagogům poskytujeme rovněž v návaznosti na poskytované služby selektivní prevence (před zahájením spolupráce, v jejím průběhu i po skončení). **Specializační kurz prevence rizikového chování** jedná se o dvouleté studium tvořené 14 tematicky zaměřenými semináři a odbornou stáží ve střediscích CPPT, o.p.s. Semináře vedou osvědčení lektori s dlouholetou odbornou praxí z různých oblastí práce s lidmi. Délka studia je 255 výukových hod. Podmínkou pro úspěšné absolvování kurzu je nutná účast na min. 215 hod vzdělávání (40 hod možné absence) a složení závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška se skládá z přezkoušení z okruhů vzdělávání a obhajoby písemné práce před zkušební komisí. Cílem kurzu je rozvoj kompetencí školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a rizikového chování.

POINT 14, z.ú.: V tabulce jsou zahrnuty pouze statistiky skupinových aktivit. V rámci VP a SP byly realizovány také individuální poradenské a metodické rozhovory jak s dětmi a mladistvými, tak dospělými (rodiči, pedagogy) a to jak formou osobní, telefonickou či internetovou. Výkony individuální práce nejsou ve výše uvedené tabulce vyplněny.

- zhodnocení sítě služeb v oblasti prevence v roce 2020:

POINT 14, z.ú.: Na úrovni kraje je zřízena Koordinační skupina PP, která si klade za cíl zefektivnění systému služeb PP v PK, organizace je členem a tuto platformu vnímá velmi pozitivně. Dále je organizace členem A.N.O. a aktivně se zapojuje do setkávání pracovních skupin sekce PP. Program VP pro žáky 9. Tříd ZŠ obsahuje jeden 90 minutový blok zaměřený na prevenci netolismu.

- hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v roce 2020:

POINT 14, z.ú.: Z důvodu pandemie byly programy VP rozšířeny o blok zaměřený na reflexi období (pocitů spojené s pandemií, distanční výukou apod.). Stávající prevent. programy byly školám nabízeny v online podobě, ty však o ně neměly zájem.

- hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2020:

POINT 14, z.ú.: Nedostatečné finanční zajištění služby PP, z toho plyne nedostatečné personální zajištění služby PP, pracovníci jsou za hranici kapacity a není možné pokrýt poptávku škol. Pro SP je nutné vzdělávání pracovníků, které není možné z finančních důvodů zajistit v potřebné míře. Pro službu je tak obtížné reagovat na nové trendy a potřeby, vhodné by bylo zajistit pracovníky pro metodické vedení pedagogických pracovníků - vzdělávání škol v realizaci VP, aby organizace zajišťovala v budoucnu pouze prevenci selektivní a indikovanou.

Služby v oblasti snižování rizik v roce 2020

Název projektu/Programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily/z toho UD	Počet kontaktů	Počet výměn	Počet vydaných inj. stf.	Územní působnost, spádovost	Certifikace (Ano/Ne)
Kontaktní centrum, POINT 14, z.ú.	POINT 14, z.ú.	KPS	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, os., které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	534 + 48 NC (No Code)/428	5.054	2.915	72.781	Plzeň	Ano
Terénní program, POINT 14, z.ú.	POINT 14, z.ú.	TP	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL	336 + 168 NC/352	2.175	1.398	69.854	Plzeň, Nepomuk, Nýrsko, Sušice	Ano
TP projekt Be safe	POINT 14, z.ú.	TP	Účastníci tanečních akcí	190	190	x	x	Plzeňský kraj	Ne
K-centrum, kontaktní a poradenské služby, CPPT, o.p.s.	CPPT, o.p.s.	KPS	Uživatelé NL látek od 15 let a jejich blízcí	556/534	8.740	3.075	118.725	Plzeňský kraj	Ano
Terénní program Ulice	Spolek Ulice Plzeň	TP	Os. ohrožené závislostí a poskytující komerční sexuální služby	336/288	2.805	2.441	139.415	Plzeň, Rokycany, Klatovy, Přeštice	Ano
K-centrum Tachov	KOTEC o.p.s.	KPS	Uživatelé drog, především problémoví a rizikovní, většinou bez kontaktu s jinými institucemi	64/64	403	65	2.252	ORP Tachov	Ne
Terénní program Tachovsko	KOTEC o.p.s.	TP	Os., které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.	45/31	668	84	7.299	ORP Tachov ORP Stříbro	Ano
Centrum JANA	Network East-West, z.s.	TP	Osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi, os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, os., které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	204/27	813	101	13.272	ORP Domažlice ORP Klatovy ORP Tachov ORP Horšovský Týn	Ne

* TP - terénní programy, KPS - kontaktní centra, KPS a TP - sloučené programy. Kontakt: návštěva, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem služby (poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství, vč. skupinového); příjem tel. hovoru není kontakt; výměna: kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdej) jedné nebo více injekčních jehel.

- zhodnocení sítě služeb v oblasti snižování rizik v kraji v roce 2020:

POINT 14, z.ú.: Služba spolupracovala s farmaceutickou firmou Abbvie, s.r.o., která zajistila preventivní videa pro klienty KC a usnadňovala komunikaci mezi službou a lékařem ohledně léčby HCV u uživatelů NL. Zkvalitňování služby také přispěly adiktologické schůzky s dalšími subjekty, tj. CPPT, o.p.s., Spolkem Ulice Plzeň a SKP Plzeň. NC klientů, kteří využili službu (osoby, které nespádají do cílové skupiny, osoby blízké, osoby, které požadují úplnou anonymitu) bylo 48, využili zejména služeb informačního servisu (35 výkonů) a odkazů (31 výkonů). V rámci spolupráce s Diecézní charitou Plzeň bylo na výdejích potravinové pomoci osloveno 59 osob, které využili zejména služeb informačního servisu (52 výkonů) a odkazů (63 výkonů).

- hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2020:

POINT 14, z.ú.: Chybí lékařská péče pro uživatele drog, zejména potřebná gynekologie a stomatologie; čekací doba na detox a léčbu je dlouhá a hrozí ztráta motivace uživatelů NL.

Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2020

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Substituční centrum Plzeň	Spolek Ulice Plzeň	SL	Osoby rizikově užívající NL nebo závislé na opioidech	40	52	52/10 prvokontaktů	Plzeňský a Karlovarský kraj	Ano
Ambulance pro nelátkové závislosti	CPPT, o.p.s.	AL	Osoby ohrožené nelátkovou závislostí	100	87	32	Plzeňský kraj	Ne (žádost podána)
-21 Adiktologická a preventivní ambulance	CPPT, o.p.s.	AL	Děti a mladiství ohrožené závislostí a dalším rizikovým chováním, jejich rodiny a blízké osoby	200	189	47	Plzeňský kraj	Ne (žádost podána)

*AL - ambulantní léčba, SL - substituční léčba, SP - stacionární program

- hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v roce 2020:

Spolek Ulice Plzeň: V celém systému služeb je dlouhodobě kritický nedostatek AT ambulancí, které by pracovaly s aktuálními uživateli drog. Došlo k naplnění i překročení kapacity programu a byl zaveden pořadník zájemců. Opakovaně se na centrum obraceli zájemci o léčbu z pohraničí (okres Domažlice), dojezdová vzdálenost je ale velká. Totéž se týkalo i zájemců o léčbu z Karlovarského kraje, kde ambulantní léčba chybí. I přes snížení prahu nebyla pro tyto zájemce služba vhodná, dojíždění je značně zatěžovalo. Dále byla problematická absence následné péče u osob, na nichž byla uvalena vazba či mají nástup do VTOS. Jednotlivé případy byly řešeny individuálně přes Generální ředitelství vězeňské služby, SC může zajistit péči ve věznicí Pankrác, bohužel následnou péči není SC schopno zajistit v Plzeňském kraji, respektive ve věznicí Plzeň Bory.

Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2020

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Terapeutická komunita Vršíček	SKP Plzeň	RPTK	Muži a ženy 18-64 let závislé na NL	15	33	77	ČR	Ano

*DXT - detoxifikace, LZS - lůžkové zdravotní služby, RPTK - terapeutické komunity, DSZR - domovy se zvláštním režimem, - jiné

- zhodnocení sítě služeb v oblasti rezidenční léčby péče v kraji v roce 2020:

Středisko křesťanské pomoci Plzeň: Kapacita TKV, jako dlouhodobého rezidenčního programu v Plzeňském kraji, byla i v roce 2020 dostatečná. Opakovaly se situace s nedostatkem lůžek na detoxifikační jednotce ve Fakultní nemocnici Plzeň Lochotín, což vedlo ke zvýšení spolupráce s dalšími zdravotnickými zařízeními. Dařilo se umisťovat klienty po léčbě do Středisek následné péče. Zájem o léčbu v TKV projevil telefonicky a následně zasláním požadovaných materiálů 77 osob. Z nich 24 nastoupilo, 2 byli odmítnuti z důvodu nesouladu s cíli poskytované služby nebo nespádali do cílové skupiny. Ostatní zájemci nastoupili jinam, nástup si rozmysleli nebo přestali zcela komunikovat. 9 klientů pokračovalo v léčbě z předchozího roku.

Služby v oblasti následné péče v roce 2020

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita amb./pobyt.	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Středisko následné péče, POINT 14, z.ú.	POINT 14, z.ú.	Ambulantní i pobytová služba: A/P	Osoby 18-64 let abstinující alespoň 3 měs., splňují předpoklady pro přijetí, služby poskytované i rodičům s dětmi (2 místa)	Amb. část: 2; Pobytová část: 9 lůžek	23/18	65	ČR	Ano
Program následné péče, CPPT, o.p.s.	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba: A/P	Osoby min. 3 měsíce abstinující, rodiče, partneři a blízké osoby	Amb. část: 40 měsíčně; Pobytová část: 11 lůžek	165	69/45 neuspokojených žádostí z důvodu naplněné kapacity	ČR	Ano

*ambulantní - následná péče ambulantní, pobytová - následná péče pobytová, jiné

Ostatní specializované programy v roce 2020

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s.	CPPT, o.p.s.	Služby ve vězení	Osoby starší 15 let, které se pro užívání drog dostaly do konfliktu se zákonem a jsou ve VV či VTOS, rodinní příslušníci, blízcí	3 osoby momentální kapacita	216/2.016 kontaktů	87	Plzeňský kraj Karlovarský kraj Středočeský kraj	Ano

*služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

7 Analýza protidrogové politiky na území Plzeňského kraje

Analýza protidrogové politiky na území Plzeňského kraje, sestavená z informací poskytnutých organizacemi zajišťujícími pro Plzeňský kraj protidrogové služby, obsahuje kromě popisu poskytované služby, cíle programu, cílové skupiny, popisu současného stavu programu a dalších informací (rozpočet, dotace a jiné vybrané ukazatele) i zhodnocení současného stavu programu. Dále, i přes dlouhodobé mírné navyšování financí na protidrogovou politiku, obsahuje analýza i prognózu ředitelů organizací o budoucí existenci programů a všech dopadů na poskytované služby v případě snižování financí na protidrogovou politiku.

7.1 Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s. (informace poskytnuty organizací CPPT, o.p.s.)

7.1.1 K-centrum, kontaktní a poradenské služby, CPPT, o.p.s. (KC)

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulanti, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na NL. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním NL.

Poskytované služby: Poskytované služby snižují rizika a důsledky zneužívání NL, umožňují klientům najít bezpečný prostor pro řešení aktuálních problémů a hledání přijatelných cest ke zmírnění rizik dosavadního životního stylu a pro motivaci k životu bez NL. Dále KC poskytuje odborné i laické veřejnosti informace, stáže, spolupracuje na výzkumech atd. se záměrem demytizace drogové problematiky a podporování společenské platformy pro racionální protidrogovou politiku.

Cíle programu: Navázat kontakt a vytvořit vztah důvěry s uživateli NL; zvýšit u klientů povědomí o zdravotních a sociálních rizicích aplikace NL; snižovat sociální a zdravotní poškození uživatelů NL, předcházet destruktivnímu chování a jednání uživatelů NL; podpořit motivaci uživatelů ke změně směrem k méně rizikovému životu; podpořit uživatele motivované k abstinenci k léčbě závislosti a návratu do běžného života bez drog; podpořit klienty při překonávání náročných životních situací; podpořit klienty při zvyšování kompetencí na řešení problémů spojených s užíváním NL; prevence rozpadu a zhoršení sociálních aj. podmínek rodin v kontaktu se závislostí; demytizování drogové problematiky, podpora racionální protidrogové politiky.

Cílová skupina: Osoby starší 15 let, které v důsledku užívání NL hledají odborné informace, poradenství a jiné sociální a zdravotnické služby k provedení změn směrem k návratu do společnosti a k životu bez zneužívání NL; rodinní příslušníci a blízcí uživatelů NL, kteří potřebují orientaci v problematice a odbornou podporu.

K-centrum, kontaktní a poradenské služby, CPPT, o.p.s.	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2017 ²	2018 ²	2019	2020
Rozpočet	3.087.400	3.199.500	3.561.333	3.626.225	3.636.773	3.923.795	4.441.907	4.820.756
počet klientů (drogový/z toho nedrogový)	482/101	547/72	581/98	549/68	507/68	436/26	506/21	556/22
počet kontaktů	7.432	7.358	7.594	9.920	8.732	7.378	9.035	8.740
počet výměn	3.535	3.730	3.547	3.622	3.106	3.474	4.663	3.075
vyměněné stříkačky/kapsle	114.075/10.380	108.941/7.962	105.921/4.135	97.998/3.474	80.518/5.495	64.594/3.500	89.533	118.725
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	7.300	7.300	7.400	6	6	6	6	6
odmítnuté kontakty	652	741	615	130	0	0	0	0
úvazky	4,8	5	5,5	6,7	6,48	6,05	6,125	5,95
dotace PK	376.400	370.000	320.000	372.725	405.450	416.555	422.196	430.736
dotace RVKPP	1.719.000	1.630.000	1.761.000	1.868.000	1.581.000	1.881.000	2.120.000	2.739.000

¹ včetně segmentu služeb pro patologické hráče; ² bez segmentu služeb pro patologické hráče

Současný stav programu: KC je stabilní službou v Plzeňském kraji. Od roku 2015 do roku 2016 byl realizován segment služeb pro patologické hráče a jejich blízké, který je od roku 2017 samostatnou službou. Pokud se budou finanční prostředky pohybovat kolem cca 4,5 mil Kč a cca 5,0 HPP pracovníků v přímé péči, je možné zajistit kvalitní poskytování služby bez omezení.

Podfinancování služby by mělo za následek:

1. V krátkodobém horizontu: přesunutí již nakontaktovaných klientů zpět do terénu; injekční materiál bude více sdílen mezi klienty nebo někde ponechán bez možnosti sterilně jej zlikvidovat; snížení počtu osob, které byli se službou v kontaktu; snížení kontaktního času, v rámci kterého měli pracovníci možnost s uživateli drog pracovat na změně životního stylu, které přináší rizika pro ně samotné, ale i pro veřejné zdraví; omezení poradenských služeb pro uživatele drog a především jejich rodiče a blízké, kteří jsou v tíživé životní situaci;

2. V dlouhodobém horizontu: v případě zrušení/uzavření služby by kvalifikovaní zaměstnanci odešli do jiných služeb. Pokud by se daná služba měla znovu otvírat, prvotní investice na její otevření by byly mnohem vyšší, než je běžný roční provoz; kvalita pracovníků je zajištěna dlouhodobou prací s cílovou skupinou, absolvováním dlouhodobého vzdělávání v oblasti krizové intervence, psychoterapeutických výcviků, atd. Tito pracovníci by nebyli při znovuootevření KC k dispozici a trvalo by několik let, než by se noví pracovníci stali kvalifikovanými odbornými pracovníky; napojení se znovu na dotační systém např. RVKPP by byl značně problémový, protože RVKPP již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to suplování finančních prostředků RVKPP městem Plzní nebo Plzeňským krajem.

7.1.2 Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s. (TP)

V Plzeňském kraji je Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s. jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznici Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci, uzavřené s věznicí v roce 2008.

Cíle programu: Zvýšení kompetencí klienta při řešení problémů spojených s užíváním NL a pobyt ve vězení; změna současného chování klienta směrem k péči o vlastní zdraví, zlepšení vztahů s lidmi, abstinenci od NL, léčbě závislosti apod.; zlepšení orientace klientů v nové životní situaci po propuštění z vězení a stabilizace sociální situace klienta tak, aby nedocházelo k zacyklení nežádoucího životního stylu vedoucího zpět do vězení; zlepšení vzájemné komunikace klientů s rodinnými příslušníky a jinými blízkými osobami, které podpoří jejich návrat do společnosti bez NL.

Cílová skupina: Osoby, které se svým rizikovým způsobem života spojeným s užíváním NL dostaly do konfliktu se zákonem a jsou toho času ve výkonu vazby nebo výkonu trestu, případně ti, kterým lze pomoci navázat spolupráci s Probační a mediační službou a přispět k využití alternativních způsobů restorace či ochranné léčby; osoby po výstupu z výkonu trestu, které nyní hledají podporu ke změně životního stylu směrem k abstinenci, zapojení se do společnosti s možností nástupu na léčbu závislosti; rodinní příslušníci a další blízké osoby uživatelů NL ve výkonu vazby či výkonu trestu.

Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s.	2013	2014	2015	2016 ¹	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	698.000	971.300	1.290.492	1.144.189	1.841.342	2.131.832	2.414.237	2.807.228
počet klientů	93	231	499	236	347	374	315	212
počet výkonů ²	724	1.393	1.698	1.589	2.699	1.982	2.407	2.237
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	100/1.000	300/1.500	300/1.500	2	2	2	2	2
odmítnutí klienti	21	32	42	104	95	35	103	40
úvazky	1,7	2,0	2,0	3,6	2,154	2,2305	2,49	3
dotace PK	158.200	160.000	150.000	140.189	94.342	105.474	120.145	129.330
dotace RVKPP	0	0	0	21.000	136.000	256.000	366.000	1.447.000

¹snížení indikátoru počet klinetů a proporčně zvýšení indikátoru počet odmítnutých klientů souvisí v roce 2016 zejména s koncepční změnou vedoucí k zintenzivnění programu pro jednoho klienta (vyšší objem práce) za účelem zvýšení efektivity, dále prošel tým DPV personální obměnou, která si vyžádala dočasné snížení výkonu služby; ²výkony představují: ind. poradenství, info servis, krizová intervence, vstupní zhodnocení stavu klienta, sociální práce, korespondenční práce

Návaznost, kam služba odkazuje: Klienti jsou připravováni na návrat z vězení především do léčby. Záměrem služby je umožnit klientovi návrat do společnosti tak, aby bylo minimalizováno riziko jeho návratu k užívání NL a s tím spojenému páčání TČ.

Současný stav programu: Od roku 2014 poskytuje Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s. služby ve Vězeňských Plzeň, Horní Slavkov, Ostrov nad Ohří, Kynšperk nad Ohří a Oráčov. V roce 2019 byla zahájena jednání o spolupráci s ženskou věznicí Drahonice. Služby programu směřují přednostně ke klientům s trvalým pobytem na území Plzeňského kraje, kteří se po výkonu VTOS hodlají vracet do místa trvalého pobytu. Na úseku postpenitenciární péče jsou služby zaměřeny na klienty pobývajících na území města Plzně a v Plzeňském kraji. Od roku 2019 pracuje služba v úvazkové kapacitě 3,0 HPP. Tento stav současně představuje nutné minimum pro zajištění služeb. Pro potřebné posílení postpenitenciární péče by bylo potřeba dosáhnout 4,0 HPP.

Dopady v případě uzavření služby: Sociální pracovníci věznic nejsou školeni na práci s uživateli drog. Z tohoto důvodu vznikl Program pro osoby v konfliktu se zákonem. Jeho zrušení představuje několik rizik: neexistence spolupráce se sociálními pracovníky věznic a následně s rodinou při delegování klienta do léčby po ukončení trestu a tím snížení recidivy; neexistence zahájení spolupráce s klientem na motivaci řešit svoji závislost; ukončení projektu a jeho znovu obnovení bude daleko nákladnější, než jeho stávající udržení; přísné podmínky na praxi odborníků vstupujících do věznic (věk 25 let, odborná praxe v drogové oblasti minimálně 1 rok nebo 2 roky v jiné sociální službě, povinné absolvování 200 hodin vzdělávacích aktivit ještě před zahájením činnosti v rámci služby). Znovu otevření služby představuje nejdříve vyškolení odborného personálu, aby splňoval podmínky vstupu, a následně teprve přímá práce; napojení se znovu na dotační systém například Ministerstva spravedlnosti by byl značně problémový, protože to již několik let nepodporuje nově vzniklé služby. Znamenalo by to suplování finančních prostředků městem Plzní nebo Plzeňským krajem.

7.1.3 Program následné péče, CPPT, o.p.s. (SNP)

Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na NL, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstínují.

Vlastní popis služby: Program poskytuje svými odbornými sociálními službami podporu lidem, kteří se rozhodli pro život bez NL ve chvíli přechodu od závislosti k osobní svobodě. Odborný individuální přístup v tomto nelehkém období výrazně pomáhá snížit riziko návratu k užívání NL a poškozujícímu chování k sobě i společnosti. Svými službami program podporuje klienty při začleňování zpět do společnosti v souladu s jejich potřebami v oblasti zaměstnání, studia, samostatného bydlení, rodinných a přátelských vztahů a v neposlední řadě při obnovování, budování a udržení si zdravého životního stylu a k vyrovnání se s nedávnou minulostí.

Cíle programu: Podpora klienta v období návratu do běžného života a k osobní svobodě. Základním prvkem je uvědomění si omezuje aspektů závislostního jednání a jeho změna směřující pokud možno k úplné nezávislosti na institucionální podpoře a léčebném procesu.

Cílová skupina: Osoby, které se rozhodly pro život bez NL, minimálně 3 měsíce abstínují nebo absolvovaly léčbu závislosti na NL a hledají podporu pro udržení této životní změny; rodiče, partneři a blízcí těchto osob; od roku 2014 samostatný segment následné péče pro patologické hráče (pobytovou i ambulantní formou) a jejich blízké.

Program následné péče, CPPT, o.p.s.	2013	2014 ¹	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	2.286.800	2.410.400	2.665.000	2.622.987	2.909.708	3.355.777	3.666.132	4.170.289
počet klientů	109	137	117	136	136	165	159	163
počet výkonů	2.654	3.049	3.125	3.695	4.246	4.658	4.685	5.739
počet lůžkových	2.650	2.701	2.851	2.886	2.944	2.318	3.293	2.770
kapacita služby (A/P-od roku 2016 okamžitá)	40/10	40/11	40/11	4/10	4/10	4/11	4/11	4/11
odmítnutí klienti	31	44	37	41	39	22	40	40
Úvazky	3,8	3,8	3,8	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
dotace PK	512.000	460.000	400.000	409.063	460.085	295.528	324.743	350.099
dotace RVKPP	475.000	441.000	530.000	582.000	587.000	964.000	1.042.000	1.250.000

¹od roku 2014 včetně segmentu služeb pro patologické hráče

Návaznost, kam služba odkazuje: Následná péče o osoby léčící se ze závislosti zvyšuje úspěšnost léčebného snažení o 40 - 60 %. Již vlastní doba následné péče často znamená výraznou finanční společenskou úsporu - uživatelé služby jsou vedeni k co nejrychlejšímu návratu na trh práce, probíhá aktivní řešení případné trestně-právní a dluhové problematiky. Cílový stav po řádném absolvování představuje plná nezávislost na další institucionální podpoře.

Současný stav programu: Služba od roku 2012 setrvale mírně roste co do nominálního výkonu. Tento stav je možný jen díky opakované změně struktury poskytovaných služeb a dlouhodobě stabilnímu a vysoce kvalifikovanému týmu. Od roku 2014 poprvé dochází k omezování příjmu klientů do ambulantních služeb a obdobně jako u pobytové složky je veden pořadník zájemců (zejména pak o intenzivní doléčování se skupinovou terapií). Otevírací doba bez předchozího objednání je pro vysokou vytíženost týmu zcela zrušena a do služeb je možné vstupovat pouze po předchozím telefonickém objednání. Od roku 2014 služba realizuje segment pro patologické hráče a jejich blízké, který ročně setrvale mírně roste. Pro bezpečné fungování služby je nezbytné udržovat alespoň úvazkovou kapacitu 4,0 HPP. Za optimální úvazkovou kapacitu lze považovat stav 5,0 HPP

Dopady podfinancování služby: V krátkodobém horizontu: Uzavření Programu následné péče, CPPT, o.p.s. nebude mít v krátkodobém horizontu (1/2 roku - rok) viditelné přímé dopady na populaci. Základní problém bude spočívat ve skutečnosti, že

vzhledem k veřejnému závazku služby je vlastní uzavírání služby dlouhodobý proces (program klienta trvá 8 - 18 měsíců, chráněně bydlení 6 měsíců). Ukončit probíhající program klienta tak, aby dostal platnému kontraktu a vedl k bezpečnému ukončení či předání do péče bude trvat 1 - 3 měsíce. Samotné ukončování je tedy nákladné. V krátkodobém horizontu pocítí uzavření služeb především rodiče a blízcí uživatelů NL, a to v podobě zrušení rodičovské skupiny a poradenství pro rodiče a blízké.

V dlouhodobém horizontu: Uzavření následné péče v dlouhodobém horizontu představuje pro společnost ztrátovost v efektivitě léčebných intervencí. Doléčování zvyšuje úspěšnost léčebného pokusu o 40-60 %. Klient, který je v doléčování, je zpravidla přes 50 % času stráveného doléčováním již produktivní (legálně pracuje a platí pojištění a daně). Pokud klient nenastoupí doléčování lze předpokládat, že v případě obtíží v abstinenci vyhledá léčebnou intervenci - bude ve stavu nemocných nebo bude čerpat sociální dávky a bude tedy neproduktivní. Současně je případné znovuoobnovení služeb nákladné. Vzhledem k dlouhodobému průběhu programu efektivního doléčování trvá dosažení plné naplněnosti služby 1 - 2 roky. Dojde-li k uzavření služby, dojde ke ztrátě kvalifikovaného personálu, jeho budování při znovuootevření může posunout dosažení plné efektivity služby k horizontu 3 - 5 let.

7.1.4 *Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.p.s. (OSP)*

Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT o. p. s. poskytuje odborné sociální poradenství dle § 37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v Plzeňském kraji. Služby sekundární a terciární prevence jsou určeny osobám ohroženým závislostním chováním ve smyslu nelátkové závislosti zejména pak v oblasti hazardního hráčství. Služby jsou rovněž zaměřeny na podporu sociálních vztahů klienta a podporu rodinného systému osob, ohrožených závislostním chováním ve smyslu nelátkových závislostí.

Poslání služby: Ambulance poskytuje ambulantní podporu lidem, kteří se rozhodli nebo rozhodují pro život bez závislosti na hazardní hře tj. na sázení, hracích automatech a dalších nelátkových závislostech, jejich rodinám a blízkým osobám v Plzeňském kraji. Služby nabízí ambulantní podporu pro tuto životní změnu v podmínkách běžného života klienta tak, aby v maximální míře zůstaly zachovány a rozvíjely se kompetence a vztahové vazby klienta, které život bez závislosti podporují. Odborná podpora je současně směřována k získání nových kompetencí v těch životních oblastech, které jsou závislostním chováním ohroženy.

Cíle programu:

1. Poskytovat základní model psychosociální podpory klientům, kteří se rozhodují o abstinenci a jejich rodinným příslušníkům, tzn.: základní orientaci v problematice nelátkových závislostí a možnostech dostupné péče, zejména pak v oblasti hazardního hraní, sázení a nadužívání virtuálních technologií; základní poradenské služby zaměřené na motivaci k abstinenci a zajištění bezpečí pro klienta (vč. dluhové problematiky a sociální stabilizace); základní orientaci a podporu rodinným příslušníkům a dalším blízkým osobám klienta směrem k obnovení či stabilizaci rodinných vztahů, partnerských vztahů a sociálních vztahů klienta; edukativní aktivity podporující zdravý životní styl a proces změny chování jednotlivých klientů.

2. Poskytovat strukturovaný model psychosociální podpory klientům motivovaným k hlubší změně založené na podpoře abstinence a jejího udržení, tzn.: psychosociální podporu založenou na analýze potřeby klienta a adiktologické diagnostice; socioterapeutické služby zaměřené na zpracování problematiky závislosti u klienta; socioterapeutické služby zaměřené na prevenci relapsu; socioterapeutické služby zaměřené na změnu intrapersonálních a interpersonálních vztahů směřující k dosažení abstinence a jejímu udržení; skupinové socioterapeutické služby zaměřené na podporu a pomoc při realizaci životních změn a akcelerující proces změny chování; vzdělávací aktivity podporující zdravý životní styl a procesy změny u jednotlivých klientů.

3. Poskytovat služby veřejnosti a spolupracovat s dalšími subjekty, tzn.: poskytovat informace vedoucí k demytizaci problematiky hazardního hráčství a dalších nelátkových závislostí; podílet se na prevenci rizikového chování vedoucího k rozvoji hazardního hráčství a dalších nelátkových závislostí; spolupracovat s odbornou veřejností a státní samosprávou.

Cílová skupina: Ambulance pro nelátkové závislosti CPPT, o. p. s. poskytuje odborné sociální služby osobám, které se rozhodují pro život bez závislosti na hazardním hráčství a dalších nelátkových závislostech, nikdy nevyhledali jinou odbornou službu a jedná se o první pokus o abstinenci ve spolupráci s odbornou službou; osobám, které se rozhodly pro život bez závislosti na hazardním hráčství a dalších nelátkových závislostech, pokouší se samostatně dosáhnout abstinence a hledají podporu a pomoc pro udržení této životní změny; osobám, které absolvovaly některou z forem pobytové léčby závislosti a které hledají návaznou péči pro hlubší zpracování svých obtíží a současně úroveň dosažených změn neumožňuje využívat služby následné péče; rodinným příslušníkům, partnerům a blízkým osobám v sociálních vztazích s klienty služby. Služby v této oblasti jsou zaměřené na podporu sociálních vztahů klienta služby ve smyslu pomoci při obnovení či upevnění kontaktu s rodinou, podpoře rodiny a užšího sociálního prostředí jako celku.

Dopady podfinancování služby: Služba funguje samostatně od roku 2018. Jakékoli podfinancování pod úroveň cca 2,2 mil a úvazkovou kapacitu 3,0 HPP představuje ohrožení jejího rozvoje a dosažení optimálního výkonu, který organizace předpokládá v roce 2021.

Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.p.s.	2018	2019	2020
rozpočet	1.513.000	1.915.000	2.259.362
počet klientů	87	91	87
počet výkonů	1.475	1.441	1.992
kapacita služby	2	3	3
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	2,0	3,0	3,0
dotace PK (Individuální dotace OSV)	0	200.000	199.362
dotace RVKPP	1.185.000	1.415.000	1.561.000

7.1.5 *Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s. (OSP)*

Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT o. p. s. poskytuje odborné sociální poradenství dle § 37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v Plzeňském kraji. Služby sekundární a terciární prevence jsou určeny dětem a mládeži od zahájení školní docházky do 26 let, ohroženým společensky nežádoucími jevy, zejména pak závislostním chováním. Služby jsou rovněž zaměřeny na podporu sociálních vztahů klienta a podporu rodinného systému osob ohrožených společensky nežádoucími jevy, závislostním chováním nebo závislostí.

Poslání služby: Adiktologická a preventivní ambulance -21 CPPT, o. p. s. poskytuje ambulantní podporu dětem a mladým lidem, jejichž růst a rozvoj je ohrožen některou z rizikových forem chování, jejich rodinám a blízkým osobám v Plzeňském kraji. Poskytované ambulantní služby jsou zaměřené na minimalizaci dopadů rizikového chování a vývojových obtíží dětí a mladistvých v podmínkách běžného života v rodině nebo u pečujících osob tak, aby v maximální míře zůstaly zachovány a rozvíjely se

kompetence a vztahové vazby klienta. Specificky navržené služby ambulance poskytuje těm dětem a mladým lidem, jejichž růst je ohrožen závislostním chováním, bez ohledu na zdroj závislosti. Odborná podpora je současně směřována k získání nových kompetencí v těch životních oblastech, které jsou závislostním chováním ohroženy.

Cíle služby:

- 1. Poskytovat základní psychosociální podporu klientům, jejichž vývoj a růst je ohrožen rizikovými formami chování, jejich rodinným příslušníkům a pečujícími osobám, tzn.:** základní orientaci v problematice rizikového chování a možnostech dostupné péče; základní poradenské služby zaměřené na zvládnutí vývojových obtíží manifestovaných rizikovými formami chování a podporu jeho změny; základní orientaci a podporu rodinným příslušníkům a dalším blízkým osobám klienta směrem k obnovení či stabilizaci rodinných vztahů a sociálních vazeb klienta; edukativní aktivity podporující zdravý životní styl a proces změny chování jednotlivých klientů.
- 2. Poskytovat psychosociální podporu klientům, jejichž vývoj a růst je ohrožen rizikovými formami chování a zároveň jejich stav vyžaduje dlouhodobější na změnu orientovanou péči, jejich rodinným příslušníkům a pečujícími osobám, tzn.:** psychosociální podporu založenou na analýze potřeby klienta; socioterapeutické a terapeutické služby zaměřené na zvládnutí vývojových obtíží manifestovaných rizikovými formami chování a podporu změny a udržení této změny; podporu rodinným příslušníkům a dalším blízkým osobám klienta směrem k obnovení či stabilizaci funkčnosti rodinných vztahů a sociálních vazeb klienta; edukativní aktivity podporující zdravý životní styl a proces změny chování jednotlivých klientů.
- 3. Poskytovat individualizovanou a strukturovanou psychosociální adiktologickou podporu klientům, jejichž vývoj a růst je ohrožen závislostním chováním, jejich rodinným příslušníkům a pečujícími osobám, tzn.:** individualizovanou psychosociální podporu založenou na analýze potřeby klienta a adiktologické diagnostice; socioterapeutické a terapeutické služby zaměřené na zpracování problematiky závislostního chování klienta; socioterapeutické služby zaměřené na prevenci relapsu; socioterapeutické služby zaměřené na změnu intrapersonálních a interpersonálních vazeb směřující k dosažení abstinence a jejímu udržení; skupinové socioterapeutické služby zaměřené na podporu a pomoc při realizaci životních změn a akcelerující proces změny chování; vzdělávací aktivity podporující zdravý životní styl a procesy změny u jednotlivých klientů

Cílová skupina: Adiktologická a preventivní ambulance - 21, CPPT, o. p. s. poskytuje odborné sociální služby dětem a mladým lidem od zahájení školní docházky do 21 let, ohroženým společensky nežádoucími jevy, zejména pak těmi, jejichž výskyt lze očekávat v souvislosti s dospíváním těchto osob, sociálním prostředím školní docházky a vrstevnické skupiny; dospívajícím a mladým lidem ve věku 12 - 18 let ohroženým závislostním chováním bez rozdílu zdroje závislosti, jejichž obtíže vyžadují strukturovanou adiktologickou péči; mladým lidem do věku 21 let ohroženým závislostním chováním bez rozdílu zdroje závislosti, jejichž obtíže vyžadují individualizovanou adiktologickou péči; rodinným příslušníkům a blízkým osobám v sociálních vazbách s klienty služby. Služby v této oblasti jsou zaměřené na podporu sociálních vazeb klienta služby ve smyslu pomoci při obnovení či upevnění kontaktu s rodinou, podpoře rodiny a užšího sociálního prostředí jako celku.

Dopady podfinancování služby: Služba funguje samostatně od roku 2018. Jakékoli podfinancování pod úroveň cca 2,0 mil a úvazkovou kapacitu 2,6 HPP představuje ohrožení jejího rozvoje a dosažení optimálního výkonu, který se předpokládá v roce 2021.

Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s.	2018	2019	2020
rozpočet	438.460	1.023.000	1.652.362
počet klientů	123	176	189
počet výkonů	1.000	1.470	2.553
kapacita služby	3	3	3
odmítnutí klienti	0	0	0
úvazky	0,52	1,31	2,1
dotace PK (Individuální dotace OSV)	70.860	100.000	199.362
dotace RVKPP	45.000	493.000	1.029.000

7.2 POINT 14, z.ú. (informace poskytnuty organizací POINT 14, z.ú.)

7.2.1 Středisko následné péče, POINT 14, z.ú. (SNP)

Popis služby: Středisko následné péče nabízí lidem po léčbě závislosti bezpečné zázemí a podporu v abstinenci a přebírání zodpovědnosti za svůj život prostřednictvím terapie, sociální práce a socio-terapeutických aktivit.

Cíle programu:

1. stabilizace sociální situace klienta (vzdělání, zaměstnání, finanční závazky)
2. stabilizace psychického a somatického stavu klienta
3. podpora sociálních vazeb klienta
4. stabilizace v abstinenci a zvládnutí relapsu
5. uvědomování si odpovědnosti a její aplikace v životě klienta, nejen po dobu trvání programu, ale i po jeho ukončení

Cílová skupina: Cílovou skupinu SNP tvoří muži a ženy od 18 do 64 let, kteří absolvovali léčbu závislosti (nelegální látky, alkohol, patologické hráčství), abstinují alespoň tři měsíce, splňují základní předpoklady pro přijetí (finanční zabezpečení na první měsíc pobytu, potřeba sociální i terapeutické podpory) a jsou motivováni k abstinenci. Služby jsou poskytovány i rodičům s dítětem/děti. Služby jsou nabízeny také rodinným příslušníkům a osobám blízkým.

Středisko následné péče, POINT 14, z.ú.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	1.310.545	1.354.316	1.458.485	1.528.946	1.724.884	2.134.924	2.231.770	2.134.921
počet klientů	24	24	25	23	21	25	28	23
počet lůžkodnů	2.434	2.498	2.510	2.719	2.365	2.412	2.245	1.822
počet klientů ambulanti péče	20	26	22	11	9	11	14	18
kapacita služby (A/P-od roku 2016 okamžitá)	10/8	10/9	10/9	2/9	2/9	2/9	2/9	2/9
odmítnutí klienti	0	31	30	18	35	32	43	49
Úvazky	2,24	2,62	1,572	2,62	2,87	3,105	3,46	3,28
dotace PK	140.000	134.000	100.000	283.042	283.042	189.112	200.567	203.728
dotace RVKPP	0	0	0	0	0	0	0	0

Návaznost služby: Středisko následné péče je posledním článkem v celém systému léčby závislých klientů. Cílem této fáze je reintegrovaní uživatele služby zpět do běžného života. V práci s klienty je reagováno na jejich specifické problémy a jsou odkazováni na odborníky a organizace, se kterými Středisko následné péče, POINT 14, z.ú. spolupracuje.

Dlouhodobé podfinancování:

- Zkrácení pracovních úvazků a tím omezení provozu v pobytové i ambulantní části služby - dopad na kvalitu poskytované služby.
- Snížení kapacity v obou službách (pobytová, ambulantní).
- Postupné chátrání budovy.

Zánik služby: Narušení kontinuity v systému poskytování sociálních služeb;
Zvýšení počtu klientů opakujících léčbu;
Snížení úspěšnosti léčby;
Snížení počtu klientů, kteří by se po léčbě začlenili na trh práce.

7.2.2 Terénní program, POINT 14, z.ú. (TP)

Popis služby: Terénní program je terénní služba poskytovaná osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele NL nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem: Individuální poradenství, informační servis, distribuce HR materiálu, asistenční služba, zdravotní ošetření drobných poranění, krizová a situační intervence, zajištění potravinové a materiální pomoci, screeningové testování na infekční nemoci (HIV, HEP B a C, syfilis) v terénu, sběr infekčního materiálu, realizace specifických aktivit (aktivita „Čistý podchod“, volnočasové aktivity, projekt Be Safe).

Cíle programu: Navázat kontakt s klienty, kteří se vyskytují na drogové scéně; minimalizace sociálních rizik souvisejících s užíváním drog a jiným rizikovým chováním; omezování šíření infekčních nemocí; motivace klienta k zapojení se do sítě sociálních, jiných odborných služeb a podpora sociálního začleňování klientů; předcházení rizik spojených s taneční zábavou.

Cílová skupina: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na NL.

Terénní program, POINT 14, z.ú.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	812.011	1.154.106	1.238.955	1.498.170	2.122.395	2.407.158	2.638.785	2.647.213
počet klientů/počet klientů bez kódu	238	261	278	288	303	295/184	395/162	336/168
počet kontaktů	942	2.138	2.352	2.019	1.960	2.013	2.353	2.175
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	200	200	200	2	2	2	2	2
počet vydaných stříkaček	0	2.778	2.351	9.772	7.951	12.198	35.412	69.854
Úvazky	2,13	2,98	3,17	4,02	4,016	4,014	4,17	4,26
dotace PK	161.000	299.000	270.000	247.000	247.000	247.000	278.732	285.738
dotace RVKPP	150.000	189.000	178.000	194.000	243.000	244.000	284.000	284.000

Návaznost služby: Služba terénního programu je navázána zejména na Kontaktní centrum POINT 14, z.ú.. Kontaktování klienti jsou pravidelně odkazováni do Kontaktních center (POINT 14, z.ú., CPPT, o.p.s.). Hlavním cílem terénních aktivit je motivace klienta ke změně životního stylu a navázání na další služby v síti poskytovaných soc. služeb.

Současný stav Terénního programu: Služba je dostatečně personálně zabezpečena.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby: Ohrožení fungování návazných služeb, klienti by zůstali bezprizorni (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět; narušení sítě sociálních služeb; riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami; menší šance na vyléčení klienta ze závislosti - problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec; menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově - tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HBV, HCV, Syfilis.

7.2.3 Kontaktní centrum, POINT 14, z.ú. (KC)

Popis služby: Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na NL. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním NL. KC je nízkoprahové zařízení, které nabízí celé spektrum služeb určených nejen pro klienty ve fázi sociálního a zdravotního debaklu, ale také pro klienty, jejichž sociální status je zachován (přestože užívají NL) a pro rodiny (rodiče i nezletilé) ohrožené závislostí. Služby centra se nezaměřují jen na poskytování Harm reduction služeb (nicméně tyto služby jsou nezbytné), ale zaměřují se zejména na navázání kontaktu s klientem a motivaci klienta ke změně životního stylu.

Poslání služby: Pracovníci KC vytváří bezpečné prostředí pro komunikaci s osobami závislými nebo ohroženými závislostí. Ve vzájemné spolupráci mapují stávající situaci a nabízí podporu v hledání řešení. Snižují rizika možných negativních dopadů spojených s užíváním drog, čímž přispívají ke zlepšení celkové situace jedince a k ochraně veřejného zdraví.

Cílová skupina: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na NL; osoby, které vedou rizikový způsob života anebo jsou tímto způsobem života ohroženy.

Cíle programu: Stabilizace sociálních podmínek uživatele pro jeho následnou abstinenci např. v oblasti bydlení, zaměstnání, rodinné zázemí. Minimalizace sociálních rizik souvisejících s užíváním drog. Změna rizikového chování uživatelů drog směrem k méně rizikovému. Minimalizace rizika somatického poškození, popřípadě jeho odstranění či redukce.

Podpora vlastní aktivity a motivace uživatelů k řešení jejich sociální situace.

Kontaktní centrum, POINT 14, z.ú.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	1.729.002	1.114.867	1.823.793	1.477.472	2.338.530	2.785.282	2.985.804	3.135.248
počet klientů/počet klientů bez kódu	266	411	301	446	541	545/65	649/53	534/107
počet kontaktů	4.287	6.040	6.233	9.114	6.805	7.957	7.132	5.054
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	10	10	10	3	3	3	3	3
počet vydaných stříkaček (automat)	6.704	8.284	9.345	121	21.562	67.237	6.3251	72.781
Úvazky	2,64	1,94	4,23	4,186	4,35	4,35	4,56	4,85
dotace PK	84.000	33.000	300.000	232.870	232.870	232.870	295.000	292.255
dotace RVKPP	0	0	0	0	0	0	100.000	502.000

Návaznost služby: Služba KC je navázána zejména na terapeutické komunity v celé ČR a jiná odborná zařízení poskytující odbornou léčbu závislosti.

Současný stav: Služba je dostatečně personálně zajištěna sociálními pracovníky a pracovníky v sociálních službách. Služba se řídí Standardy kvality MPSV a RVKPP. V roce 2005 získala Certifikát odborné způsobilosti RVKPP, nyní platný do 30. 6. 2021.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby: Ohrožení fungování návazných služeb, klienti by zůstali bezprizorni (bez pomoci), protože by se o možnosti pomoci nemuseli dozvědět; narušení sítě sociálních služeb; riziko navýšení počtu nakažených infekčně a pohlavně přenosnými chorobami; menší šance na vyléčení klienta ze závislosti - problém by nebyl včas podchycen, jestli vůbec; menší (nebo žádná) osvěta klientů v oblasti bezpečného užívání NL, bezpečného sexu, v oblasti zdraví celkově - tzn. zanedbaná péče o zdraví, vyšší možnost nákazy HIV, HCV, HBV, Syfilis.

7.3 Středisko křesťanské pomoci Plzeň (informace poskytnuty organizací SKP Plzeň)

7.3.1 Terapeutická komunita Vršíček (TK)

Popis služby: Terapeutické komunity poskytují pobytové služby na dobu cca 12 měsíců závislým na NL, které mají zájem o začlenění do běžného života.

Vlastní popis služby: Terapeutická komunita Vršíček (dále také TKV) poskytuje pobytový, resocializační program pro muže a ženy ve věku 18 - 64 let se závislostí na NL. Program je založen na bio-psycho-socio-spirituálním modelu závislosti - situace a problémy klienta jsou vnímány a řešeny z těchto úhlů pohledu. Klienti při odchodu z komunity uvádějí obvykle zlepšení své situace ve všech těchto čtyřech oblastech svého života. TKV je jediná terapeutická komunita v Plzeňském a Karlovarském kraji.

Služby poskytované Terapeutickou komunitou Vršíček: Poskytnutí stravy, poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Cíle léčby v komunitě se promítají do životů a postojů klientů. Jsou zaměřeny na to, aby klienti uměli zacházet s drogovou minulostí a s riziky s ní spojenými (prevence relapsu, budování bezpečných vztahů, odolávání pokušení, jak mluvit o své minulosti při hledání zaměstnání atd.); řešili svou sociálně-právní situaci (komunikace s úřady, soudy, PČR, řešení dluhové situace ad.); obnovili narušené vztahy (kontakt) s rodinou a blízkými; uměli zacházet s časem a smysluplně využívali svůj volný čas; uměli se starat o sebe a své zdraví (kontakt s lékaři, řešení zdravotních obtíží); uměli vyjít s financemi, které mají k dispozici; uměli zacházet se svými emocemi a zvládali konflikty; získali pracovní návyky a dovednosti.

Cílová skupina: Osoby závislé na NL (drogy, alkohol, případně v kombinaci s gamblerským).

Terapeutická komunita Vršíček	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
rozpočet	3.918.000	3.754.000	4.100.000	3.664.000	4.974.918	5.307.810	6.084.720	6.886.307
počet klientů	31	30	31	27	27	26	28	33
počet lůžek	3.653	3.445	3.602	2.573	3.124	2.835	2.700	3.880
využití lůžek	67 %	63 %	66 %	47 %	57 %	52 %	50 %	71 %
kapacita služeb	15	15	15	15	15	15	15	15
úvazky	9.304	7.951	8.002	8.967	7.375	7.959	8.667	9.007
dotace PK	611.000	553.000	650.000	338.290	436.722	500.000	553.274	539.248
dotace RVKPP	191.000	229.000	188.000	453.000	458.000	755.000	925.000	1.080.000

Návaznost, kam služba odkazuje: Klienti, kteří nastupují do TKV, mají trvalá bydliště po celé ČR. Klient musí před nástupem absolvovat detoxifikační léčbu v některém ze zdravotnických zařízení. Nejvíce klientů nastupuje z psychiatrických nemocnic. Je navázána spolupráce s kontaktními centry, detoxy (především detoxifikační oddělení FN Plzeň - Lochotín) a psychiatrickými nemocnicemi (Bohnice, Dobruška aj.). Po dokončení programu je klientům doporučováno pokračovat do středisek následné péče nebo minimálně docházet do adiktologických ambulancí pro další podpůrnou terapii. Klienti se před odchodem z komunity rovněž zaměřují na hledání vhodného zaměstnání, absolvují poradenství v oblasti získávání zaměstnání, rekvalifikace apod.

Co se stane, když se bude muset TKV zavřít:

Terapeutická komunita Vršíček je etablovaná zařízení sítě služeb s celostátní působností. Je certifikována na čtyři roky a je součástí adiktologických služeb, sdružených v Asociaci nestátních organizací, kde je zastoupena ve vedení sekce terapeutických komunit. Koncept terapeutické komunity je funkční model, který obstojí i v souvislosti s reformou psychiatrické péče, v rámci které i klinická zařízení etablovávají prvky terapeutické komunity do svých modelů léčby. TKV prokazuje, že je schopna reagovat pružně na potřeby drogové scény. V současné době jsou přijímáni klienti závislí na legálních i nelegálních látkách, je řešeno i závislostní chování (především gambling). TKV se stará i o klienty s duální diagnózou, kteří jsou zaléčeni a pod dohledem psychiatra. Jak dokládají cíle, s klienty je řešena jejich situace v bio-psycho-socio-spirituálním, tedy holistickém kontextu. Klient, který dokončí program, je schopen fungovat ve společnosti. Jedná se o efektivní nástroj pro rehabilitaci osob závislých, nebo závislostí ohrožených.

7.4 Spolek Ulice Plzeň (informace poskytnuty organizací Spolek Ulice Plzeň)

7.4.1 Substituční centrum Plzeň (OSP)

Popis služby: Substituční léčba je standardní léčebný postup (svou charakteristikou patří do principu harm reduction). Jedná se o náhradu dosud užívané nelegální látky (drogy opiového typu) látkou, která má podobné účinky a je podávána legálním a bezpečným způsobem. Substituční program má nezastupitelné místo v síti sociálně zdravotních služeb pro osoby závislé na OPL. Jedná se o jediný program svého druhu v Plzeňském kraji.

Cíle programu: Ambulantní, farmakologická a psychosociální léčba opiových závislostí.

Cílová skupina: Osoby s indikovanou závislostí na opioidech.

Substituční centrum Plzeň	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	1.864.420	2.001.680	2.210.184	2.297.184	2.238.616	3.263.944	3.354.803	3.879.642
počet klientů ¹	53	49	43	39	46	46	46	52
průměrná doba klienta v programu	237	333	301	343	370	464	499	507
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	40	40	40	1	1	2	2	2
Úvazky	4.43	3.83	3.83	1.59	0,59	1,59	1,59	1,59
dotace PK	210.000	215.000	200.000	88.453	36.916	105.344	109.599	103.076
dotace schválené jmenovitě v rozpočtu PK OSV	0	0	0	0	200.000	200.000	100.000	100.000
dotace RVKPP	143.000	144.000	145.000	155.000	263.000	270.000	566.000	1.284.000

¹počet klientů udává, kolik klientů se v daný rok léčilo v SC; vyšší počet klientů znamená kratší dobu trvání léčby; substituční léčba je udržovací terapie, proto čím delší doba léčby, tím kvalitnější program; průměrná doba léčby je udávána ve dnech.

Návaznost, kam služba odkazuje: FN Plzeň Psychiatrická klinika - Detoxifikační oddělení, odd. C - spolupráce při předávání pacientů/klientů, stáže, léčba duálních poruch, pomoc s nasazením metadonu u komorbidit; FN Plzeň 1. Interní klinika odd. gastroenterologie - MUDr. Václav Hejda - péče o pacienty/klienty s pozitivní hepatitidou typu C., spolupráce při interním vyšetření,

lčba hepatitidy typu C; PhDr. Pavel Brenkus - klinický psycholog - spolupráce v souvislosti s diagnostikou u problematických pacientů/klientů nebo u pacientů/klientů s možnou duální diagnózou; Terénní program Spolek Ulice Plzeň - předávání pacientů/klientů, asistence, společné vzdělávání pracovníků; CPPT o.p.s. - předávání pacientů/klientů, péče v rámci psycho-sociálního modelu - např. podpůrná terapie, rodinná terapie, následná léčba; SKP Plzeň - sociální rehabilitace - spolupráce při resocializaci; Člověk v tísní o.p.s.; Centrum SOS Archa Plzeň - specifická spolupráce s finančním poradenstvím, trestně právním řízením; Ledovec, z.s (Centrum duševního zdraví) - zajištění péče o pacienty/klienty s duálními diagnózami.

Současný stav Substitučního centra Plzeň: Pozitivním jevem je vzrůstající průměrná doba klienta v programu. Ta narostla v roce 2019 na 499 průměrných dní klienta v programu. Znamená to, že program stále více pracuje se stabilizovanými klienty, jejichž léčba dosahuje úspěchu, na druhou stranu ale ztrácí prostor pro přijímání klientů nových. Kapacita programu je konečná. Substitučnímu programu narůstá rozpočet, což je dáno zkušenými pracovníky zdr. personálu (narůstá mzda) a také vedlejší službou testování klientů pro potřeby PMS. Dále pak vládním rozhodnutím o navýšení mezd sociálním i zdravotním pracovníkům. S ohledem na zajištění kontinuity služby organizace také přistoupila k zaškolování psychiatrických lékařů, kteří by mohli doplnit lékařské služby centra. Nastává do budoucna potřeba nahradit lékaře, který je již v důchodovém věku. Na DPP je proto zaměstnávána 1 lékařka. Toto se neodráží ve statistické tabulce výše. Díky změně systému financování je však trvale nízká finanční podpora od Plzeňského kraje, který finančně podporuje pouze základní činnosti sociální služby.

Rizika: Rizikem je také věk hlavního lékaře. Organizace si připravuje sice nové lékaře, ale nemá jistotu, že u nich zůstanou pracovat. Více lékařů s potřebnou odborností v Plzni není. Toto riziko je akutní, ovšem zároveň trvalé.

7.4.2 Terénní program Ulice (TP)

Terénní programy jsou služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele NL nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a pro jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem Spolku Ulice Plzeň: TP poskytuje své služby klientům v Plzni, Rokycanech, Klatovech a v Přešticích. Mezi služby patří: individuální poradenství, informační servis, kontaktní práce, krizová intervence, krizová intervence po telefonu, sociální práce, zprostředkování screeningových testů na infekční nemoci (HCV, HBV, HIV, syfilis), úkony potřebné pro zajištění práce s klientem, zhodnocení stavu klienta, výměnný injekční program, základní zdravotní ošetření, neodkladná první pomoc, zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby. Kromě výše vyjmenovaných služeb poskytuje i další služby, které však nemá certifikované. Jedná se o besedy, individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům, interaktivní semináře, komponované preventivní programy, korespondenční práci, přednášky, telefonické, písemné a internetové poradenství, vzdělávací semináře.

Cíle programu: Vyhledávat a kontaktovat cílovou skupinu a v případě zakázek překračujících poslání programu je odesílat do sítě soc. služeb; zlepšit či zachovat zdravotní stav klienta; zlepšit či zachovat sociální situaci klienta; ochraňovat veřejné zdraví

Cílová skupina: Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na NL a osoby komerčně zneužívané a osoby pohybující se v sex byznysu.

Terénní program Ulice	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	2.788.435	2.916.466	3.231.667	3.256.480	3.012.697	3.761.575	4.348.336	4.781.674
počet klientů (drogoví/celkový vč. nedrogových)	447/621	467/640	405/561	439/593	462/590	455/560	475/576	288/336
počet kontaktů	5.879	7.106	6.859	5.599	4.993	5.159	4.882	2.805
počet vydaných stříkaček	123.201	142.047	126.308	140.512	111.353	88.933	97.414	139.415
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	200	200	200	2	2	2	2	2
Úvazky	4,5	5,5	5,5	5,5	2,6	5,5	5,5	5,5
dotace PK	485.000	445.000	574.064	339.346	325.361	422.052	441.979	415.674
dotace RVKPP	626.000	634.000	653.000	806.000	890.000	903.000	1.173.000	1.316.000

Návaznost, kam služba odkazuje: Terénní program Ulice je prvním záchytným bodem pro klienty, kteří nejsou zachyceni v síti sociálních služeb. V tomto ohledu je zcela nezbytným krokem pro vstup do prostoru sociálních služeb pro ty, kteří toho nejsou schopni sami. Odkazuje dále na služby, jakými jsou např. Substituční centrum Plzeň, detoxifikační oddělení FN Plzeň, terapeutické komunity, KC CPPT, o.p.s., do programů a služeb hygienické a venerologické stanice, apod.

Současný stav Terénního programu: Od roku 2020 je služba poskytována na nové adrese, klienti si hledali cestu, což se projevilo v menším počtu kontaktovaných klientů i výkonů v prvním kvartále. Z celoročního pohledu klesl počet kontaktů s klienty na veřejnosti o 63 %, což způsobil zákaz vycházení (resp. omezením volného pohybu osob). Oproti roku 2019 se snížil také počet kontaktů na bytech a ve squatech (o 45 %), hlavní příčinou bylo uzavření squatu „Skleník“. Někteří klienti se zřejmě vrátili do země původu, některé se nepodařilo dohledat. I přes snížení absolutního počtu kontaktů se podařilo pracovníkům zvýšit počet poskytnutých výkonů (dle Seznamu a definice výkonů drogových služeb) o 23 %. U výkonu informační servis se počet dokonce zdvojnásobil, to odpovídá realitě služby. Klienti neměli informace o tom, co se v souvislosti s pandemií děje a jaké opatření mají dodržovat. Nebyli informováni o zvýšení trestních sazeb v nouzovém stavu. Na „Trase“ (ul. Domažlická) proběhl jen mírný pokles v počtu klientů a kontaktů. Na klubech a v privátech se situace změnila dramaticky, byl zaznamenán jen minimální počet návštěv. Obecně je však v lokální sféře sexbyznysu nedostatek zákazníků, klientky se dostávají do tíživé finanční situace a z toho plynoucích existenciálních potíží. V souvislosti s pandemií Covid-19 byla zaznamenána ještě větší nedostupnost lékařské péče klienty, zejména pro cizince. O nedostatku NL na „trhu“ se klienti zmiňují jen sporadicky. V roce 2020 se podařilo flexibilně reagovat na nastalou situaci v souvislosti s pandemií Covid-19. Na nepříznivé situaci klientů TP reaguje multidisciplinárně, přizpůsobuje své služby a metodické postupy (viz např. zahájení provozu AMT, plánovaná vlastní potravinová banka, navštěvování ubytoven pracovníky TP, úzká spolupráce se zařízeními pro osoby bez přístřeší, pod koordinací vedoucí TP probíhají metodické porady adiktologických služeb ke sdílení dobré praxe). TP Ulice (ačkoli se nejedná o službu primárně pro osoby bez přístřeší) se zapojila do iniciativy Města Plzně ohledně krizového opatření na Folmavské Ulici. Pracovníci zde odpracovali 132,5 hod.

Rizika podfinancování programu: V současné době lze hovořit o finanční stabilizaci programu do té míry, že není potřeba uvažovat o aktuálních jeho podfinancování. Problematické v tomto ohledu zůstává široké rozložení dotujících institucí, i když od 2020 došlo k faktickému spojení dotační titulů RVKPP a MZČR pod rezort RVKPP, tedy méně administrativy. Platí ale nadále, že pokud z jakéhokoliv důvodu vypadne jediný dotační zdroj, program bude opět řešit rizika spojená s jeho podfinancováním. Neexistuje prozatím žádná agentura anebo instituce, která by byla schopná v případě finanční nouze nárazově výpadek jednoho zdroje pokrýt.

7.5 KOTEC o.p.s. (informace poskytnuty organizací KOTEC o.p.s.)

7.5.1 K-centrum Tachov (KC)

Popis služby: Kontaktní centrum je nízkoprahové zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na NL. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním NL.

Cíle programu: Cílem programu je snižování rizik u uživatelů drog, ochrana veřejného zdraví, a pokrytí základních životních potřeb pro uživatele programu.

Cílová skupina: uživatelé drog, především problémoví a rizikoví, většinou bez kontaktu s jinými institucemi.

K-centrum Tachov	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
rozpočet	690.000	595.100	554.986	539.840	581.604	824.500	152.370	157.182
počet klientů	89	82	109	31	42	66	74	64
počet kontaktů	2.620	1.411	2.258	892	1.024	1.024	367	403
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	200	200	200	10	10	10	10	10
počet vydaných stříkaček	14.032	15.369	0	14.849	9.743	9.340	1.787	2.252
úvazky	0,965	1,0	1,0	1,0	1,25	1,25	0,25	0,25
dotace PK	0	92.000	60.000	55.630	78.212	86.065	0	0
dotace RVKPP	0	0	0	0	0	0	0	0

Současný stav programu: Od roku 2019 je více oddělen provoz kontaktního centra od denního nízkoprahového centra. Úvazek v KC se snížil na 0,25 úvazku, což odpovídá 1 dnu poskytování služby v týdnu. KC nabízí všechny standardní činnosti - snižování rizik, hygienický program, potraviny, možnost pobytu na kontaktní místnosti včetně využití PC a připojení k internetu. Pracovníci poskytují především základní sociální poradenství a připravují klienty k nástupu do léčby. KC nemá platný certifikát odborné způsobilosti RVKPP ČR. Zároveň platí, že stejná sociální pracovnice zabezpečuje provoz KC i NDC. Bez kombinace financování KC a NDC není možné kontaktní centrum udržet. Takto je vyřešeno udržení minimální péče v rámci KC.

7.5.2 Terénní drogový program Tachovsko a Stříbrsko (TP)

Popis služby: Terénní program je terénní služba poskytovaná osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele NL nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služby poskytované terénním programem Kotec, o.p.s.:

Cíle programu: Hlavním cílem části programu pro uživatele drog je snižování rizik a ochrana veřejného zdraví.

Cílová skupina: Uživatelé drog, především problémoví, rizikoví, ti, kteří nejsou či nemohou být v kontaktu s KC.

Terénní drogový program Tachovsko a Stříbrsko	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	429.126	318.500	1.472.230,66	384.400	310.000	310.000	388.400	400.364
počet klientů	42	47	55	69	71	73	48	45
počet kontaktů	464	474	329	972	889	708	661	668
kapacita služby (od roku 2016 okamžitá)	440	440	440	2	2	2	2	2
počet vydaných stříkaček	19.348	16.468	9.083	1.975	4.308	3.462	7.714	7.299
Úvazky	0,61	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
dotace PK	0	84.000	70.000	43.392	0	0	53.765	50.566
dotace RVKPP	0	0	0	41.004	0	6.500	287.700	222.808

Návaznost služby: Služba je navázána na KC Tachov, OSV MÚ Tachov a OSV MÚ Stříbro, KHS Plzeňského kraje, SZÚ Plzeň a návazné odborné služby poskytovatelů Spolek Ulice Plzeň, CPPT o. p. s. a SKP Plzeň.

Současný stav programu: TP v současnosti působí v ORP Tachov a ORP Stříbro, přičemž vyhledává rizikové skupiny osob a skupiny uživatelů drog, aby naplňoval svůj hlavní cíl snižování rizik. Pracovníci poskytují činnosti snižování rizik v podobě výměnného programu, zdravotní výchovy, dále základní sociální poradenství a doporučení do návazných služeb, popř. asistenci. Úvazek TP na práci s uživateli drog je cca 0,6.

Možnosti negativních dopadů při úplném uzavření služby: Pokud nebudou v TP poskytovány základní činnosti, lze očekávat zvýšení pravděpodobnosti výskytu následujících jevů: osoby nakažené hepatitidou typu C a virem HIV, z důvodu sdílení použitého injekčního materiálu; osoby s akutní potřebou ošetření žil, náklady na ošetření nemohou být hrazeny ze ZP - uživatelé drog mají na ZP většinou dluhy; drobná majetková kriminalita z důvodu opatření peněz na drogy, ale také na sterilní zdravotnický materiál; výskyt kontaminovaného materiálu v lokalitách, kde se pohybuje nezasažená populace z důvodu malé zdravotní výchovy a nemožnosti odpad odevzdat na tomu určených místech.

7.6 Network East-West, z.s. (informace poskytnuty organizací Network East-West, z.s.)

7.6.1 Terénní program CENTRUM JANA (TP):

Popis služby: Centrum JANA reaguje na sociální a zdravotní problémy, které s sebou fenomén prostituce a užívání drog přináší. Základní ideou a rovněž cílem poskytování služeb je snižování rizik, která při vykonávání prostituce či užívání drog vznikají. TP pracuje s osobami provozujícími prostituci, uživateli návykových látek a osobami těmito fenomény ohroženými bez ohledu na jejich státní příslušnost, status v ČR, zda tuto práci vykonávají dobrovolně či pod nátlakem. Všechny aktivity terénu respektují právo klienta službu přijmout či odmítnout, služby jsou nabízeny anonymně a bezplatně. Snižováním rizik při užívání drog a provozování prostituce se TP podílí na ochraně veřejného zdraví.

Aktivity TP: Streetwork - v terénu probíhají kontakty s klienty, rozvoj důvěry a mapování problémů. Klienti jsou informováni o možných rizicích vyplývajících z jejich způsobu života, jsou jim poskytovány bezplatně prostředky harm reduction. Pro safer sex kondomy, lubrikační gely a houbičky. Pro safer use dezinfekce, vody, filtry, náplasti, kapsle, minizkumavky tzv. zuby, filtry na kouření bylin, výměnou sterilní injekční náčiní za použité. V rámci TP je poskytováno kontaktní (situační) poradenství, edukace o rizicích a informace o možnostech léčby či jiné návazné odborné pomoci. Cílem je minimalizovat, omezit či zmírnit riziko zdraví a život ohrožujících infekcí, které se šíří nechráněným pohlavním stykem a sdílením infekčního náčiní při nitrožilní aplikaci drog (AIDS, HCV, syfilis a další krví a pohlavně přenosné choroby), zmírňovat riziko zdravotních komplikací působením návykových látek, riziko předávkování, sociálního debaklu a ztráty lidské důstojnosti. Poradenství a edukace v rámci HR nezbytně zahrnuje i rady, návody a vysvětlení v oblasti safer sexu, informace o tom, jak drogu bezpečněji aplikovat. Pro uživatele služby Centra JANA je

nabízeno bezplatné testování na krvi a pohlavně přenosné infekce - HIV, HCV, LU, chlamydie a kapavku. Velká část klientů jsou cizinci. Jsou informováni o svých právech a povinnostech během jejich pobytu v ČR, důraz je kladen na předání informací o komerčním zneužívání, obchodování s lidmi, prevenci kriminality a o možnostech pomoci. TP provádí výměnný program injekčního materiálu v rámci strategie minimalizace rizik a dále pak provádí distribuci materiálu pro snižování rizik zdravotního poškození a šíření infekčních chorob. V rámci snižování rizik spojených s prostitucí a užíváním drog je s klienty diskutováno o krvi a pohlavně přenosných infekcích, zdraví ženy a muže a specifika péče o tělo, obchodování s lidmi, bezpečnějším brání a bezpečnějším sexu. K těmto účelům jsou využívány tištěné materiály, které obsahují konkrétní informace, které byly projednávány. Pro řešení individuálních potřeb klientů je využíváno zázemí v Domažlicích, jehož prostory umožňují klidný nerušený kontakt a v neposlední řadě zázemí pro práci na ulici. Je poskytováno osobní a telefonické základní sociální poradenství, odkazování a doprovod, zprostředkování konkrétní nabídky pomoci. **Testování v ambulanci** nezbytně doplňuje sociální práci a většinou je první službou, kterou jsou klienti ochotni přijmout. Otevírá cestu k další práci s nimi. Je nabízeno anonymní a bezplatné vyšetření na krvi a pohlavně přenosné infekce. Testy na HIV, HCV a LU jsou provedeny buď náběrem žilní krve a odesláním do laboratoře (v režimu zdravotnického zařízení) nebo provedením rychlotestu. Návodů pro použití testů zasílá firma vždy aktuální s dodávkou testovacích setů. Návodů jsou přílohou metodiky profesního rozvoje zaměstnanců M10/2010 na kapavku a chlamydie provádí lékařka stěrem vagina či cervix u žen či močové trubice u mužů, které pak odesílá ke zpracování do laboratoře (opět v režimu zdr. zařízení).

Cíle programu: Motivace klientů ke změně rizikového chování a mírnění jeho negativních důsledků poskytnutím informací a materiálu harm reduction; prevence HIV a dalších pohlavně a krví přenosných infekcí pomocí edukace v oblasti safer use a safer sex a testování na infekční choroby; prevence sociálního vyloučení a podpora sociálního začleňování tím, že klient je podpořen v uplatňování jeho práv, oprávněných zájmech a poučen o jeho povinnostech; podporou pomoci klientům získávat nebo znovu nabývat sociální kompetence.

Cílová skupina: Mladí dospělí 19 - 26 let; dospělí 27 - 64 let: osoby komerčně zneužívané (ženy ohrožené prostitucí); oběti obchodu s lidmi; osoby závislé na nelegálních NL; osoby ohrožené závislostí, tj. rodinní příslušníci a osoby z blízkého okolí uživatelů nelegálních NL, potenciální uživatelé drog; osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.

Návaznost, kam služba odkazuje: Terénní program Centrum JANA je první institucí pro klienty, kteří nejsou zachyceni v síti sociálních služeb. V tomto ohledu je kontakt s Centrem JANA zcela nezbytným krokem pro vstup do prostoru sociálních služeb pro ty, kteří toho nejsou schopni sami. Klienti jsou mimo jiné odkazováni na služby, které Centrum JANA neposkytuje (např. Substituční centrum Plzeň, Terapeutická komunita, K-centrum, aj.). Klientům jsou nabízeny též služby dermatovenerologické ambulance.

Terénní program CENTRUM JANA	2016	2017	2018	2019	2020
rozpočet*	1.151.536,66	1.389.382,20	1.342.176,55	1.242.811,12	1.259.420
počet klientů	18	25	21	21	27
počet kontaktů	130	287	122	116	110
kapacita služby/okamžitá	10	10	10	10	10
počet vydaných stříkaček	5.597	11.222	6.590	8.936	13.272
úvazky*	2,45	2,45	2,329	2,0795	2,3783
dotace PK	0	0	0	0	0
dotace RVKPP	0	0	0	0	0

*Centrum JANA poskytuje služby několika cílovým skupinám. Rozpočet a úvazky nelze definovat pouze pro jednu cílovou skupinu.

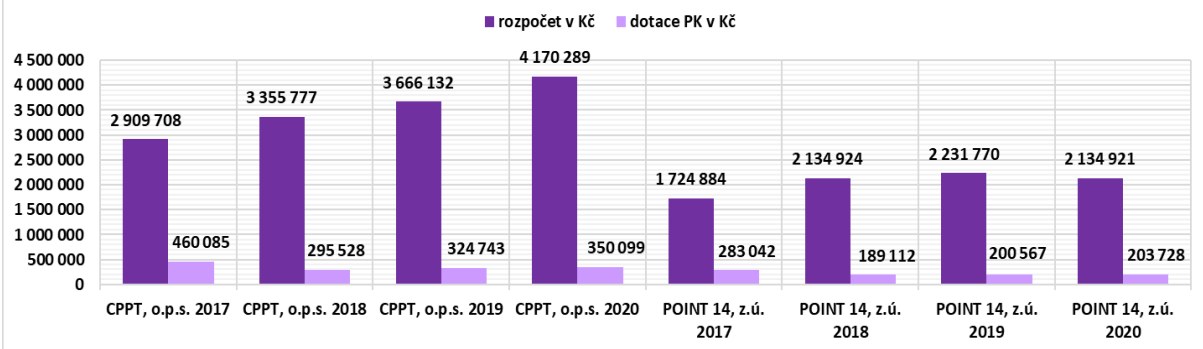
Současný stav Terénního programu: Výměnný program v roce 2020 zásadně ovlivnila epidemiologická situace v souvislosti s pandemií Covid-19. Počet klientů se mírně zvýšil, avšak počet kontaktů a sekundárních výměn mírně poklesl. Došlo k výraznému nárůstu o více jak 40 % přijatých a vydaných inj. setů. Za klienty pracovníci organizace dojíždí v rámci ORP Domažlice, ORP Klatovy a ORP Tachov do míst jejich působení mobilní venerologickou ambulancí (přestavba dodávky Ford Tranzit), která rovněž funguje jako mobilní zázemí, v jehož prostorách pracovníci poskytují individuální základní sociální poradenství a zprostředkují kontakt s dalšími službami. V rámci města Domažlice chodí pracovníci organizace za klienty pěšky. Uživatelé drog se snaží aktivně vyhledávat pomocí mapování situace v místech, které jim stávající klienti uvedou, kde se uživatelé drog scházejí. Oslovují plošně procházející s nabídkou předání letáku s kontakty na terénní program. U stávajících klientů nabízí služby výměnného programu jim nebo jejich známým, kdy využívají efektu sněhové koule (na stávající klienty se nabalují další, kteří službu mohou využít). Jsou v kontaktu s SPOD Domažlice a Horšovský Týn a Klatovy, kde jejich pracovníci mají k dispozici letáky organizace, které pak mohou předávat svým klientům. Pravidelně jsou kontaktovány místní lékárny, které mají k dispozici balíčky s HR materiálem a kontakty na organizaci. Organizace kontaktuje uživatele drog i přes Facebook.

Rizika podfinancování programu: Dlouhodobé podfinancování: snížení počtu zaměstnanců, snížení kapacity služby, její dosažitelnosti, snížení počtu klientů; nárůst osob, uživatelů drog; nárůst drobné kriminality ve městě, volně pohozených injekčních stříkaček; zvýšení výskytu infekčních chorob a následné zajištění adekvátní léčby pro klienty bez zdrav. poj. - HIV, syfilis, HCV. **Zánik služby,** tzn.: zánik jediného terénního programu se zaměřením na uživatele drog a osoby v prostituci v Domažlicích a okolí; narušení sítě sociálních služeb, jejich systému prvotního záchytu; zvýšení a šíření infekčních chorob v regionu; zhruba 400 klientů by se rázem ocitlo bez služby; velmi problematická obnovitelnost programu; negativní PR města.

7. 7 POROVNÁNÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ VZTAHUJÍCÍ SE K PROGRAMU PODPORY PROJEKTŮ PROTIDROGOVÉ PREVENCE V PLZEŇSKÉM KRAJI

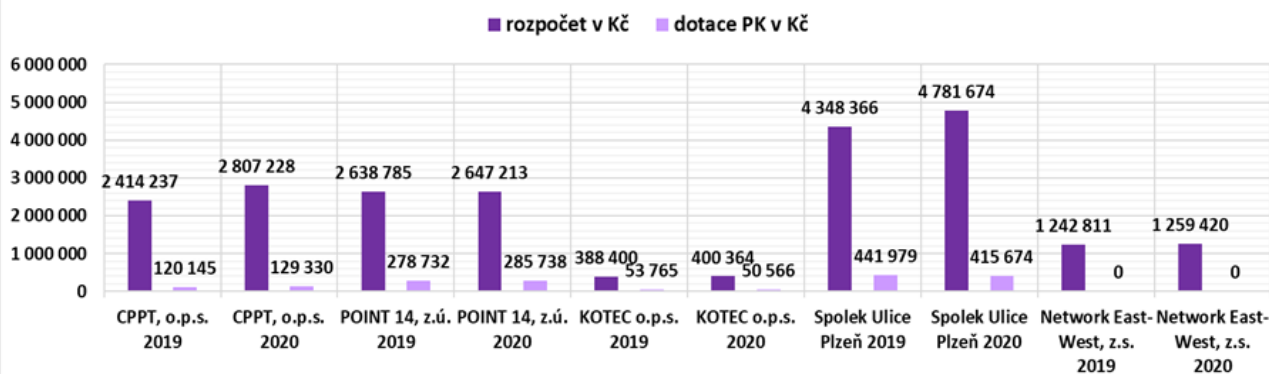
Název organizace	Služby následné péče v Plzeňském kraji				POINT 14, z.ú.			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
rozpočet	2.909.708	3.355.777	3.666.132	4.170.289	1.724.884	2.134.924	2.231.770	2.134.921
počet klientů	136	165	159	165	21	25	28	23
počet lůžkokodňů	2.944	2.318	3.293	2.770	2.365	2.412	2.245	1.822
kapacita služby A/P	4/10	4/11	4/11	4/11	2/9	2/9	2/9	2/9
odmítnutí klienti	39	22	40	40	35	32	43	49
úvazky	4,0	4,0	4,0	4,0	2,87	3,105	3,46	3,28
dotace PK	460.085	295.528	324.743	350.099	283.042	189.112	200.567	203.728
dotace RVKPP	587.000	964.000	1.042.000	1.250.000	0	0	0	0

Služby následné péče v Plzeňském kraji

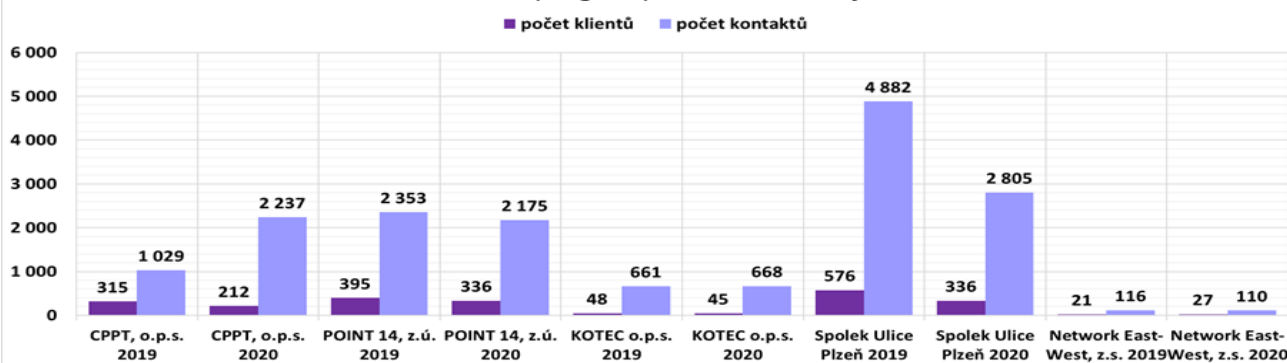

Terénní programy v Plzeňském kraji										
Název organizace	CPPT, o.p.s.		POINT 14, z.ú.		KOTEC o.p.s.		Spolek Ulice Plzeň		Network East-West, z.s.	
Rok	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Rozpočet	2.414.237	2.807.228	2.638.785	2.647.213	388.400	400.364	4.348.336	4.781.674	1.242.811	1.259.420
počet klientů	315	212	395	336	48	45	576	336	21	27
počet kontaktů	2.407	2.237	2.353	2.175	661	668	4.882	2.805	116	110
kapacita služby	2	2	2	2	2	2	2	2	10	10
počet vyd. stříkaček	0	0	35.412	69.854	7.714	7.299	97.414	139.415	8.936	13.272
Úvazky	2,49	3,0	4,17	4,26	0,6	0,6	5,5	5,5	2,08	2,3783
dotace PK	120.145	129.330	278.732	285.738	53.765	50.566	441.979	415.674	0	0
dotace RVKPP	366.000	1.447.000	284.000	284.000	287.700	722.808	1.173.000	1.316.000	0	0

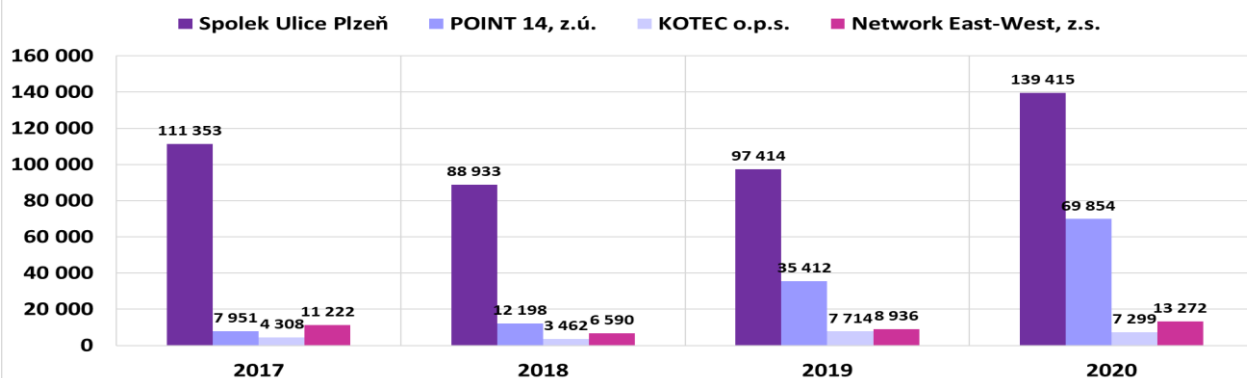
Terénní programy v Plzeňském kraji

Terénní programy v Plzeňském kraji

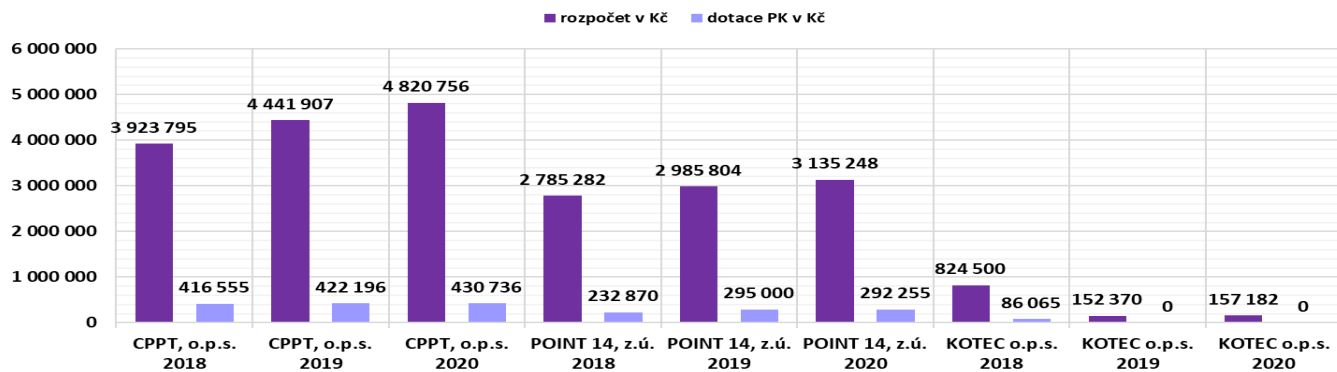

Počet vydaných stříkaček - Terénní programy

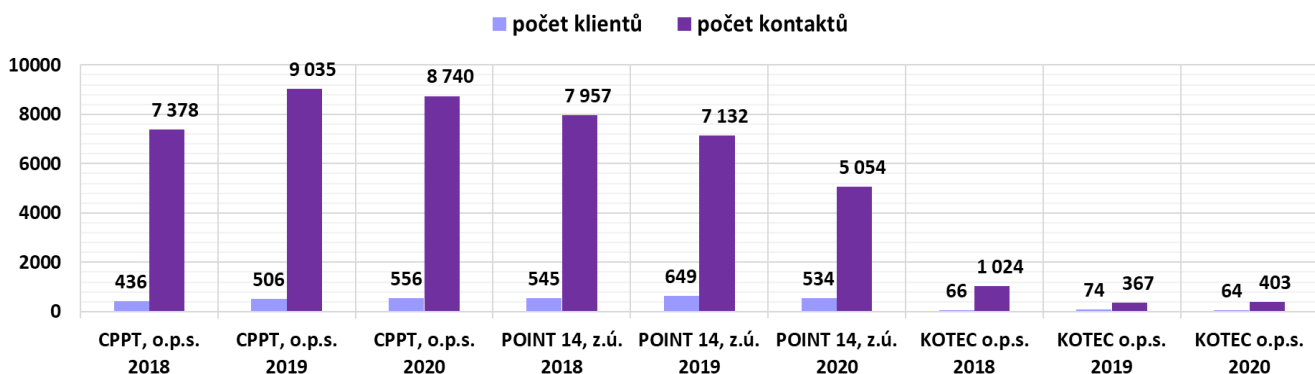

Kontaktní centra v Plzeňském kraji									
Název organizace	CPPT, o.p.s.			POINT 14, z.ú.			KOTEC o.p.s.		
Rok	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Rozpočet	3.923.795	4.441.907	4.820.756	2.785.282	2.985.804	3.135.248	824.500	152.370	157.182
počet klientů	436	506	556	545	649	534	66	74	64
počet kontaktů	7.378	9.035	8.740	7.957	7.132	5.054	1.024	367	403
kapacita služby	6	6	6	3	3	3	10	10	10
počet vyd. stříkaček/kapsle	64.594/3.500	89.533	118.725	67.237	63.251	72.781	9.340	1.787	2.252
Úvazky	6,05	6,125	5,95	4,35	4,56	4,85	1,25	0,25	0,25
dotace PK	416.555	422.196	430.736	232.870	295.000	292.255	86.065	0	0
dotace RVKPP	1.881.000	2.035.711	2.087.000	0	100.000	502.000	0	0	0

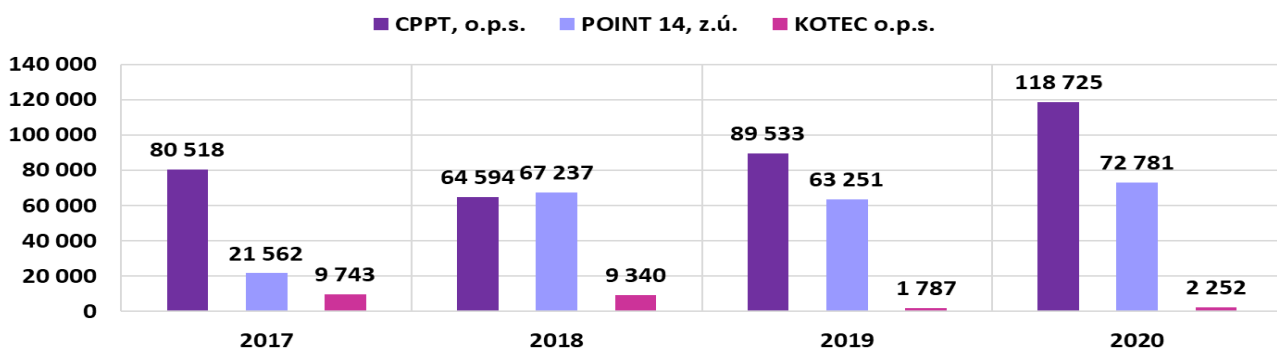
Kontaktní centra v Plzeňském kraji

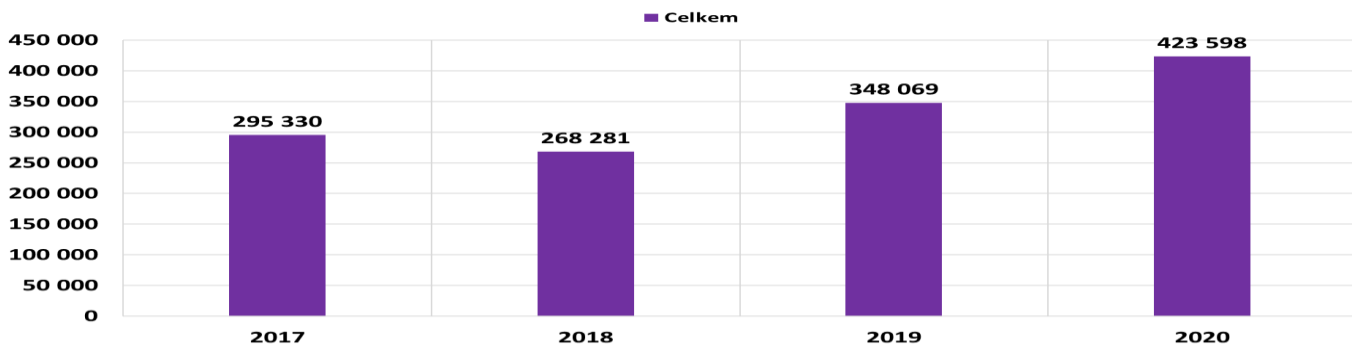
Kontaktní centra v Plzeňském kraji

Počet vydaných stříkaček - Kontaktní centra

Počet vydaných stříkaček - Kontaktní centra a Terénní programy v Plzeňském kraji

- Organizace:** Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.
Jméno/Funkce: PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D., ředitel
Adresa (zam.): Tylova 707/20, 301 00 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 421 034/377 421 374
Mobilní: 724 890 076
E-mail: hrouzek@cppt.cz
Webová stránka: http://www.cppt.cz
Projekty: P-centrum, středisko primární prevence, CPPT, o.p.s. (Plachého 6, 301 00 Plzeň, Mgr. Eva Kuncová, telefon: 377 220 325, e-mail: prevence@cppt.cz); Kontaktní centrum, CPPT, o.p.s. (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Bc. Radek Chocholatý, telefon/fax: 377 421 374, e-mail: kcentrum@cppt.cz); Ambulance pro nelátkové závislosti, CPPT, o.p.s. (Tylova 20, 301 00 Plzeň, Bc. Lucie Peschiková, telefon/fax: 724 384 461, e-mail: gambulance@cppt.cz); Program pro osoby v konfliktu se zákonem, CPPT, o.p.s. (Tylova 20, 301 00 Plzeň, Jana Repková, DiS., telefon: 377 421 034, 724 890 073, e-mail: konfliktsezakonem@cppt.cz); Program následné péče, CPPT, o.p.s. (Doudlevecká 71, 301 00 Plzeň, Mgr. Michal Slivka, telefon: 377 321 051, e-mail: dolecovani@cppt.cz); Adiktologická a preventivní ambulance -21, CPPT, o.p.s. (Plachého 6, 301 00 Plzeň, Mgr. Jana Kadlecová - Bučilová, DiS., telefon: 602 686 893, e-mail: 21ambulance@cppt.cz).
- Organizace:** KOTEC o.p.s.
Jméno/Funkce: Mgr. Markéta Blažek Černá, ředitelka
Adresa (zam.): Nádražní náměstí 299, 353 01 Mariánské Lázně
Mobilní: 608 656 543
E-mail: projekty@kotec.cz
Webová stránka: http://www.kotec.cz
Projekty: Terénní program (Rokycanova 4, 347 01 Tachov, Mgr. David Klaus, telefon: 608 656 538, e-mail: vs.tp.tachov@kotec.cz); K-centrum Tachov (Rokycanova 131, 347 01 Tachov, Mgr. David Klaus, telefon: 608 656 538, e-mail: vs.kc.tachov@kotec.cz).
- Organizace:** Středisko křesťanské pomoci Plzeň
Jméno/Funkce: Mgr. Marek Novotný, ředitel
Adresa (zam.): Božkovská 511/20, Plzeň
Zaměstnání: 377 224 320
Mobilní: 774 155 294
E-mail: office@skp-plzen.cz
Webová stránka: http://www.skp-plzen.cz
Projekty: Terapeutická komunita Vršiček (Litohlavy 50, 307 01 Rokycany, kontaktní osoba: Miloslav Čech, telefon: 774 455 988, e-mail: cech@skp-plzen.cz);
- Organizace:** POINT 14, z.ú.
Jméno/Funkce: Karel Nyerges, ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 24 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 235 526/ 377 223 913
Mobilní: 777 642 312
E-mail: office@point14.cz
Webová stránka: http://www.point14.cz
Projekty: Terénní programy (Poděbradova 31, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Aneta Rothová, telefon: 777 570 647, e-mail: rothova@point14.cz); Primární prevence (Husova 14, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Denisa Holá, telefon: 777 256 136, e-mail: hola@point14.cz); Kontaktní a poradenské služby, (Husova 14, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Bc. Denisa Roubalová, telefon: 777 570 663, e-mail: roubalova@point14.cz); Služby následné péče (Sušická 75, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Ondřej Ostrovský, telefon: 731 656 023, e-mail: ostrovskya@point14.cz).
- Organizace:** Spolek Ulice Plzeň
Jméno/Funkce: Mgr. Martin Parula, ředitel
Adresa (zam.): Korandova 2927/14, 301 00 Plzeň
Mobilní: 728 243 690
E-mail: martin.parula@ulice-plzen.com
Webová stránka: http://www.ulice-plzen.com
Projekty: Terénní program Ulice (Korandova 14, 301 00 Plzeň, Kristýna Karpíšková, telefon: 725 705 073, e-mail: kristynaj@ulice-plzen.com); Substituční centrum Plzeň (Korandova 14, 301 00 Plzeň, Mgr. Markéta Ackermannová, telefon: 725 178 656; e-mail: marketa@ulice-plzen.com).
- Organizace:** Network East-West, z.s.
Jméno/Funkce: Mgr. Lucie Černá, ředitelka
Adresa (zam.): U Nemocnice 148, 344 01 Domažlice
Zaměstnání: 379 778 222
Mobilní: 605 255 385
E-mail: office@centrumjana.cz
Webová stránka: http://www.centrumjana.cz
Projekty: Terénní program centrum JANA (U Nemocnice 148, 344 01 Domažlice, kontaktní osoba: Mgr. Lucie Černá, telefon: 605 255 385, e-mail: office@centrumjana.cz).

Link na internetovou prezentaci kraje věnovanou drogám: <http://www.plzensky-kraj.cz/protidrogova-problematika>